

Budget Gävle 2020

Planering 2021-2023

Innehåll

1. Politisk huvudskrivelse	1
2. Breda ekonomiska överblickar	3
2.1 Demografiska utmaningar i närtid	3
2.1.1 Tabell: Nyckeltal- Gävle och hela Sverige (SCB)	4
2.2 Omvärldsspaning- vad händer i närområdet och globalt?	5
2.2.1 Tabell: Konjunkturinstitutets prognos för Sverige	6
2.2.2 Tabell: Arbetslöshet- inrikes och utrikes födda	6
2.2.3 Tabell: Svensk BNP utveckling	7
3. Ekonomiska förutsättningar för Gävle	10
3.1 Kommunens ekonomiska nyckeltal	10
3.1.1 Tabell: Skattesatser per hundralapp (kr) Riket, Länet och Gävle, SCB	10
3.1.2 Tabell: Skatter och bidrag år 2020-2023	11
3.1.3 Tabell: Summa intäkter, inklusive fastighetsavgift, år 2020-2023	11
3.1.4 Tabell: Välfärdsmiljarder utifrån flykting-variabler (kr), år 2020-2021 (SKL)	12
3.2 Kommunens demografi	12
3.2.1 Tabell: Befolkningsprognos Gävle 2020-2023, SCB	13
3.2.2 Tabell: Befolkningsstruktur, andel för ålder, Sverige och Gävle 2018 (SCB)	13
3.2.3 Tabell: Utbildningsnivå, 25-64 år, Sverige och Gävle 2018 (SCB)	14
3.2.4 Tabell: Utbildningsnivå, Inrikes och utrikes födda 25-64 år, Sverige och Gävle 2018 (SCB)	14
3.3 Riskanalys kommunens intäkter	15
3.4 Ansvar för en god ekonomisk utveckling	15
3.5 Resultatutjämningsreserv, oförutsedda kostnader och koncernskuld	16
3.6 Effektiviseringar	17
3.7 Näringslivet i Gävle	17
3.7.1 Tabell: Företagsklimatet i Gävle, SKL	18
3.7.2 Tabell: Företagsklimatet i Gävle, Svenskt näringsliv	18
4. Politiska prioriteringar	19
4.1 Finansiering	19
4.2 Beslutsförslag budget 2020	27
4.3 Strategiska utvecklingsområden i Gävle 2020-2023	28
4.4 De skenande kostnaderna för invandringen och dess sidoeffekter måste hanteras	29
4.5 Sverigedemokraterna Gävle nu och framåt!	31
5. Kommunövergripande områden av vikt	33
5.1 Upphandling	33
5.1.1 Upphandling i egen regi	33
5.1.2 Anpassa upphandlingen för att gynna lokala och små företag	34
5.1.3 Motverka korruption	35
5.2 En förbättrad arbetsmiljö i kommunen ger minskade ohälsotal	36
5.3 En ansvarsfull miljöpolitik	37
5.3.1 Miljö är i stort en global fråga	37

5.3.1.1 Sveriges andel av växthusgaser i världen	38
5.3.2 Miljö ur ett lokalt perspektiv	38
5.3.3 Det miljöstrategiska programmet i stort	39
5.3.4 Det miljöstrategiska programmet - ekologiska livsmedel eller närproducerat?	40
5.3.5 Kommunalt veto om vindkraftsetablering	41
5.3.6 Omvandla miljögalan till en entreprenörsgala	42
6. Kommunfullmäktige	43
7. Revisorskollegiet	44
8. Kommunstyrelsen och sektor styrning och stöd	45
8.1 Kommunstyrelsen och kommunledningskontoret i korthet	45
8.2 Utskotten och dess roll	46
8.2.1 Krisledningsutskottet	46
8.2.2 Finansutskottet	47
8.2.3 Samhällsbyggnadsutskottet	47
8.2.4 Sociala hållbarhetsutskottet	48
8.2.5 Näringslivsutskottet	49
8.2.6 Arbetsgivarutskottet	49
8.3 Kommunstyrelsens områden och vår politik	50
8.3.1 Minska migrationskostnaderna	50
8.3.2 Tillgängliggör politiken	50
8.3.3 Tryggheten prioriteras	51
8.3.4 Nya arbetssätt och ökad digitalisering	51
8.3.5 Nej till skattehöjningar	52
8.3.6 Hållbart samhälle	52
8.3.7 Ekonomi	53
8.3.8 Personal	55
8.3.9 Näringslivsutveckling	55
8.3.10 Arbetsmarknad och arbetslivsfrågor	56
8.3.11 Bostäder och kommunikation	56
8.3.12 Kommunal beredskap och säkerhetsfrågor	57
8.3.13 Rörbergs flygplats bör finnas kvar	57
8.3.14 Kulturens hus	58
8.4 Sverigedemokraternas uppdrag till kommunstyrelsen	59
9. Utbildningsnämnden	61
9.1 Utbildningsnämnden i korthet	61
9.2 Arbetsgrupper inom utbildningsnämnden: Resursfördelningsgrupp, lokalfördelningsgrupp och samverkan med socialtjänsten	62
9.3 Övergripande skolfrågor	63
9.3.1 Tydliga kartläggningar för att minska personalomsättning och dåligt mående	63
9.3.2 Minskad ohälsa bland personalen	64
9.3.3 En skola för ett hållbart samhälle	64
9.3.4 Begär utdrag ur belastningsregistret	65

9.3.5 Modersmål i förskola och grundskola	65
9.4 Förskola och barnomsorg	66
9.4.1 Förord	66
9.4.2 Ett prekärt läge	67
9.4.3 Minskade barngrupper i förskolan	68
9.4.3.1 Tabell: Storlek på barngrupper (förskolan) i snitt, Gävle och Sverige 2018	69
9.4.4 Utmaningar med att rekrytera och behålla legitimerade förskollärare	70
9.4.5 Arbeta förebyggande mot hedersförtryck redan i förskolan	72
9.4.6 Genuspedagogik	74
9.4.7 Lokalförsörjning	74
9.4.8 Förskola på obekvämt arbetstid ("Nattis")	76
9.4.9 Måltider	77
9.4.10 Arbetskläder	78
9.4.11 Utred ett slopande av karensavdraget i för- och grundskola	78
9.5 Grundskola	79
9.5.1 Förord: En skola värd namnet	79
9.5.2 Måluppfyllelsen i grundskolan måste höjas	81
9.5.3 Läraryrket måste göras attraktivt igen	83
9.5.4 Psykisk ohälsa bland unga	85
9.5.5 "Rastvaktsteam" som dagligen håller i strukturerade aktiviteter	87
9.5.6 Viktigt att dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter upptäcks tidigt	88
9.5.7 Ökat stöd för elever med diagnoser	89
9.5.8 En drogfri skola	90
9.5.9 Återförstatligande av skolan	91
9.5.10 10-årig skolplikt	91
9.5.11 Fristående skolor - ett positivt komplement	92
9.5.12 Skolan i Gävles ytterområden - ett viktigt inslag	94
9.5.13 Introduktionsklasser och modersmålsundervisning	94
9.5.14 Förhindra mobbning, rasism och skadegörelse	96
9.5.15 Motverka hedersförtryck och hedersrelaterat våld	99
9.5.16 Surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet	101
9.5.17 Viktigt med motionsvanor	103
9.5.18 En bra kost inom verksamheten	103
9.6 Fritidshem	106
9.6.1 Fritidshemmets betydelse	106
9.6.2 Bredda utbildningen mot fritidshem	108
9.7 Gymnasieskolan	108
9.7.1 Många lämnas efter	108
9.7.2 Bättre matchning, fler praktikplatser och ökad samverkan	109
9.7.3 Högskolan i Gävle	111
9.7.4 Översyn av Sveriges lärarutbildningar	112
9.8 Sverigedemokraternas uppdrag till utbildningsnämnden	113
10. Socialnämnd	116
10.1 Socialnämnden i korthet	116
10.2 Myndighetsutskottet	116
10.3 Socialnämnden och vår politik	116

10.3.1 Orosanmälningar på barn	116
10.3.2 Ensamkommande barn	117
10.3.3 Familjerådgivning	118
10.3.4 Samverkan mellan socialnämnd och utbildningsnämnd	120
10.3.5 Internutbildning för socialtjänstpersonal	120
10.3.6 Minskad ohälsa bland personalen	121
10.3.7 Säkra Grindens verksamhet	121
10.3.8 Tidiga insatser mot missbruk	121
10.3.9 En drogfri skola	122
10.3.10 Förstärk kompassen	122
10.3.11 De viktiga fältassistenter	124
10.3.12 De akut hemlösa situation måste lösas	124
10.3.13 Bostad först - en möjlig väg ur hemlöshet	125
10.3.14 Stöd mot umgängessabotage	126
10.3.15 Hedersvåld och tvångs gifte	126
10.3.16 Kräv tillbaka dubbel ersättning	128
10.3.17 Medarbetare	128
10.3.18 Ekonomi	129
10.4 Sverigedemokraternas uppdrag till socialnämnden	130
11. Omvårdnadsnämnd	131
11.1 Omvårdnadsnämnden i korthet	131
11.2 Omvårdnadsnämnden och vår politik	132
11.2.1 Inledning: En personalanpassad hemtjänst	132
11.3 Personalen, vardagshjältarna	133
11.3.1 Påfrestande läge för personalen	133
11.3.2 Medarbetare	134
11.3.3 Genomförandeplaner	135
11.3.4 Äldre kuratorer behövs	135
11.3.5 Sjukskrivningstalen i omsorgen måste ner	135
11.3.6 Minskad ohälsa bland personalen genom satsningar	136
11.3.7 Utred slopad karensdag	137
11.3.8 Vikariehantering	138
11.3.9 Fria arbetsskor	138
11.4 Kunden i fokus	139
11.4.1 Trygghetsboenden - ett viktigt komplement	139
11.4.2 Kategoriboenden med djur	139
11.4.3 Näringsrik och god mat	140
11.4.4 Minskning och mätning av undernäring och nattfasta	140
11.4.5 Dietisthjälp och provtagningar	141
11.4.6 Motverka läkemedelsavvikelser	141
11.4.7 Fysisk miljö	142
11.4.8 Stimulera det sociala livet	142
11.4.9 Förebygga brott mot äldre	143
11.5 Planering för framtiden	143
11.5.1 Människovärdet och beredskap för kommande platsbehov	143
11.5.2 En omsorg i kris	144

11.5.3 Ekonomi	144
11.6 Sverigedemokraternas uppdrag till omvårdnadsnämnden	145
12. Samhällsbyggnadsnämnd	147
12.1 Samhällsbyggnadsnämnden i korthet	147
12.2 Trafikutskottet	148
12.3 Samhällsbyggnadsnämnden och vår politik	148
12.3.1 Bostadsbyggande och minskad byråkrati	148
12.3.2 Bostadsförsörjningen	149
12.3.3 God fiberanslutning är essentiell för Gävles utveckling	150
12.3.4 Tillgänglig stadskärna och en tilltalande fysisk miljö	151
12.3.5 Jordbruk och egenförsörjning	151
12.3.6 Värna lokalt jordbruk och närproducerat	152
12.3.7 Strategiskt viktig infrastruktur	152
12.3.8 Medarbetare	154
12.3.9 Trygga gång och cykelvägar i kommunen	154
12.4 Sverigedemokraternas uppdrag till Samhällsbyggnadsnämnden	155
13. Kultur- och fritidsnämnd	158
13.1 Kultur och fritidsnämnden i korthet	158
13.2 Kultur och fritidsnämnden och vår politik	158
13.2.1 Kulturpolitik för stärkt samhällsgemenskap	158
13.2.2 Offentlig konst ska stimulera trivselen	160
13.2.3 Minskat intresse för föreningsliv är en utmaning	161
13.2.4 Digital kultur	162
13.2.5 Saklig bibliotekskultur	162
13.2.6 Avveckla konstcentrum	164
13.2.7 Barn- och familjekulturen prioriteras	165
13.2.8 Fritidsgårdsverksamheten fyller en viktig funktion	165
13.2.9 Föreningar ska begära ett uppvisande av begränsat utdrag ur belastningsregistret	165
13.2.10 En levande lokalhistoria	167
13.2.11 Generell effektivisering av kulturbudgeten	167
13.2.12 Avyttra eller avveckla symfoniorkestern	168
13.2.13 Verksamhetens inriktning	168
13.2.14 Medarbetare/minskad ohälsa	169
13.2.15 Hållbart samhälle	169
13.2.16 Ekonomi	169
13.3 Sverigedemokraternas uppdrag till kultur- och fritidsnämnden	171
14. Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden	172
14.1 Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden i korthet	172
14.2 Arbetsmarknaden och försörjningsstöd	172
14.2.1 Försörjningsstödet och invandringpolitiken	173
14.2.2 Minskad ohälsa bland personalen	173
14.2.3 Framtida egen försörjning måste matchas efter framtidens behov	174
14.2.4 Försörjningsstöd	175
14.2.5 Ekonomiskt bistånd för nyanlända är väldigt kostsamt	177

14.2.6 Rekvisition för barnfamiljer i fattigdom	178
14.3 Funktionsrätt	179
14.3.1 LSS	179
14.3.2 Socialpsykiatri	180
14.3.3 LOV inom EDV	180
14.3.4 Viktigt med fungerande hemsjukvård	181
14.4 Sverigedemokraternas uppdrag till arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden	183
15. Valnämnd	184
16. Jävsnämnd	185
17. Överförmyndarnämnd	186
17.1 Viktigt med föredömlig verksamhet	186
17.2 Verksamhetens inriktning	186
18. Kommunala bolag	188
18.1 Gävle stadshus	188
18.1.1 Gävle parkeringsservice	188
18.2 Gavlefastigheter Gävle kommun AB	189
18.2.1 Gävle drift och service	189
18.3 AB Gavlegårdarna	189
18.4 Gävle Hamn AB	189
18.5 Gävle Energi	191
18.5.1 Gästrike Ekogas	191
18.6 Gästrike vatten	191
18.6.1 Gävle vatten	191
19. Kommunalförbund	193
19.1 Gästrike räddningstjänst	193
19.2 Gästrike Återvinnare	193
20. Ekonomiska sammanställningar	195
20.1 Verksamhetens kommunbidrag - sammanställning	195
20.1.1 Driftbudgetramar- skillnad mot styrande	196
20.2 Resultatbudget i korthet	197
20.1.1 Tabell: Resultatbudget 2020 och plan 2021-2023	

1. POLITISK HUVUDSKRIVELSE

2019 är det år som den historiskt bästa högkonjunkturen nått sitt slut. Tecken på avmattning och början på en lågkonjunktur har under de senaste månaderna visat sig allt tydligare. En kommunsektor som traditionellt gått starkt och kunnat använda högkonjunkturen till att fylla på kassan, har de senaste åren präglats av stora ekonomiska svårigheter. Idag är dålig ekonomi en av de största utmaningarna för framtiden. Sverigedemokraterna har länge varnat för detta.

De senaste årens massinvandring har satt stor press på välfärden i Gävle, men även hela landet. Nyanlända i Sverige ska ha förskola, skola, vuxenutbildning, äldreomsorg och bostäder. Något som gjort stora investeringar nödvändiga. Samtidigt som merparten av asylinvandrare och deras anhöriga är personer med låg utbildningsnivå, vilket innebär att vi idag ser hög arbetslöshet, utanförskap och högt bidragsberoende inom den gruppen. Sverigedemokraterna vill på ett tidigt stadium säkerställa att människor mår bra och inte far illa. Det gör vi genom ett strukturerat förebyggande arbete som har de resurser som krävs för att kunna nå ut och hjälpa människor.

Gävle har stor bostadsbrist. Nyanlända som slussas ut i samhället behöver bostäder och få har det kapital som krävs för att köpa en egen bostad. Därmed är det den kommunala sektorn som får ta ansvar för att lösa situationen. Om Sverige ska klara av att integrera alla nyanlända personer behöver staten ta sitt ansvar och säga nej till ytterligare invandring under en period och tillföra betydande ekonomiska medel till kommunsektorn.

Prognos efter prognos kommer nu med illavarslande siffror för kommunsektorn. Sysselsättningen kommer minska och därmed också påverka skatteintäkterna som ska finansiera den välfärd vi är vana vid att se i kommunen. Vi kommer se kraftigt ökade kostnader inom försörjningsstöd och omsorg, vilket kommer sätta ytterligare press på den redan hårt ansatta kommunala ekonomin.

Vi ser stora behov av att invånarna i kommunen har den utbildningsnivå som efterfrågas av det lokala näringslivet, för att matchning ska kunna ske och våra företag få möjlighet att fortsätta blomstra och bidra till Gävles utveckling. Gävle ska vara en servicekommun gentemot våra företagare och bidra till bra dialoger och snabba beslut. Genom ett bra

förhållande till näringslivet möjliggör vi för utveckling av våra företag, och underlättar för nya att etablera sig i kommunen.

Sverigedemokraterna väljer i det sköra läget kommunen befinner sig i, att prioritera den välfärd kommunen ska kunna erbjuda. Det handlar om att på bästa sätt förvalta medborgarnas skattemedel och prioritera kärnverksamheten, skola, vård och omsorg. Vi ska säkerställa att Gävle är en bra kommun att leva i, oavsett om du bor centralt i staden eller i en annan del av vår kommun. Hela kommunen bidrar till välfärden, och ska också kunna nyttja denna.

Det första steget är att ta ansvar för ekonomin och att varje skattekrona skall göra skillnad. Sverigedemokraterna vill därför genomföra en politik som bygger på ansvar, gemenskap och trygghet till skillnad från den splittrande och segregande politik som förts fram till idag.

För att kommunen i framtiden ska kunna klara sina åtaganden krävs att staten tar sitt ansvar för den oansvariga politik man fört under flera år. Med en sverigedemokratisk statsbudget hade kommunsverige fått det välbehövliga tillskott man behöver.

Med denna budget tar vi ansvar för välfärden, vi bevarar det som är bra och möjliggör förändring inom de områden som behöver förstärkas. Gävle behöver en socialkonservativ politik som ger positiv utveckling i hela kommunen, och den politiken står Sverigedemokraterna för!

Mattias Eriksson Falk, kommunalråd i opposition

Wanja Delén, kommunalråd i opposition

2. BREDA EKONOMISKA ÖVERBLICKAR

2.1 Demografiska utmaningar i närtid

På grund av den ekonomiska situationen kommer Sverigedemokraterna att presentera en budget som tar ansvar för en resurseffektiv hushållning av skattemedel och säkerställer att vi håller ordning och reda i ekonomin. Finanserna måste anpassas i relation till att landet är på väg mot sämre tider och samtidigt måste välfärdens kärnverksamheter fungera tillfredsställande. Ansvarstagande för varje investerad krona är därför något som ses centralt. De områden som prioriteras i budgeten är en stark välfärd för tillgänglighet och med individen centrum. Vård, skola och omsorg skall fortsätta hålla en hög kvalitet oavsett vilket konjunkturläge vi befinner oss i.

De stora utmaningarna för Sverige generellt är en åldrande befolkning, fler unga i behov av barnomsorg samtidigt som arbetslösheten stiger i takt med invandring av lågkvalificerad arbetskraft till Sverige (för det vanligaste ursprungslandet 2018, Afghanistan, är enligt UNDP och Migrationsverket den genomsnittliga skoltiden för de vuxna 3,8 år). Det sätter tryck på kommunerna att erbjuda den service som kommuninvånarna har rätt till samtidigt som skattebasen inte ökar i samma takt.

Befolkningen i Gävle har ökat under många år och passerat 100 000 strecket. Prognosen hos SKL för Invånarantalet i kommunen visar en ökning på 3435 personer, perioden 2019-2023, till totalt 104 775 personer. Det som, vid sidan om folkökningen, är viktigt att titta på idag är hur strukturella faktorer hos invånarna kan påverka kommunen. En befolkningsökning av lågkvalificerad arbetskraft kan leda till försämrat ekonomiskt läge istället för ekonomisk tillväxt. Gävles invånare hade 2018 den högsta utbildningsnivån i länet och goda genomsnittliga inkomster. Andelen högutbildade i staden har ökat de senaste åren. Trots detta har Gävle en klart högre andel arbetslösa än genomsnittet i Sverige. Det ställer krav på att kommunen arbetar aktivt med att fördela resurser ansvarsfullt och långsiktigt hållbart. Det är också tydligt att arbetsmarknaden och företagande är tunga områden för Gävle att arbeta med framöver. Det är med dessa ansatser som Sverigedemokraterna tar oss an budgeten för kommande år. Det kommer att krävas ansvar, tydliga prioriteringar och proaktivt arbete för en stabil ekonomisk framtid för kommunen.

	Medel - ålder (SCB) 2018	Utrikes födda (%) (SCB) 2018	Arbetslöshet (%) 2018 (SCB och Arbetsförmedlingen)	Inkomst (SCB) (kr) 2017	Minst 3 år eftergymnasial utbildning (%) (SCB) 2018
Sverige	41,2	19	6,3 (SCB) och 7,0 (Arbetsförmedlingen)	278 954	21,7
Gävle	41,5	15,3	6,8 (SCB*) och 9,4 (Arbetsförmedlingen)	278 343	19,1

Tabell: 2.1.1 - Nyckeltal- Gävle och hela Sverige (SCB och Arbetsförmedlingen) *Gäller Region Gävleborg och inte Gävle kommun

2.2 Omvärldsspaning – vad händer i närområdet samt globalt?

Sverige har under många år befunnit sig i en högkonjunktur med högt resursutnyttjande och produktivitet vilket lett till en gynnsam tillväxt för BNP. Sysselsättningsgraden har under högkonjunkturen också ständigt ökat sedan 2010 för att, från januari 2019, vända nedåt. Under 2020 förväntas den inhemska efterfrågan falla tillbaka samtidigt som resursutnyttjandet i svensk ekonomi börjar försvagas. Detta kommer innebära en lägre utvecklingstakt för både BNP, sysselsättningsgraden och skatteunderlaget jämfört med tidigare år. SKL beskriver det som "ett betydande glapp riskerar att uppstå mellan kommunsektorns intäkter och de kraftigt växande behov av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig.

Åren 2020 och 2021 ser särskilt utmanande ut i samband med att konjunkturläget gradvis försvagas. Sverige riskerar ökade skatter och stigande räntor under tider där konjunkturen stagnerar. De reala disponibla inkomsterna ökar därför troligtvis endast svagt under kommande år. Arbetslösheten väntas öka något på grund av att arbetskraften växer snabbare än sysselsättningen. Detta trots att företag bedöms ha svårt att hitta rätt kompetens bland de arbetssökande. Primärt beror detta i sin tur på ett kompetensglapp mellan en stor grupp arbetssökande och de faktiska jobb som det finns en efterfrågan på hos marknaden.

Arbetslösheten bland utrikes födda är betydligt högre än bland inrikes födda. Detta på grund av att utbildningsnivån är, generellt sett, är lägre i gruppen. Det tar även lång tid för flyktingar att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Till stor del kan därför prognosen på ökad arbetslöshet kopplas till invandringen, i sin nuvarande struktur, till Sverige. Att sysselsättningsökningen är positiv 2019–2021 men arbetslösheten samtidigt ökar styrker detta.

Konjunkturinstitutets prognos Sverige (%)	2019	2020	2021
Sysselsättningsökning	1,1	0,5	0,5
Arbetslöshet	6,3	6,4	6,5

Tabell: 2.2.1 - Sysselsättningsökning och arbetslöshet, konjunkturinstitutets prognos för Sverige

Arbetslöshet, inrikes och utrikes födda	Andel av arbetskraften 15-74 år, år 2018 (%)
Inrikes födda	3,8
Utrikes födda	15,4

Tabell: 2.2.2 - Arbetslöshet, inrikes och utrikes födda (SCB)

Riksbanken och SKL spår trots en relativt hög arbetslöshet en låg löneökningstakt under perioden 2020–2021. På basis av detta förväntas också att de arbetade timmarna inte längre kommer att öka från 2019 utan snarare minska. Det ger ett lägre skatteunderlag för kommunsektorn vilket är särskilt problematiskt eftersom behovet av vård, skola och omsorg samtidigt växer hos befolkningen.

2021 väntas BNP växa med måttliga 1,3 procent jämfört med runt 3 procent åren 2016 till 2018. Det har skett en kontinuerlig nedskrivning av ökningstakten av skatteunderlaget för perioden 2019–2021 sedan de skatteprognoser som gjordes i slutet av 2017. Den årliga ökningstakten för åren 2019–2021 kommer i senaste bedömningen att hamna lägre och därför påverkar det skatteunderlaget negativt med ungefär 0,3 procentenheter lägre.

Konjunkturinstitutets prognos Sverige (%)	2019	2020	2021
BNP utveckling	1,8	1,4	1,5

Tabell: 2.2.3 - Svensk BNP utveckling, konjunkturinstitutets prognos (augusti 2019)

Vi har, trots våra många år med högkonjunktur, inte lyckats samla på oss några ekonomiska överskott för sämre tider. När vi nu tar våra första steg mot en lågkonjunktur kan vi konstatera att Sverige istället har stora underskott i kommun och landstingssektorn. Riksbanken fortsätter stödköpa obligationer och den svenska kronan försvagas kraftigt andra valutor. Trots minusränta för den så kallade reporäntan tar inte inflationen i Sverige fart. Samtidigt ser vi alltmer av nedskärningar i välfärden. Vi har även, tillsammans med dessa utmaningar, en hög arbetslöshet i kommunen hos unga och invandrade grupper. För Gävle innebär det att vi kommer att få arbeta hårt för att säkerställa att vi upprätthåller en god offentlig service. Kommunen behöver därtill förlita sig på statliga medel för att kunna genomföra nödvändiga investeringar.

Med tanke på de kommande kärva åren kommer det krävas avsevärda effektiviseringar framöver. Brist på utbildad personal kommer att sätta ytterligare press på kommunerna. Nya lösningar kommer att krävas för att klara välfärdsuppdraget. Enligt SKL skulle senare pensionering eller förlängd arbetstid kunna öka arbetsutbudet utan att behöva öka antalet personer. Utvecklingen inom den digitala tekniken ses även den som ett möjligt effektivitets skapande område. SKL påpekar vidare att den statliga styrningen behöver i betydligt högre grad utgå från de lokala behoven för att kunna uppnå den effekt som önskas.

I det lite större perspektivet kan vi konstatera att en globaliserad ekonomi innebär att vi alla påverkas, i mer eller mindre omfattning, när något händer som oroar marknaden. Bland dessa orosmoment för makroekonomiska chocker finns ett pågående handelskrig mellan USA och Kina, respektive USA och EU, som riskerar att drabba ett flertal länder negativt. EU har kontroll över de handelsavtal som styr många av de åtgärder som behövs för att handeln skall kunna öka. Vidare har vi pågående spänningar mellan IRAN och USA, Saudiarabien och ett flertal andra OPEC-stater som gör att oljepriset är en ständig osäkerhet.

Den svenska kronan har kraftigt försvagats på senare år gentemot övriga valutor på världsmarknaden. Detta innebär ökade risker för att människor får en känsla av relativ "fattigdom" vilket kan dra ner konsumtionen och därigenom slå mot företagen. Den positiva aspekten är att svenska varor i många fall blir billigare för utländska företag.

Sveriges export är till stor del inriktad på Tyskland som, genom handelskrig och kommande lågkonjunktur, riskerar att få minska sin import till landet. Detta på sikt bli ett problem för Sverige, vars BNP under 2019, utgörs till 47 procent av export av varor och tjänster.

Därigenom riskerar det att hota svensk produktion och i förlängningen svenska arbetstillfällen. Handelskriget förväntas fortlöpa på grund av den låga arbetslösheten som USA uppvisar och för att vi närmar oss ett stundande presidentval 2020. USA påverkar övriga världen i stor omfattning varför den politiska och ekonomiska utvecklingen där är nödvändig att följa även för kommuner i Sverige.

Framtiden får utvisa om det kommer krävas mer samarbete mellan kommuner. Detta för att, inför de svåra tider som väntar, tillsammans försöka hitta praktiska och ekonomiska lösningar. Ett nytt kommunalekonomiskt utjämningsystem kommer också troligtvis beslutas av riksdagen och utfallet i detta lagförslag kan medföra stora förändringar i den kommunala sektorn framöver.

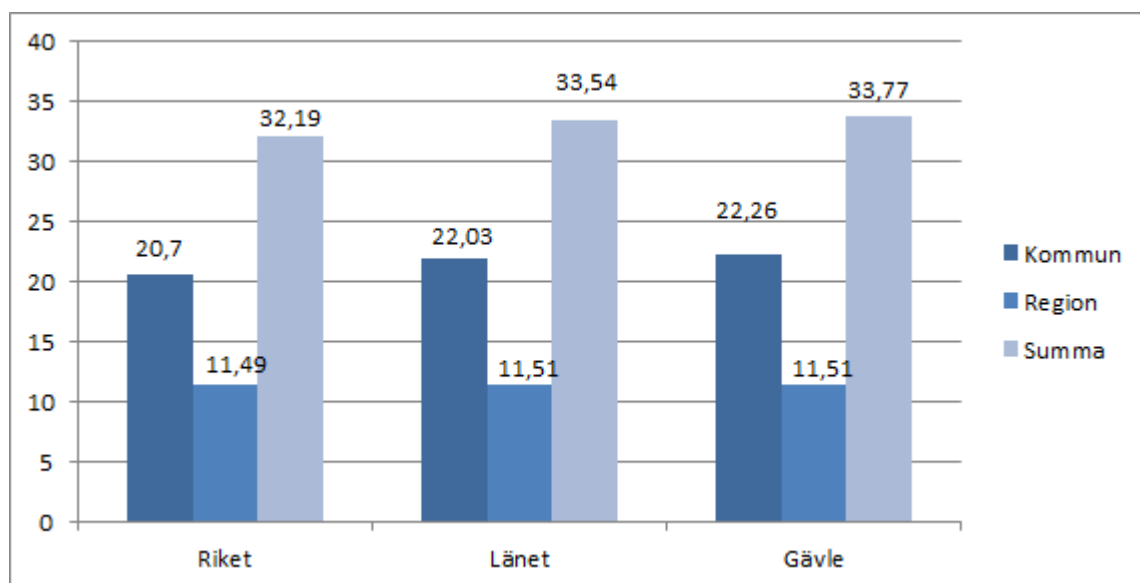

Gävle
KOMMUN

3. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GÄVLE

3.1 Kommunens ekonomiska nyckeltal

Kommunen får intäkter i form av kommunalskatt som i sin tur baseras på dess skatteunderlag. Gävle har en total skattesats på 33,77 procent. Den kommunala verksamhet som politikerna har beslutat att bedriva skall bekostas av intäkterna. Gävle har en jämförbar kommunalskatt jämfört med andra kommuner i länet. Jämfört med Sveriges medel ligger kommunen däremot högre.

Tabell: 3.1.1 - Skattesatser per hundralapp (kr) Riket, Länet och Gävle, SCB

För att garantera att alla, oavsett var i landet man bor, ska få samma välfärd sker utjämning av skatteintäkterna mellan kommunerna. Det görs bland annat för att kompensera för skillnader i antal barn och äldre, beskattningsbar inkomst och geografiska förutsättningar. Sveriges kommuner och landstings prognos från augusti 2019 ligger till grund för kommunens beräkning av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för kommande år. Kostnadsutjämningen är till för att kompensera för strukturella faktorer. I och med att Gävle har en (relativt sett) något lägre grad riktigt gamla och unga i kommunen, samt att man är en urban kommun - utan stora avstånd mellan sina verksamhetsmodeller, får man istället betala till systemet. När det kommer till inkomstutjämningsbidrag (som till 95 procent kompenserar för skillnader i skattekraft mellan kommuner) är man nettomottagare, från 850 miljoner till närmare miljarden, under perioden.

Skatter och bidrag, Gävle kommun, år 2020-2023 (tkr) (SKL)	2020	2021	2022	2023
Skatteintäkter	5 117 437	5 265 843	5 471 210	5 673 645
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	846 168	870 635	904 653	938 155
Kostnadsutjämnning	-104 339	-105 291	-106 075	-106 871
Regleringsbidrag/-avgift	106 162	124 022	106 957	79 298
Strukturbidrag	0	0	0	0
Införandebidrag	15 139	0	0	0
LSS-utjämnning (inkl införanderegler)	3 502	3 532	3 560	3 587
Summa intäkter	5 984 069	6 158 800	6 380 306	6 587 815

Tabell: 3.1.2 - Skatter och bidrag år 2020–2023 (SKL) oktober 2019

Summa intäkter, Gävle kommun, 2020-2023 (tkr) (SKL) -inklusive fastighetsavgift	2020	2021	2022	2023
Fastighetsavgift	198 580	198 580	198 580	198 580
Summa intäkter (inklusive fastighetsavgift)	6 168 328	6 357 380	6 578 886	6 786 396

Tabell: 3.1.3 - Summa intäkter, inklusive fastighetsavgift, år 2020–2023 (SKL) oktober 2019

Staten har skjutit till så kallade välfärdsmiljarder för åren 2019 och 2020. 5 miljarder kronor fördelas utifrån flyktingmottagande och 5 miljarder per år via den kommunalekonomiska utjämnningen för 2019 och 2020. Den del som fördelas utifrån befolkningen ingår i det generella statsbidraget. Den finns därmed med i SKL:s kommun- och regionvisa beräkningar av skatter och bidrag (se tabell 3.1.2 ovan). Från och med år 2021 ingår även statsbidragets flyktingrelativa fördelning i det generella statsbidraget, varför 2020 är det sista året detta redovisas separat.

Välfärdsmiljadernas fördelning, utifrån flyktingvariabler, (Kr) (SKL)	2019	2020
Utfall	36 074 428	-
Prognos		19 986 679

Tabell: 3.1.4 - Välfärdsmiljarder utifrån flykting-variabler (kr), (SKL)

Skatteintäkten uppgår 2020 till ca 50 000 kronor per invånare. Den kommunalekonomiska utjämningen är ganska hög, ca 8 300 kr/invånare för 2020). Det beror på de utmaningar med arbetslöshet som Gävle har, vilket gör kommunen beroende av statliga medel.

Inkomstutjämningen och övriga bidrag till kommunen kommer, enligt SKLs prognos, att öka kommande år. Utan den ersättningen skulle det krävas kraftiga skattehöjningar alternativt dramatiska försämringar i välfärden för att hålla kommunens ekonomi i balans.

Arbetslösheten var under 2018, enligt Arbetsförmedlingens siffror, 9,4 procent mot 7 procent i Sverige som medel. Gävles nivå för bidragsförsörjning, personer mellan 20-64 år, var år 2018 högre än genomsnittet i Sverige (16,5 mot 13,3 procent). Kommunens kostnader per invånare låg under 2018 på ca 57 000 kronor medan medel bland Sveriges kommuner låg på ca 54 000 kronor.

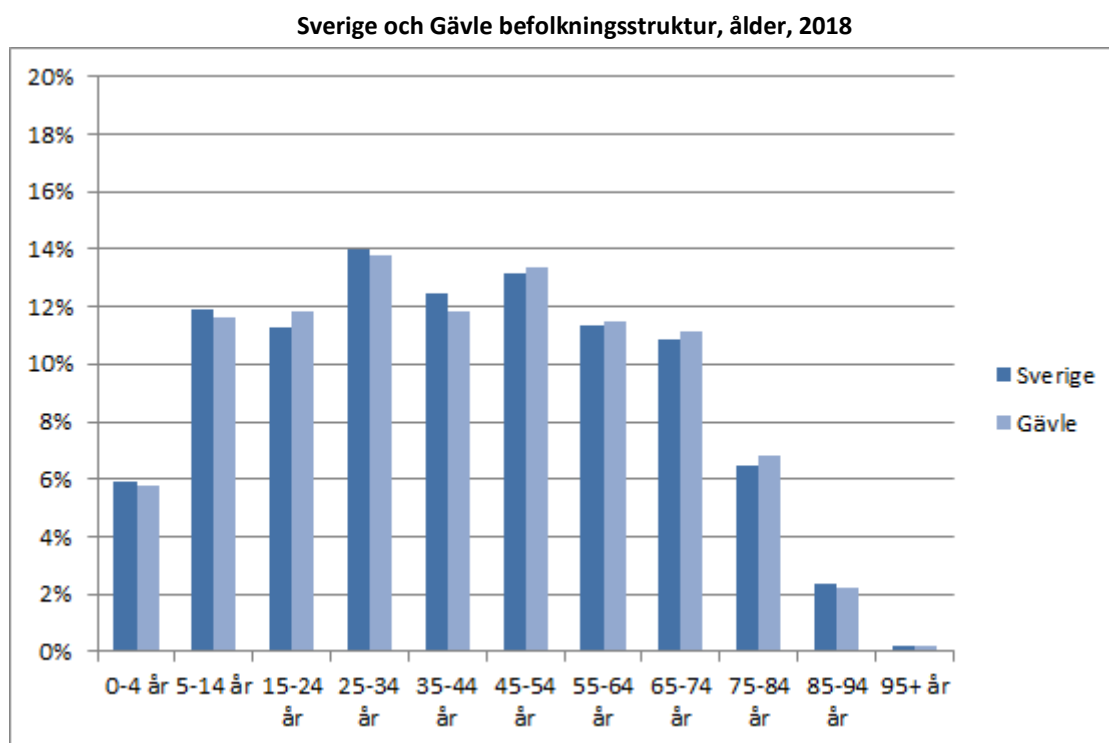
3.2 Kommunens demografi

Under år 2019 förväntas, i SKL:s prognos, befolkningen i Gävle öka marginellt från 100 550 till 101 340 invånare. Prognosen för kommande år visar på en viss ökning av invånarantalet, nästan 3500 personer beräknas ytterligare från 2019 till 2023. En förändring av prognosen påverkar skatteunderlaget. Detta eftersom nivån på kommunens folkmängd påverkar intäkterna från skatter, statsbidrag och den kommunalekonomiska utjämningen. En ökad befolkning ger normalt ökade intäkter (på kort sikt) även om den samhällsekonomiska utvecklingen och statens bidrag har stor påverkan på vilka resurser kommunen har att förfoga över. Gävles befolkningsprognos har inte reviderats ner jämfört med föregående prognos i juni. Detta kan nog bero på att dess attraktionskraft som storstad kan parera konjunktursvängningar bättre än mindre landsortskommuner. Sverigedemokraterna kommer därför i budgeten utgå från att SCB:s prognos för befolkningsutvecklingen är väl avvägd.

Befolkningsprognos Gävle (antal individer)	2019	2020	2021	2022	2023
SKL prognos augusti 2019	101 340	102 293	103 168	103 995	104 775

Tabell: 3.2.1 - Befolkningsprognos Gävle 2020–2023, augusti 2019, SKL

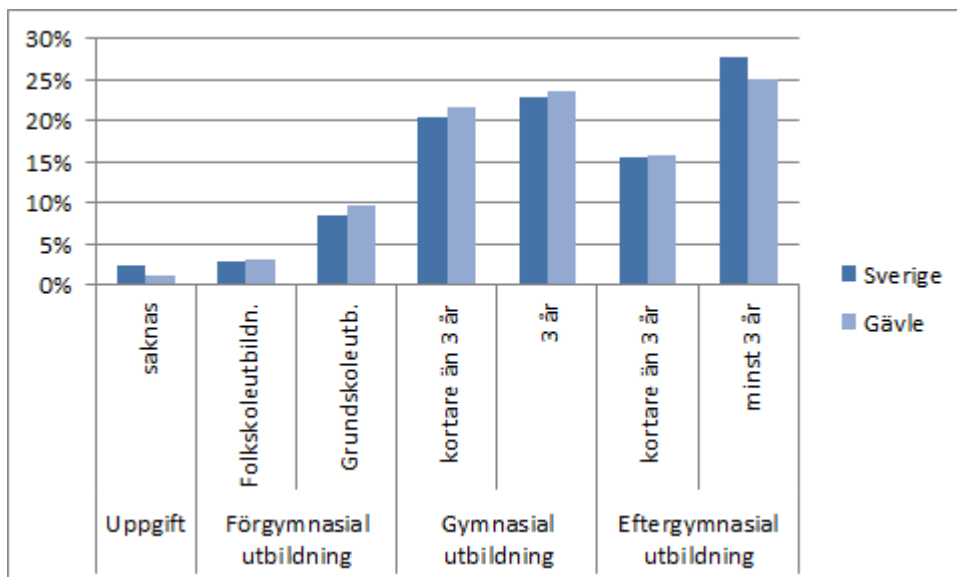
Hur många som bor i kommunen och i vilken ålder de är har naturligt stor inverkan på kommunens kostnader. Det skall vidare poängteras en befolkningsökning per se inte nödvändigtvis innebär en positiv ekonomisk utveckling för kommunen. Detta då statliga bidrag kan vara övergående och den möjliga försörjningsbördan sedan istället lämnas över till kommunen. Det har vi sett hos ett flertal kommuner när det kommer till kortvariga etableringsstöd för asylmottagande, där dessa sedan inte lyckats få en egen försörjning och kommunen istället fått bära kostnaden från staten. Befolkningsfördelningen per åldersgrupper, för Sverige generellt, överensstämmer i stor utsträckning med den i Gävle.

Tabell: 3.2.2 - Befolkningsstruktur, andel för åldersgrupper, Sverige och Gävle 2018 (SCB)

Det är en hög andel högutbildade i Gävle. Tittar man på gruppen 25–64 år har var fjärde person i Gävle, år 2018, en minst 3 årig eftergymnasial utbildning.

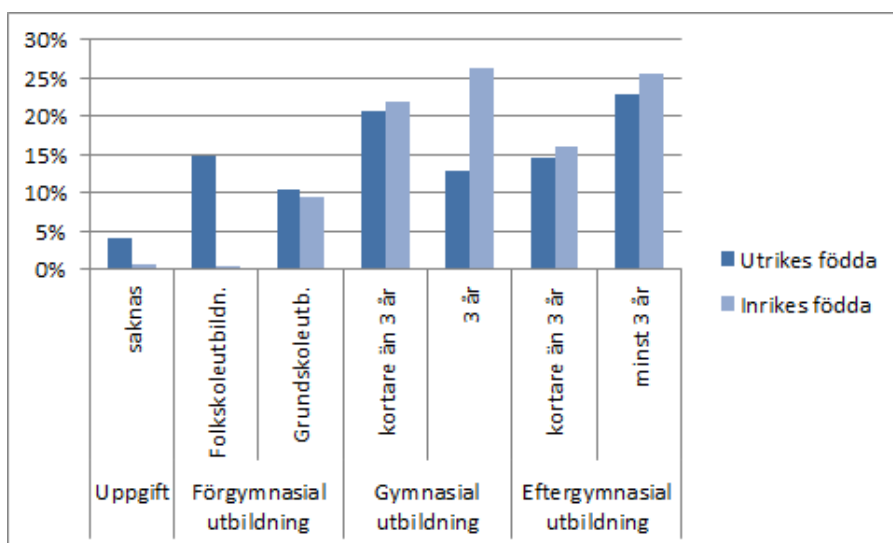
Utbildningsnivå, 25–64 år, Gävle och Sverige

Tabell: 3.2.3 - Utbildningsnivå, 25–64 år, Gävle och Sverige 2018 (SCB)

Jämförelse mellan inrikes och utrikes födda. Det skall nämnas att gruppen utrikes födda är en väldigt heterogen grupp. Till exempel har de från USA, Iran och Sydkorea en väldigt hög utbildningsnivå generellt medan de från till exempel Somalia och Irak har en (generellt) låg. Gruppen med endast folkskoleutbildning i Gävle 2018 var nästan obefintlig bland inrikes födda, men utgör ca var sjunde person i gruppen utrikes födda.

Utbildningsnivå, inrikes och utrikes födda, 25–64 år, Gävle

Tabell: 3.2.4 - Utbildningsnivå, inrikes och utrikes födda, 25–64 år, Gävle 2018 (SCB)

De senaste åren har det, förutom ovan nämnda utmaningar, tillkommit ett ökat antal nyanlända i kommunen, med bland annat fler ensamkommande ungdomar. De statsbidrag som finns för dessa grupper är otillräckliga på lång sikt. Det finns tydliga så kallade "trappstegseffekter" för gruppen i och med att till exempel behovet av nya förskolor och skolor växer.

3.3 Riskanalys kommunens intäkter

Eftersom det är prognoser som ligger till grund för budgeten är det av största vikt att känsligheten i densamma hanteras med respekt. Om invånarantalet skulle minska med 50 personer så skulle skatteintäkterna minska med 3 miljoner kronor cirka. Löneökningar på 1,5 procent kan leda till ökade kostnader med nära 8 miljoner kronor. Sverigedemokraterna väljer i budgetarbetet att ta ansvar genom att vara realistiska i prognoserna för skatteunderlaget i kommunen. Detta är särskilt viktigt när vi nu går mot sämre tider.

3.4 Ansvar för god ekonomisk utveckling

I kommunallagen och i lagen om kommunal redovisning finns ett tydligt regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning med tydliga riktlinjer för sin ekonomi och verksamhet.

Varje generation skall, som utgångspunkt, bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska därför behöva betala för den förbrukning av välfärd som skett genom tidigare generationer. Motsvarande servicenivå måste kunna garanteras, även för nästkommande medborgare i framtiden, utan att skatten skall behöva höjas. Därför behöver resultatet i kommunen vara tillräckligt gott för att fungera som en garant för detta. De finansiella målen finns för att säkerställa att de ekonomiska begränsade resurserna inte överskrids. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om det medför att vissa av de i budgeten uppsatta målen inte kan uppnås. De finansiella grundläggande mål som den goda ekonomiska utvecklingen tar avstamp från i är resultatmålet på 2 procent. Detta innebär att kommunen finansiella resultat ska uppgå till 2,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning under 2020.

3.5 Resultatutjämningsreserv, oförutsedda kostnader och koncernskuld

Det är oerhört viktigt för kommunens ekonomi att vi kan stabilisera den när konjunkturläget växlar. Mot bakgrund av detta har Gävle kommun idag nämndsreserver där en viss del av överskotten stannar kvar i nämnderna för att täcka upp för underskott vid sämre tider. Sammanfattningsvis skulle man kunna säga att nämnderna genom detta ansvarar för sina egna underskott, vilket är positivt. Vi anser dock att fler åtgärder behöver införas för att säkra en stabil ekonomi i lågkonjunktur. Lagen om en resultatutjämningsreserv (RUR) som tillkom år 2013, möjliggör för kommuner och landsting att kunna reservera pengar i bättre tider, för att sedan använda dessa för att täcka upp eventuellt kommande försämringar i skatteunderlaget.

Denna reserv ska alltså verka för att jämna ut variationer i skatteintäkterna över en konjunkturcykel, och för att man inte ska behöva göra kortsiktiga neddragningar i verksamheterna när lågkonjunktur stundar. Innan lagen instiftades fanns ingen likvärdig möjlighet för kommunerna att föra resurser mellan olika redovisningsår. Vi vill därför att Gävle kommun utreder införande av en RUR.

I väntan på att en resultatutjämningsreserv införs avsätter Sverigedemokraterna 20 miljoner kronor extra per år till finansförvaltningen för att täcka oförutsedda händelser och förändringar. Vi ser detta som nödvändigt i det instabila politiska och ekonomiska läge som råder i Sverige och Gävle.

Kommunen har även en hög skuldsättning som riskerar att fortsätta mot nivåer som sätter oss i en än svårare sits. Osäkerhet i omvärlden och ett orimligt högt asyltryck är en påfrestning på ekonomin. Vid nedgångar i världsekonomin ska Gävle kommun stå stark och ha ekonomiska muskler, för att kunna bibehålla en god verksamhet gentemot medborgarna och samhället. Vi behöver därför prioritera vid ny- och reinvesteringar för att i möjligaste mån minska behovet av ny upplåning.

3.6 Effektiviseringar

I syfte att motverka de stora kostnadsökningarna och för att uppmuntra till ständiga förbättringar, finns ett generellt effektiviseringskrav på 2 % på nämndernas kommunbidrag. Nämnderna ska i första hand effektivisera kostnadsposter kopplade till invandring, då staten vältrat över stora kostnader på kommunerna. Detta måste Gävle kommun parera i möjligaste mån för att undvika en försämring av kärnverksamheterna. Några nämnder har fått särskilda effektiviseringskrav, men alla nämnder ska arbeta aktivt med att hålla tillbaka kostnader, som är direkt kopplade till statens förda massinvandringspolitik.

3.7 Näringslivet i Gävle

Gävle är beroende av det privata näringslivet för att kunna blomstra och växa på ett sunt och hållbart sätt. Det privata näringslivet är en absolut förutsättning för en god välfärd. Detta faktum har dock länge ignorerats av Gävles olika styrande koalitioner där man haft ett synsätt som inte alltid stimulerat nyetablering och expanderande av befintliga företag. Vi anser att kommunen måste vara mer lyhörd och servicevänlig gentemot det privata näringslivet än vad man är idag. Exempelvis skall mark kunna beredas snabbare och beslutsprocesserna effektiviseras. Detta kan vara direkt avgörande för hur företag upplever Gävle kommun, vilket i sin tur är en nyckelfaktor för möjligheten att nå målet om att sänka arbetslösheten och höja skattekraften hos våra medborgare. Därför vill vi ge förutsättningar för nyetableringar av företag inom Gävle kommun, och att näringslivsperspektivet ska få en större betydelse än vad det hittills fått i de politiska processerna.

Vi måste, på basis av ovan nämnda, genomföra en utredning om hur kommunens attityder gentemot näringslivet kan förbättras. Detta gäller såväl för nyföretagare som företag som verkat länge i kommunen och vill utveckla sin verksamhet i Gävle kommun. SKL:s Öppna jämförelser om företagsklimat redovisar resultaten från Insikt – en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag.

Företagare får i undersökningen bedöma kommunernas service på sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. För 2018 placerar sig Gävle på plats 131 av 171 jämförda kommuner.

Nöjd kund index (NKI) uppgår till 70 av maximalt 100 möjliga. Det är en ökning på 4 enheter sedan 2017 för Gävle. Svenska snittet bland deltagande kommuner var, för 2018, ett NKI på 72. Tillgänglighet och effektivitet är de områden med lägst betyg för kommunen.

SKL öppna jämförelser om företagsklimat 2018	Gävle	Sverigemedel
Nöjd kund index 0-100	70	72

Tabell: 3.7.1 - Företagsklimatet i Gävle kommun, SKL

Svenskt Näringsliv presenterar varje år en ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Detta för att visa var i landet det är bäst att starta och driva företag. 2019 års ranking bygger till två tredjedelar på en enkätundersökning till företagen som genomfördes under perioden januari-april 2019 och ytterligare en tredjedel statistik från SCB och UC. På 2019 års ranking placerar sig Gävle på plats 273 av 290 kommuner. Så lågt har kommunen aldrig placerat sig i rankingen tidigare och är ett tapp på 40 placeringar jämfört med 2018. Hela 7 av 10 kommuner i länet placerar sig på den nedre kvartilen i rankingen.

Svenskt näringsliv ranking av företagsklimatet i Gävle	År 2018	År 2019
Kommunranking	233 av 290	273 av 290

Tabell: 3.7.2 - Företagsklimatet i Gävle kommun, Svenskt näringsliv

4. POLITISKA PRIORITERINGAR

4.1 Finansiering

Kommunstyrelsen besparing (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Effektivisering av miljöstrategiska programmet	5,0	5,0	5,0	5,0
Minskad sjukfrånvaro	2,2	2,2	2,2	2,2

Överförmyndarnämnd ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---

Revisorskollegiet ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---

Samhällsbyggnadsnämnd besparing (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Minskad sjukfrånvaro	1,1	1,1	2,0	2,0
Total besparing Samhällsbyggnadsnämnd	1,1	1,1	1,1	1,1

Samhällsbyggnadsnämnd ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
---------------	------	------	------	------

Jävsnämnd ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---

Kultur och fritidsnämnd besparing (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Symfoniorkestern	25,0	50,0	50,0	50,0
Konstcentrum + generell besparing kulturen	22,5	22,5	22,5	22,5
Minskad sjukfrånvaro	1,0	1,0	1,0	1,0
Total besparing Kultur och fritidsnämnd	48,5	73,5	73,5	73,5

Kultur och fritidsnämnd satsningar (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Levande kulturhistoria	2,0	2,0	2,0	2,0
Digital kultur	1,0	1,0	1,0	1,0
Totala Satsningar Kultur och fritidsnämnd	3,0	3,0	3,0	3,0

Kultur och fritidsnämnd ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	-45,5	-70,5	-70,5	-70,5
---------------	-------	-------	-------	-------

Utbildningsnämnd besparing (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Minskad sjukfrånvaro	17,0	17,0	17,0	17,0
Effektiviseringskrav kopplat till invandringen	10,0	10,0	10,0	10,0
Samordningsbesparing modersmål	5,0	5,0	5,0	5,0
Närproducerat istället för ekologiskt	2,0	2,0	2,0	2,0
Minskat bidrag studieförbund	0,5	0,5	0,5	0,5
Total besparing Utbildningsnämnd	34,5	34,5	34,5	34,5

Utbildningsnämnd satsningar (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Minskade barngrupper i förskolan	15,0	15,0	15,0	15,0
Fler vuxna i skolan	7,0	7,0	7,0	7,0
Satsning mot psykisk ohälsa	3,0	3,0	3,0	3,0
Förstärkning av byskolor	3,0	3,0	3,0	3,0
Totala Satsningar Utbildningsnämnd	28,0	28,0	28,0	28,0

Utbildningsnämnd ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5
---------------	------	------	------	------

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd besparing (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Minskad sjukfrånvaro	8,0	8,0	8,0	8,0
Effektiviseringskrav kopplat till invandringen	5,0	5,0	5,0	5,0
Total besparing Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	13,0	13,0	13,0	13,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd satsningar (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ökat stöd LSS	3,0	3,0	3,0	3,0
Totala satsningar Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	3,0	3,0	3,0	3,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd ramförändring (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Ramförändring	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
---------------	-------	-------	-------	-------

Socialnämnd besparing (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Minskad sjukfrånvaro	3,1	3,1	3,1	3,1
Total besparing Socialnämnd	3,1	3,1	3,1	3,1

Socialnämnd satsningar (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Generell resursförstärkning	20,0	20,0	20,0	20,0
Förstärkt stöd till Grinden	3,0	3,0	3,0	3,0

Förstärk kompassen	1,0	1,0	1,0	1,0
Rekvisition för barnfamiljer i fattigdom	1,0	1,0	1,0	1,0
En drogfri skola	0,8	0,8	0,8	0,8
Totala Satsningar Socialnämnd	25,8	25,8	25,8	25,8

Socialnämnd ramförändring (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Ramförändring	22,7	22,7	22,7	22,7

Omvårdnadsnämnd besparing (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Minskad sjukfrånvaro	8,0	8,0	8,0	8,0
Närproducerat istället för ekologiskt	1,5	1,5	1,5	1,5
Total besparing Omvårdnadsnämnd	9,5	9,5	9,5	9,5

Omvårdnadsnämnd satsningar (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Fler händer i vården	10,0	10,0	10,0	10,0
Anställa äldrekuratorer	1,5	1,5	-	-
Totala Satsningar Omvårdnadsnämnd	11,5	11,5	10,0	10,0

Omvårdnadsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Ramförändring	2,0	2,0	0,5	0,5

Sammanfattning ramförändringar (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Kommunstyrelse	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2
Samhällsbyggnadsnämnd	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Kultur och fritidsnämnd	-45,5	-70,5	-70,5	-70,5
Utbildningsnämnd	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Socialnämnd	22,7	22,7	22,7	22,7
Omvårdnadsnämnd	2,0	2,0	0,5	0,5
Ramförändring totalt	-45,6	-70,6	-72,1	-72,1

4.2 Beslutsförslag budget 2020

1. att fastställa Gävle kommuns utdebitering år 2020 till 22:26 per skattekrona.
2. att fastställa kommunens resultat- och balansbudget för åren 2020 - 2023.
3. att fastställa föreslagna driftsramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna.
4. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov, projektmedel mm.
5. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning.
6. att investeringsobjekt överstigande 25 mnkr inte får igångsättas utan kommunstyrelsens medgivande.
7. att uppmana nämnder och bolag att avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt anvisningar från sektor styrning och stöd.
8. att Gävle kommun inför en resultatutjämningsreserv (RUR)
9. att enprocentsregeln för investering i konst då byggkostnaderna överstiger fem miljoner kronor slopas
10. att i övrigt, när det inte står i strid med vad som anförs i Sverigedemokraternas budgetförslag, fastställa kommunstyrelsens huvudförslag till årsbudget 2020 och utblick 2021-2023, inklusive bilagor (Notera att något nytt stadsbibliotek (kulturens hus) inte inryms i Sverigedemokraternas budgetförslag.)

4.3 Strategiska utvecklingsområden i Gävle 2020–2023

1. Stärk möjligheterna för de som saknar skyddsbehov och önskar återvända till sin hemländer.
2. Inför maxtak i boende per kvadratmeter för att motverka trångboddhet.
3. Förhindra religiösa utrop som inte är förenliga med vårt svenska kulturarv.
4. Stärk upp med trygghetsskapande åtgärder i den rumsliga miljön där det behövs, exempelvis belysning eller borttag av skymmande träd.
5. Kommunala ordningsvakter i Gävle kommun
6. Djupare medborgardialog i det trygghetsskapande arbetet.
7. Kameraövervakning vid så kallade riskområden skall övervägas.
8. Närmare kontakt med polismyndigheten för frågor kopplade till våldsbejakande extremism.
9. En förbättrad arbetsmiljö för de anställda skall minska ohälsotalen
10. Fortsätta arbetet med att underlätta för små och medelstora företag att etablera sig i kommunen.
11. Förbättra utrymmet för dialog och samråd mellan kommunens företagare.
12. Anpassa kraven så att fler lokala företag gynnas vid upphandling.
13. Säkerställa att de unga i behov av särskilt stöd i skolan skall få tillgång till det.
14. Minska barngrupperna i förskolan.
15. Öka "vuxentätheten" i grundskolan.
16. Arbeta för att återskapa trygghet, studiero och lärande i skolmiljön.
17. Drogtester i skolan bör införas.
18. Utmana staten, genom det kommunala självbestämmandets grund, för att få ett stopp på den tvingande flyktingmottagningen till Gävle.
19. Förbättra samarbeten med näringslivet och arbetsförmedlingen för att hitta betydelsefulla åtgärder som kan leda till jobb för nyanlända.
20. Arbeta för att öka kunskapen och åtgärder kring hedersproblematik i skolan.
21. Öka andelen av verksamheten som är digitaliserad.
22. Öka andelen närproducerat i kommunens verksamheter.
23. Nödvändiga besparingar inom kultursektorn behöver genomföras.
24. Vattenförbrukningen i kommunen skall om möjligt ner genom informationsarbete, för att minska sårbarheten vid torka.
25. Se över och förbättra trafiksäkerheten i samråd med regionen och Trafikverket där det behövs.
26. Personer med funktionsvariation skall få bättre tillgång till det rumsliga utrymmet i kommunen.

4.4 De skenande kostnaderna för invandringen och dess sidoeffekter måste hanteras

Över 65 miljoner människor är idag på flykt runt om i världen. En human och effektiv flyktingpolitik har som mål att hjälpa så många människor som möjligt. Det gör vi främst genom att stödja på plats, i konfliktområdenas närhet, och genom ett kraftigt ökat statligt stöd till FN:s flyktingorgan UNHCR. De flesta jobb i Sverige ställer höga krav på utbildnings- och kunskapsnivå. Vi vet att merparten av de asylsökande är lågutbildade och kommer att få svårt att hitta jobb utifrån deras kompetensnivå. Bristen på enklare jobb skapar problem för integrationen och göder ett permanent utanförskap. För personer med låg utbildnings- och kunskapsnivå är sysselsättningsgraden lägre i Sverige än i många andra länder, vilket OECD påvisat. Utrikes födda har överlag lägre utbildningsnivå och sämre språkkunskaper än inrikes födda, särskilt låg är utbildningsnivån bland flyktinginvandrare. Den dåliga matchningen mellan tillgängliga jobb och de nyanländas kompetensnivå, försvårar inträdet på arbetsmarknaden för många. Detta utgör därför ett hinder för integrationen och till att dessa människor skall bli en del av samhällsgemenskapen.

I Sverige har den senaste flyktingkrisen skapat tumult i samhället och inneburit stora påfrestningar. Arbetslösheten måste tryckas tillbaka, sysselsättningen måste öka och bostadsbristen och boendesegregationen måste bemötas med kraftfulla åtgärder. Detta tar alltför lång tid i Sverige och Gävle idag. I synnerhet för skyddsbehövande tar det lång tid att komma i arbete efter att uppehållstillstånd beviljats. Idag saknas kontaktytor gentemot arbetsplatser, snabb validering av utländska examina och arbetserfarenhet, samt individanpassade uppgraderingar. En del nyanlända har hög utbildning men jobbar ändå under sin kompetensnivå. Men alltför många andra saknar grundutbildning. Språket är det viktigaste att lära sig när man kommer till ett nytt land, och den SFI-undervisning som erbjuds nyanlända har många gånger visat sig vara av låg kvalitet samtidigt som verksamheten korrumpas utifrån statsbidrag. Därav behövs ett nytt sätt att tänka när det gäller språkundervisning, i och med det att landsmännen i allt högre grad uppmuntras driva egna, mer eller mindre ideella verksamheter.

Gävle kommun har inget formellt ansvar eller beslutanderätt över invandringspolitiken. Riksdag och regering beslutar om lagar och regler som omfattar denna. Kostnaderna för kommunerna täcks till viss del. De exakta kostnaderna för massinvandringen explicit för Gävle kommun är omöjliga att räkna ut. En pilotstudie som gjorts av Migrationsverket och

Sveriges kommuner och landsting (SKL) visar att det är svårt att räkna ut den merkostnad varje asylsökande drar med sig eftersom kommunerna inte specificerar kostnaderna. Det utredningen visade var att det rör sig om en klar underfinansiering från staten och att det i slutändan är kommunens skattebetalare som betalar. Den invandring av människor som har kompetens och som arbetsmarknaden efterfrågar är lönsam. Men så ser inte invandringen till Sverige ut. Vi måste kunna diskutera var nivån för kostnaderna ska finnas för att det ska vara försvarbart.

Gävleborg har haft den högsta mottagningen av asylsökande per capita i hela riket. Det har lett till en besvärlig situation för skolorna där det är svårt att rekrytera personal och också påverkar de sammanlagda betygsresultaten negativt. En enkel slutsats att dra är att en minskning av antalet migranter på sikt skulle innebära att kostnaderna och omfördelningen av resurser till "utsatta skolor" skulle minska rejält och öka andelen elever som blir behöriga att söka till de nationella gymnasieprogrammen. Det skulle i sin tur ge mer resurser över till att anställa fler lärare och specialpedagoger. En minskning av antalet migranter skulle innebära en generell minskning av utgifter, inte minst i kommunala merkostnader, i princip samtliga kommunala verksamheter.

Det finns åtgärder vi kan vidta, inte minst signalpolitiska sådana, som kan ge effekt på invandringen. Dels skall vi förbättra möjligheten för icke självförsörjande invandrare, utan skyddsbehov, att återvända till sina ursprungsländer. Dels vill vi, inom ramen för Gavlegårdarna, inför ett tak på max antal folkbokförda personer per kvadratmeter. Detta förhindrar även trångboddhet och nya utanförskapsområden.

Mycket av pengarna som idag går till att finansiera den ansvarslösa invandringpolitiken är svåridentifierade på ett övergripande plan. Detta eftersom kostnaderna rör så många olika områden och verksamheter i Gävle kommun. Vi uppdrar genom denna budget till verksamheten och nämnderna i kommunen att minska sina kostnader kopplade till migration. Ett samordnat arbete mellan nämnder och verksamheter skall genomföras där man lär av andra kommuner i landet genom erfarenhetsutbyte och studiebesök.

4.5 Sverigedemokraternas Gävle nu och framåt!

Vi i Sverigedemokraterna ser att det finns mycket att göra för att få Sverige på fötter och att bli det land vi är så stolta över på nytt. Utbildningsverksamheten skall präglas av trygghet, lärande och en positiv atmosfär. Stök och bråk i lokaler och på gårdar skall bekämpas. Drogtester skall kunna införas då vi vill se en helt drogfri skola. Måluppfyllelsen måste öka i kommunen och för detta krävs både ökad studiero och att de som har svårare att nå målen, i god tid, skall erbjudas den hjälp de har rätt till. Den psykiska ohälsan bland kommunens unga skall motverkas. Detta för att kunna konkurrera på framtidens arbetsmarknad och göra kommunen mer konkurrenskraftig. Bland de yngsta i förskoleverksamheten vill vi se en förbättring i arbetsmiljö genom mindre barngrupper. Detta för att förskolan skall kunna vara både en attraktiv arbetsplats som en trygg plats för våra barn.

Näringslivsarbetet i kommunen måste bli bättre. Det ska vara lösningsorienterat och serviceinriktat för att möjliggöra bra relationer, expansion och etablering. Företag som känner sig lyssnade på samt får stöd och hjälp ökar sannolikheten för ett bra klimat i kommunen. Företagsexpansion skapar nya arbetstillfällen och mer skatteintäkter. Det är dom privata företagen som står för skatteintäkterna i kommunen, dessa skatteintäkter finansierar sedan den nödvändiga välfärden såsom skola, vård och omsorg. I de politiska prioriteringarna ska det finnas tydliga riktlinjer om förändring och förbättring för att kommunen hela tiden ska kunna bedriva en effektiv verksamhet.

Känslan av otrygghet i samhället måste kraftfullt motverkas. Trygghetsskapande åtgärder, till exempel i form av kameraövervakning, skall sättas in där det behövs. God belysning på gator och leder är andra former av ökad säkerhet. Medborgarna skall känna sig hörda och respekterade kring frågor om säkerhet och trygghet i kommunen. Vi kommer aldrig att acceptera att människor måste begränsa sitt leverne på grund av en känsla av otrygghet.

Gävle ska vidare vara en kommun som är inbjudande och inkluderande. Arbetsmiljön för de anställda skall förbättras genom särskilda satsningar på personalen. På så sätt ska vi tillsammans få ner sjukfrånvaron.

Arbetet med att hålla rent och städat på gator och i naturen skall noga hållas efter. Nedskräpning och klotter skall därför motverkas med nolltolerans. Barn och vuxna skall ha

tillgång till lekparkar och rekreation i motionsspår och vandringsleder. Miljöarbetet som görs i kommunen för till exempel återvinning ska ses över och förbättras där det behövs.

Det skall vidare finnas god trafiksäkerhet, god skyltning och parkeringsmöjligheter i kommunen. Centrala Gävle skall vidareutvecklas för att fortsatt vara en levande plats för möte, service, handel och restaurangverksamhet. Tillgänglighetsåtgärder skall sättas in för personer med funktionsvariation. Ett ökat bostadsbyggande i blandade former skall uppmuntras och underlättas för samtidigt som bostadssegregationen, på sikt, måste brytas.

Integrationsarbetet måste överlag förbättras. Att de nyanlända kommer ut i jobb är en nyckel för kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling. Fler åtgärder för att hjälpa dem i jobb skall sättas in, tillsammans med att incitamenten att gå på bidrag behöver sänkas. Arbetet med att förhindra hedersförtryck och social isolering skall fortlöpa i oförminskad styrka. På grund av de integrationsproblem som kommunen har, skall staten utmanas aktivt i att ta bort den tvingande lag om fördelning av flyktingar till Gävle.

Avslutningsvis skall effektiviseringen och digitaliseringen av verksamheten i kommunen utvecklas framgent för att på så sätt både nå en högre kostnadseffektivitet för våra skattemedel. Vi skall även fortlöpande ha ett högt uppsatt mål gällande kommunens arbete med miljövänliga inriktningar och val, till exempel genom mer närodlat.

5. KOMMUNÖVERGRIPANDE OMRÅDEN AV VIKT

5.1 Upphandling

5.1.1 Upphandling i egen regi

Under våren 2017 beslutade kommunen att den offentliga upphandlingen i Gävle återigen ska gå tillbaka till egen regi vilket Sverigedemokraterna ställde sig positiva till.

Genom att själva ansvara för inköpen kan vi tydligare styra över vilka krav som ställs.

Samtidigt finns ingenting som hindrar oss från att gå ihop med andra

kommuner/samarbetspartners och göra gemensamma upphandlingar då möjligheterna till positiva synergieffekter kan uppnås då. När Gävle kommun själv kan styra över de upphandlingar som ska genomföras får vi större inflytande att kunna göra eventuella justeringar i tider då de ekonomiska utsikterna ser mer dystra ut.

Omställningen från gemensam upphandling till att ha det i egen regi kommer att vara en resa - uppskattningsvis ett projekt på ytterligare ett till två år. Viktigt är dock att vi säkerställer att avtal under denna tid följs upp för att minimera risken att kommunen förlorar potentiella besparingar. Inom kommunledningsförvaltningen idag arbetas det huvudsakligen med inköp och kunskaper kring leverantörsgranskning och uppföljningen är bristfällig. Att anställa personal för att arbeta med avtalsuppföljning, granskning och analys är i praktiken en investering eftersom det sannolikt skulle leda till avsevärt minskade kostnader för kommunen. Vår uppfattning är också att det vid nyanställning inom ramen för upphandling i egen regi ska krav ställas att de sökande har utbildning med inriktning mot upphandling. Ett beslut kring lämplig utbildning har efter tidigare förslag från Sverigedemokraterna vunnit bifall i kommunfullmäktige.

5.1.2 Anpassa kraven för att gynna lokala och små företag

Upphandlingsverksamheten används idag som ett politiskt verktyg i det att man kan ställa krav på aktörer som är intresserade att lämna anbud. Idag ställs dock flera politiska krav som kan missgynna det lokala näringslivet och småföretagare. Bland annat kopplas upphandlingskrav till olika kommunala policys och program som behöver reformeras. För att gynna det lokala näringslivet och småföretagare bör det miljöstrategiska programmets punkter om klimat- och luftkvalitetspåverkan och energikällor inte påverka kraven i upphandlingen. Ett bättre och mer konstruktivt sätt att använda upphandlingsverksamheten som politiskt verktyg är att anpassa kraven så att fler lokala företag gynnas. Småföretagarna kan också dra fördel av att kommunen delar upp avtal i flera bitar då alltför stora inköp eller tjänster kan vara överdimensionerat för mikro-, små- och medelstora företag.

Att locka små och medelstora företag som har liten erfarenhet av offentlig upphandling är att ses som en intressant utmaning. Utmaningen är att hitta en gemensam nämnare mellan vad leverantören erbjuder och vad beställaren efterfrågar. För att möta en bransch som är

ovan vid offentlig upphandling kan man minimera skall-kraven. Med andra ord - inga krav som inte är absolut nödvändiga. Sverigedemokraterna anser istället att man mer bör möta de kreativa egenskaperna som leverantören verkligen besitter och som beställaren efterfrågar. Fördelen med detta är att bredda konkurrensen och ge möjlighet för de som är nya i branschen och som inte är vana att lämna anbud att få vara med i affären, vilket även gynnar kommunens entreprenörskap. Att från kommunens sida undersöka vad behovet egentligen är och möta leverantörerna utan att behöva tumma på kvaliteten.

5.1.3 Motverka korruption

Mutbrottet kan ske på ett tidigt stadium och det som i andra brott kallas försöksbrott kan utgöra huvudbrottet när det rör sig om mutbrott. En annan form av korruption är brottet trolöshet mot huvudman. Detta innebär att man missbrukar sin förtroendeställning och att detta leder till skada för uppdragsgivaren. Även brottet förskingring kan hamna inom ramarna för korruptionsbegreppet liksom att jäv också ofta faller inom detta. Till jäv räknas vänskapskorruption, svågerpolitik och nepotism.

Korruption kan förekomma i stora delar av den offentliga förvaltningen och den offentliga upphandlingen är ett riskområde för korruption. Det finns egenskaper i den offentliga upphandlingen som kan locka till ett korrupt beteende. Anledningen till att det är risk för korruption och att det finns egenskaper i upphandlingen som kan locka till korrupt beteende är att offentlig upphandling (totalt i riket) omfattar en ansevärd summa, drygt 600 miljarder kronor varje år och det skapas täta kontakter mellan den privata och offentliga sektorn. Det har även skett en förändring i riktning mot en större sammanblandning mellan offentlig förvaltning och företag. För vissa leverantörer är den offentliga kunden avgörande för företagets fortlevnad. Detta kan innebära att leverantören kan vara beredd att ta större risker för att värna om sin affärsrelation.

Korruption förknippas ofta med fattiga utvecklingsländer med låg bruttonationalprodukt (BNP). Detta kan till stor del kopplas till att fattiga länder generellt har en lägre kvalitet på sina institutioner. När det gäller upphandling är dock kopplingen till BNP inte alls lika stark. Risken för korruption i upphandling är snarare beroende av faktorer som bransch, teknisk och finansiell komplexitet, storleken på kontraktet, anbudsprocedur, brådska i processen

och affärskultur. Det innebär att Sverige och Gävle kommun har all anledning att lägga resurser på att förebygga och förhindra korruption i offentlig upphandling.

Enligt brottsförebyggande rådet (BRÅ) är sedvänjor, gästfrihet och tacksamhet en källa till mutbrott. Det som till en början kan verka väldigt oskyldigt kan utvecklas till ett brottsligt agerande. För en leverantör kan en relativt liten summa pengar i muta leda till ett stort lukrativt kontrakt och för en upphandlare, beställare, inköpare och avropare innebär mutan normalt sett en ekonomisk vinning, eller i vart fall någon eftertraktad upplevelse eller någon annan immateriell förmån. Avsikterna bakom ett mutbrott kan också i grunden vara "goda". Exempelvis kan en leverantör försöka rädda företaget från konkurs, eller undvika någon i personalen måste sägas upp på grund av arbetsbrist. Ett annat motiv kan vara att den upphandlande myndigheten eller enheten vill behålla leverantören och vänskapsband kan ha byggts upp.

All korruption i offentlig upphandling skadar allmänhetens förtroende. Det finns även forskning som visar på ett samband mellan människors förtroende för offentliga tjänstemän och förtroendet för folk i allmänhet. Korruption kan med andra ord leda till ett kallare samhälle där vi till slut inte vågar lita på våra medmänniskor. Att tilliten till samhället försvagas, kan också leda till att vi inte längre känner oss lika lojala mot de offentliga institutionerna, till exempel när det gäller att betala skatt.

5.2 En förbättrad arbetsmiljö i kommunen ger minskade ohälsotal

Sjukskrivningstalen bland Gävle kommuns anställda var enligt SKL:s siffror 6,6 procent för 2018. Högre sjuktalet för kvinnor än män vittnar om en arbetsmiljörelaterad ojämlikhet mellan könen. Eftersom kostnaden för kommunen anställda beräknas kosta ca 4 miljarder för 2020 är det av största vikt att få ner sjuktalet. Både ur ett ekonomiskt men också i ett mänskligt perspektiv. De vanligaste orsakerna till sjukskrivning är idag stress eller psykiska problem som ofta kan kopplas till stress.

I yrken där vård och omsorg för våra barn och gamla ingår är också riskerna som störst. Det är svårt att tacka nej till att ta den extra obetalda halvtimmen för att hjälpa till med duschen eller blöjbytet om det är kort med folk. Det är vidare svårt att inte göra mer än man faktiskt kan begära, även om det kan röra sig om arbetsuppgifter utanför arbetsbeskrivningen.

Kontentan är en ond spiral när färre ska göra ett jobb ämnat åt fler. Alternativkostnaden blir sjukskrivningar. Istället för att investera "1 krona" och avhjälpa problemet, försöker man spara 1 krona - men betalar i realiteten 2 kronor för ökade sjukskrivningar på grund av stress och dålig arbetsmiljö.

Sverigedemokraterna ser grundproblemet med att det är för få anställda inom verksamheter som kräver både emotionellt och praktiskt stöd till människor. Därför är det viktigt att fler händer finns tillgängliga i vården, fler vuxna kan röra sig i skolan och låta lärarna vara just lärare samt att vi kan minska barngrupperna i förskolan. Detta är en satsning på välfärden och en satsning på minskade ohälsotal. Den kommer primärt att gynna kvinnor i sin yrkesutövning. Sverigedemokraterna vill, förutom ovan nämnda, säkerställa att satsningen på friskvård fortsätter i oförminskad styrka. Genom att minska sjukskrivningarna i kommunen med 1 procent kommer kommunen att spara uppskattningsvis 40 miljoner kronor. De pengarna kan då gå till satsningar på välfärden och finansieras därigenom med hjälp av en bättre arbetsmiljö och friskare personal. Det är en vinst både för den enskilde individen som samhället i stort.

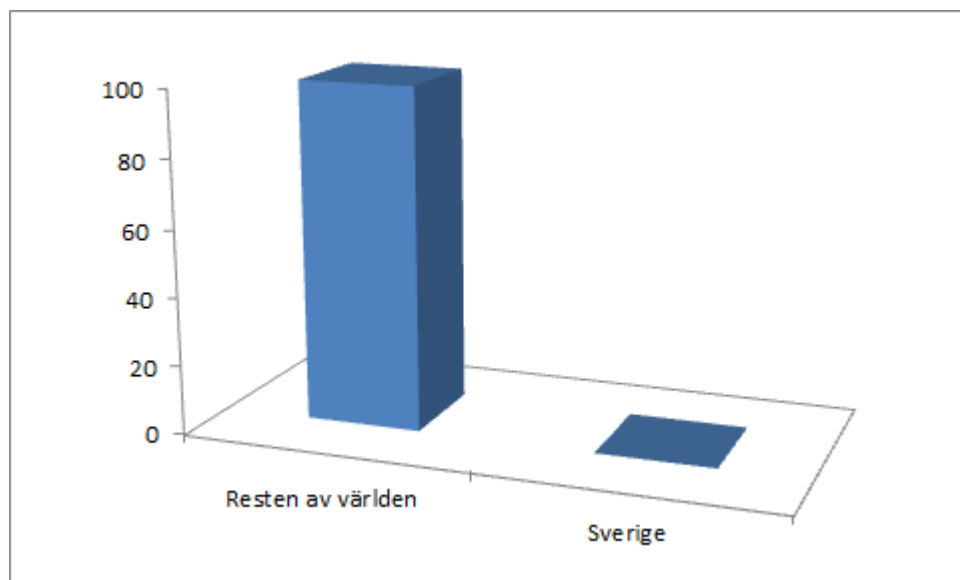
5.3 En ansvarsfull miljöpolitik

5.3.1 Miljö är i stort en global fråga

Många av de miljöproblem som finns i Gävle är beroende av den politik som förs på riksplan, i EU eller globalt och är således inte bara miljöproblem för Gävle kommun. Samtidigt kan det naturligtvis finnas miljöproblem av mer lokal karaktär. Gemensamt för dem alla är, att de påverkar vår framtid här i Gävle, såsom exempelvis vår närmiljö, vår hälsa och framför allt våra barns framtid.

För att vi ska kunna ha en handlingskraftig miljöpolitik behöver vi, utöver vad vi kan och gör lokalt, också arbeta inom kommunen. Vi behöver ta fram strategier, väcka debatt och verka för att de frågor som påverkar oss lokalt också prioriteras på nationell nivå. I närtid finns det tre typer av miljöproblematik som vi, inom riket, måste ta tag i innan det är för sent. Dessa tre områden representeras av behovet av en hållbar energiförsörjning genom att utveckla kärnkraften, en hållbar matförsörjning genom satsningar mot att Sverige ska bli självförsörjande inom området och genom krafttag för att minska föroreningarna i Östersjön.

Dessa ovan nämnda kategorier har stor påverkan på vår kommun. Därför behöver kommunen vara med och verka för att dessa prioriteras upp. Därutöver, ställa dem i relation till verkningsgraden av de kommunala aktiviteter som finns i kommunens styrande dokument.

5.3.1.1 Sveriges andel av utsläppen av växthusgaser i världen 2018 uppgick till ca en promille

5.3.2 Miljö ur ett lokalt perspektiv

Lokalt ser vi att breda satsningar på lokalproducerat kan ge stor effekt inom miljöområdet. Vi anser att detta ska framgå tydligt i det miljöstrategiska programmet, vilket ska genomsyra all övrig verksamhet i Gävle kommun. Kommunen måste även lägga stort fokus på den lokala vattenförsörjningen för att den ska vara hållbar, säker och långsiktig. Kommunens fordonsflotta bör mestadels bestå av miljöanpassade fordon och de icke miljöanpassade fordonen successivt bytas ut, under förutsättning att det är ekonomiskt försvarbart. Ett produktivt miljötänkande

Kommunens verksamhet bör, i samtliga delar, genomsyras av ett kretsloppstänkande och en omsorg om allt levande omkring oss. Vi måste dock vara medvetna om att ett alltför fundamentalistiskt miljötänkande ibland kan vara kontraproduktivt. Detta eftersom tillväxt skapar resurser som kan användas för produktiva, klimateffektiva och miljöfrämjande åtgärder. Det är vår uppfattning att en aktiv och ansvarsfull miljöpolitik måste kunna harmoniseras med ett positivt kommunalt klimat gentemot näringslivet.

I översiktsplanen föreslås att Gävle kommun, som redan idag är bland de bästa miljökommunerna i landet, nu ytterligare ska begränsa utsläppen. Detta utan någon som helst hänsyn till huruvida detta skulle ge en märkbar effekt på de globala miljöproblem som världen idag står inför. Om Gävle kommun exempelvis förvägrar lokala åkerier med fordon som drivs av fossila bränslen, deltar i lokala upphandlingar eller om några kommunanställda tvingas cykla i arbetet istället för att ta bilen - är det för miljön oväsentligt. Vi behöver lyfta blicken globalt där Kina samtidigt ökar sina utsläpp med motsvarande tolv stycken Sverige per år. Givetvis ska verksamheter inom Gävle kommunkoncern ta miljövänliga beslut, men till en rimlig gräns. Tyvärr kommer varken svenska statens eller Gävle kommuns budget att kunna rädda miljön. Ett perspektiv som gynnar lokala företag behöver istället anammas. Mot bakgrund av detta, vill Sverigedemokraterna se mindre offensiva och mer konstruktiva miljömål, som löpande ska utvärderas för att synliggöra dess effektivitet - även utifrån ekonomiska aspekter.

I Gävles kommunkoncern har man bestämt att endast förnybara energikällor ska användas. Trots att kärnkraft innebär koldioxidfri energiproduktion, finns det inte med som ett alternativ i det miljöstrategiska dokumentet för Gävle kommun. Detta beror på att man enbart valt att använda förnybara energikällor. Sverigedemokraterna anser att vi behöver återgå till att ha med koldioxidfri energiproduktion i kommunens miljöstrategi.

5.3.3 Det miljöstrategiska programmet i stort

Det är Sverigedemokraternas uppfattning att Gävle kommun i första hand ska använda mark som redan är tagen i anspråk, och att jordbruksmark så långt det är möjligt, ska behållas. Likaså anser vi att gröna ytor i befintlig stadsmiljö ska vårdas, då dessa är viktiga för kommuninvånarnas trivsel. Kopplat till detta anser vi att blandade boendeformer, med väl tilltagna grönytor och parkmark, ska eftersträvas vid byggandet. Detta för att vi ska kunna skapa en så trivsamt, levande och trygg boendemiljö som möjligt.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att verka för, att det finns ett långsiktigt hållbart skydd, av råvatten och dricksvatten. Arbetet med att samordna och använda andra kommuners vattentäkter ska därför fortsätta.

Att Gävle kommun ska fortsätta växa befolkningsmässigt är inte ett särintresse i sig. En

befolkningstillväxt måste ske i harmoni med övrig stads- och samhällsplanering som påverkar vår livsmiljö. Det oerhört viktigt att betona att vård, skola, omsorg och arbetstillfällen måste följa med befolkningsökningen. Annars finns en risk att en sådan tillväxt, i praktiken, istället missgynnar kommunen. Befolkningstillväxt måste därför alltid ske med sunt förnuft och är inte endast en miljöfråga. Gävle kommun har idag en underhållsskuld på vår infrastruktur som behöver belysas.

Sverigedemokraterna anser att Gävle kommun får inte ha för bråttom att växa, utan omnämnda faktorer måste också noga beaktas. Det miljöpolitiska programmet skall inriktas på miljöåtgärder där det också ger bäst verkningsgrad. Därigenom säkerställer vi att programmet inte motverkar, eller står i motsats till, andra strategiska dokument. Sverigedemokraterna anser därför att det miljöstrategiska programmet, med tillhörande dokument, behöver revideras och utvecklas.

5.3.4 Det miljöstrategiska programmet - ekologiska livsmedel eller närproducerat?

I debatten har ekologiska livsmedel, ur ett miljöperspektiv, alltid lyfts fram som det bästa alternativet. Dock har avlagda studier på området pekat på felaktigheter i påståendet att ekologiska varor skulle vara bättre för miljön. De har påvisats ha samma näringsinnehåll men till priset av krav på större landarealer, kortare livslängd på maten och en ökad vattenförbrukning i produktionen. Det ger ett högre koldioxidutsläpp. Vidare är kostnaderna för ekologiska baslivsmedel i snitt nära dubbelt så höga (inhämtade data ger i snitt 88 procent dyrare varor). I det miljöstrategiska programmet i kommunen finns en målsättning att öka andelen ekologiskt till 50 procent för år 2020. Det ger 44 procent högre priser jämfört med om inköpen istället styrs av principen korta ledtider och närodlat.

För Sverigedemokraterna kan inte denna kostnad för ekologisk mat försvaras utifrån rådande kunskapsläge. Vår politik kommer istället att utgå från närproducerade råvaror och ledtider – något som verkligen kan göra skillnad för miljön. En vara transporterad från Thailand eller Ockelbo till Gävle har av naturliga skäl olika påverkan på miljön på grund av transportsträcka. Genom att säkerställa att vi kortar ner ledtiderna i upphandlingar för livsmedel skapar vi förutsättningar för lokala aktörer att täcka upp behovet hos kommunen. Kortare ledtider kräver heller inte alltid besprutade livsmedel, precis som för det mindre miljövänliga ekologiska alternativet. Närproducerat är gynnsamt för lokala näringslivet, miljön och för kommunens ekonomi. Att slösa pengar på något som snarare kan ha negativa miljöeffekter kan inte ingå i ett miljöpolitiskt program. Sverigedemokraterna vill minska

andelen ekologiskt odlad mat till 10 procent, vilka utgörs av selektivt utvalda råvaror i förskoleverksamheten och skolan. Till exempel frukter som kräver längre transportsträckor. Idag är andelen ekologiska varor i kommunen 40 procent. Ett skift från mindre ekologisk till mer närproducerad mat ger lägre priser. På detta sätt kommer kommunen att spara ca 3,5 kronor per år.

5.3.5 Kommunalt veto om vindkraftsetablering

För flera år sedan var höjden på vindkraftverken i Sverige sällan över 100 meter. Det var också vid dåtidens rådande omständigheter som de allmänna rekommendationerna om avstånd till närmaste bebyggelse och bostadsområde, på minst 500 respektive 1000 meter, tillkom. Syftet var då att avståndet till bebyggelse ska vara minst fem gånger höjden på vindkraftverket ifråga. Idag finns det dock verk med en totalhöjd av 250 meter. För att sätta det i ett sammanhang är detta nästan 100 meter högre än Stockholms läns högsta byggnad, Kaknästornet. Detta gör att respektavstånd om 500- och 1000 meter upplevs som alltför snåla.

I den tyska delstaten Bayern har man infört krav på respektavstånd vid uppförande av vindkraftverk till närmaste bebyggelse, på minst tio gånger verkets höjd. I Australien och USA har man även där mycket längre avståndskrav till bebyggelse än vad vi har i Sverige. Respektavstånd handlar inte bara om att omgivningen ska slippa störas av bullriga ljud, utan även om den generella upplevelsen av miljön ses som en viktig aspekt. Kommuninvånarna ska inte riskera att få en vindkraftspark som granne med potentiella värdeminskningar på fastigheter eller olyckor som följd. Inte heller vid kommunens fornlämningar ska människor i Gävle behöva känna otrygghet.

Anledningarna till att skärpa kraven för respektavstånd är flera. Forskning har visat att det lågfrekventa ljudet som avges av vindkraftverk, kan generera bland annat sömnsvårigheter, migrän och depression hos människor. Ju högre verket är desto större område drabbas av det lågfrekventa ljudet. Därför vill Sverigedemokraterna att respektavstånd till närmsta bebyggelse på minst 5 gånger totalhöjden av vindkraftverket ska gälla vid nyetablering av vindkraftverk. Vid tätortsbebyggelse ska respektavståndet vara minst 10 gånger totalhöjden.

Vid uppförande av storskalig vindkraft bör betydande hänsyn tas till den lokala opinionen. Idag krävs det, enligt lag, att kommunen tillstyrker ett visst uppförande av vindkraft inom

kommunens gränser - vilket möjliggör ett "kommunalt veto". Detta veto bör enligt oss utnyttjas i de fall där kommuninvånare drabbas av sänkta värden på fastigheter, som inte kompenseras av ägaren till vindkraftparken. De kommuner där naturturism är en betydande näring bör det enligt oss visas särskild hänsyn. Likaså bör stor hänsyn tas till framtida markanvändningsintresse.

5.3.6 Omvandla miljögalan till en entreprenörsgala

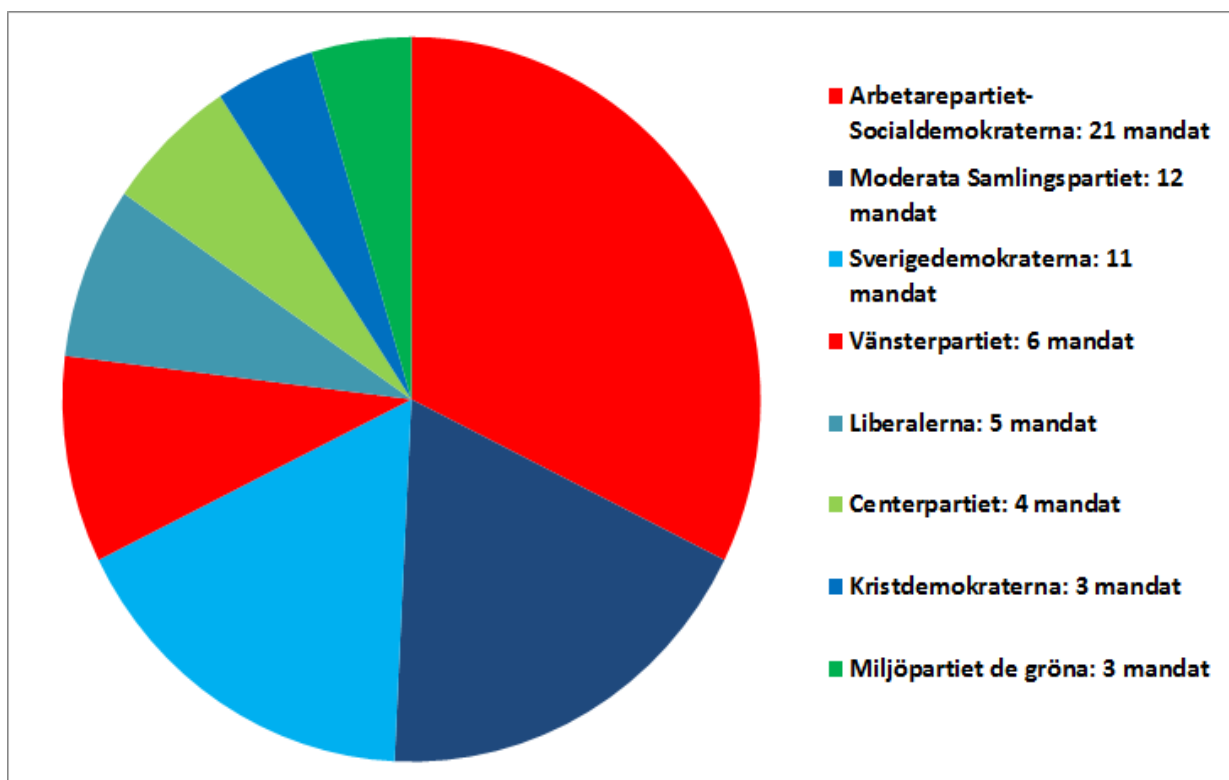
År 2015 tog kommunledningskontoret över Samhällsbyggnadsnämndens arbete med miljöpriser som man där utfärdat sedan 90-talet. Miljöpriserna omfattar "Gävles grönaste företag", "Gävles miljöhjälte" och "Gävles unga miljöhjälte" och delas ut på kommunens årliga miljögalan. De priser som sedvanligen utdelas, är biljetter till idrottsevenemang eller konserthuset. Kostnaderna för dessa priser ligger totalt på cirka 11 000 kronor (2016). Budgeten för evenemanget omfattar cirka 270 000 kronor exklusive intern arbetstid där evenemanget bland annat ingår i kommunens hållbarhetsutvecklarens ordinarie uppdrag.

Gävle kommun är redan idag rankat till en av Gävles bästa miljökommuner. Att ligga i framkant på området har både fördelar och nackdelar. Sverigedemokraterna anser samtidigt att det finns andra samhällsområden som (ur ett kommunalt perspektiv) bör kunna vara mer motiverade till att vara föremål för en gala med utdelning av priser. Exempelvis skulle en entreprenörsskapsgala kunna gynna Gävle kommun, både genom att väcka nyfikenhet och inspiration, som att hylla de entreprenörer som lyckas skapa verksamheter som hela samhället gagnas av. Mot bakgrund av detta anser vi att miljögalan bör avvecklas och att de anslag som avsätts istället bör omdisponeras för att finansiera en årlig entreprenörsgala.

6. KOMMUNFULLMÄKTIGE

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De ansvarar för alla beslut som tas i kommunen. Besluten handlar bland annat om mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten, skattens storlek, årsredovisningar, översiktsplaner och nämndernas organisation. Kommunfullmäktige styr också verksamheten genom att utse ledamöter i olika facknämnder och bolag.

Gävle kommuns mandatfördelning i kommunfullmäktige, för totalt 65 platser, efter valet 2018 ser ut som följer:

7. REVISORSKOLLEGIET

Kommunrevisionen fungerar som ett demokratiskt kontrollsystem och består av förtroendevalda revisorer, som tillsammans bildar Revisorskollegiet. Av fullmäktige ges Revisorskollegiet i uppdrag att granska och pröva om verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt och ändamålsenligt försvarbart sätt och att den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig. Verksamhetsplanen bygger på en analys av risker och väsentligheter inom varje område och objekt där räkenskaperna ska vara rättvisande.

Det yttersta syftet med granskningen är att ge kommunfullmäktige underlag för den årliga ansvarsprovningen. Den lokala revisionen är ett grundläggande demokratiskt kontrollsystem där det är av största vikt att enskild revisor arbetar självständigt i förhållande till övriga revisorer. Med sin granskning bidrar revisorerna till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. De förtroendevalda revisorerna ska ha ett sakkunnigt stöd av den egna förvaltningen där rapporter och revisionsberättelser ska bifogas enligt lag.

Kommunrevisionen finansieras genom kommunbidrag och till en del som faller på bolagen genom att dessa faktureras för lekmanrevisionen. Revisionskollegiet kommer att bedriva sin verksamhet inom den av Kommunfullmäktige tilldelade ramen.

8. KOMMUNSTYRELSEN OCH SEKTOR STYRNING OCH STÖD

8.1 Kommunstyrelsen och sektor styrning och stöd i korthet

För många invånare kan Kommunstyrelsens roll i den politiska organisationen verka diffus och det upplevs svårt att få en konkret bild av deras arbete. Men faktum är att Kommunstyrelsen har ett oerhört viktigt och övergripande ansvar för kommunen som helhet. De skall säkerställa att övriga förvaltningars arbete fungerar på ett så optimalt sätt som möjligt.

Styrning och stöd är den sektor som är kopplad till kommunstyrelsen. Styrning och stöd samordnar arbetet mellan de andra förvaltningarna, och har ansvaret för det strategiska utvecklingsarbetet i Gävle kommun. Sektorn förbereder ärenden som ska behandlas i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige. Här finns bland annat kommunens administrativa avdelning med diarium med offentliga handlingar, ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och kommunikationsavdelningen.

Kommunstyrelsens uppgifter:

- Kommunstyrelsen har ansvaret att leda och styra kommunens utveckling
- Leda samhällsutvecklingen genom översiktsplanering, mark- och bostadspolitik, miljöfrågor samt genom näringslivsutveckling
- Ansvara för den ekonomiska planeringen
- Samordna kommunens målstyrning
- Ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter samt den verksamhet som bedrivs i kommunalförbund
- Leda och samordna kommunens personalpolitik och förvaltningsorganisation

8.2 Utskotten och dess roll

Ett utskott är en mindre del av en beslutande församling med uppgift att till exempel förbereda beslut. Utskotten finns fördelade under kommunens nämnder, och kommer således att presenteras i budgeten för deras respektive ansvarsområde per nämnd. Under kommunstyrelsen finns följande utskott.

8.2.1 Krisledningsutskottet

Krisledningsutskottet fullgör krisledningsnämndens uppgifter enligt lag. Utskottet ska följa den plan för samordning av verksamheten vid extraordinär händelse, samt höjd beredskap som fastställts av kommunfullmäktige via samordningsplanen. Krisledningsutskottets huvudsakliga uppgifter är att;

1. bedöma inträffad händelse och besluta om ledningsorganisationen för extraordinära händelser ska träda i funktion,
2. samordna den externa och interna informationen,
3. fatta de övergripande och långsiktiga inriktnings- och prioritetsbeslut som krävs med anledning av händelsen,
4. besluta att överta hela eller delar av övriga nämnders verksamhetsområden,
5. besluta om tillskott av extra ekonomiska resurser,
6. besluta om eventuellt sänkt servicenivå inom olika delar av kommunens verksamhet med anledning av händelsen, och
7. besluta om när de särskilda åtgärderna som föranletts av händelsen ska upphöra

I övrigt gäller bland annat att Krisledningsutskottet får fatta beslut om att överta hel eller del av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.

(Källa: Gävle kommun Instruktion - Beslut och ändringsregister)

8.2.2 Finansutskottet

Utskottet består av 5 ordinarie ledamöter som väljs av kommunstyrelsen. Utskottet ska särskilt ansvara för beredning och samordning av kommunstyrelsens åtaganden inom ekonomisk förvaltning och med området angränsande frågeställningar såsom;

1. Mål, resursplan samt koncernövergripande uppföljning på kort och lång sikt inklusive analys av finanspolitikens fördelning av medel i välfärden.
2. Bokslut- och budgetberedning inklusive verksamhetsstyrning, verksamhetsutveckling och kvalitetsledning
3. Intern kontroll
4. Följa upp och bedöma kommunens och koncernens finansiella mål, politikens finansiella beslut samt dess effektivitet
5. Kommunens medelsförvaltning, inklusive pensionsmedel och donationsmedel
6. Kommunens och koncernens finansiering av investeringar samt därmed tillkommande upplåning
7. Kommunens lokalförsörjning
8. Revidera och se över efterlevnad av reglementen och policys för området samt bereda ärenden om taxor och avgifter som faller inom finansutskottets ämnesområden
9. Ärenden med finansiell påverkan på kommunen och koncernen från andra nämnder, bolag och övriga utskott under kommunstyrelsen

(Källa: Gävle kommun Instruktion - Beslut och ändringsregister)

8.2.3 Samhällsbyggnadsutskottet

Samhällsbyggnadsutskottet är ett beredande och beslutande organ under kommunstyrelsen. Utskottet ska bereda ärenden till kommunstyrelsen inom utskottets verksamhetsområde och ska besluta i sådana ärenden som delegerats till utskottet.

Utskottet ska särskilt ansvara för kommunstyrelsens åtaganden inom de områden som anges i kommunstyrelsens reglemente under;

1. Fysisk planering, fast egendom och exploateringsverksamhet.

2. Försörjning av byggnader, vatten- och avlopp m.m.

Utskottet ska särskilt verka för att kommunstyrelsens lednings- och samordningsfunktioner uppfylls inom följande områden

3. utvecklingen av ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart Gävle

4. energiplaneringen samt främja energihushållning och kretsloppstänkande

5. planeringen av användningen av mark och vatten och se till att en tillfredsställande kommunal markberedskap finns

6. försörjning av byggnader för bostäder och verksamhetslokaler och se till att samhällsbyggandet i övrigt främjas

7. infrastrukturfrågor och kommunikationsfrågor och att verka för en tillfredsställande trafikförsörjning

8. regional samverkan och utveckling

(Källa: Gävle kommun Instruktion - Beslut och ändringsregister)

8.2.4 Sociala hållbarhetsutskottet

Utskottet för social hållbarhet ska ge råd och föreslå till kommunstyrelsen lämpliga åtgärder som socialhållbarhet och då särskilt beakta mångfalds-, integrations-, diskriminerings-, jämställdhets-, demokrati- och folkhälsofrågor. Utskottet består av 5 ordinarie ledamöter. Utskottet ska särskilt ansvara för beredning och samordning av kommunstyrelsens uppgifter inom gäller följande områden;

1. Sociala hållbarhetsfrågor

2. Inventerar, analyserar, prioriterar och följer kommunens sociala hållbarhetsprogram

3. Reviderar och ser över efterlevnad av program, policys och planer för berörda områden och lämnar bokslut inom det sociala hållbarhetsområdet.

4. I de fall det är aktuellt ska utskottet utgöra politisk styrgrupp för övergripande program och utvecklingsprojekt inom berörda områden

(Källa: Gävle kommun Instruktion - Beslut och ändringsregister)

8.2.5 Näringslivsutskottet

Näringslivsfrågorna har flyttats och ligger nu direkt under kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har under 2019 tillsatt ett näringslivsutskott för att än tydligare och mer strukturerat leda arbetet med Näringslivsprogrammet.

8.2.6 Arbetsgivarutskottet

Utskottet ska särskilt ansvara för beredning och samordning av kommunstyrelsens åtaganden inom;

1. Mål och resursplan inklusive koncernövergripande uppföljning och analys av arbetsgivarperspektivet på kort och lång sikt
2. Behov och förutsättningar inom Medarbetarpolicyns områden: medarbetarskap inklusive chef- och ledarskap, arbetsmiljö, inkludering, jämställdhet och likabehandling, kompetens och lön
3. Förhållanden som ger förutsättningar och viljeriktning för en hållbar och attraktiv arbetsgivare
4. Pensionspolitik
- 5 Revidera och se över efterlevnad av program, policys och planer för berörda områden
- 6 I de fall det är aktuellt ska utskottet utgöra politisk styrgrupp för övergripande program och utvecklingsprojekt inom berörda områden

(Källa: Gävle kommun Instruktion - Beslut och ändringsregister)

8.3 Kommunstyrelsens områden och vår politik

8.3.1 Minska migrationskostnaderna

Under väldigt lång tid har övriga partier kritiserat Sverigedemokraterna för våra analyser av kostnadsbesparingar inom området invandring, och att vi därigenom kunnat uppskatta mindre kommunala utgifter. Trots detta har samma partier frekvent lyft diskussioner om att alla nämnder i kommunen skall spara ("osthyvla") en viss procent av omsättningen. Detta samtidigt som man inte tänker minska invandringen för att lätta på trycket gentemot välfärden. Resultatet kan bli förödande för människor som berörs av nämndernas verksamhet. I detta måste Kommunstyrelsen ta ansvar och se till att oskyldiga människor inte ska behöva drabbas.

Vilken typ av invandringspolitik som förs av politiker på riksnivå kan vi inte direkt påverka från kommunalt håll. Däremot ska effektiviseringskrav inom kommunkoncernen tydligare riktas mot verksamheter som är kopplade till migrationen än vad som är fallet idag. Eftersom ekonomisk ersättning från staten gällande migration är så låg är det av största vikt att våra egna verksamheter arbetar hårt för att effektivisera och hålla kostnaderna på så låg nivå som möjligt. Detta för att minska de negativa effekterna på kärnverksamheterna där så är möjligt.

8.3.2 Tillgängliggör politiken

I syfte att öka det allmänna intresset för det kommunala styret bör fokus läggas vid att kommuninvånarna tillåts delta mer i utvecklingen av kommunen. Sverigedemokraterna vill därför att kommunen utvecklar en mer klassisk demokratimodell. Genom fler lokala folkomröstningar tror vi att ett generellt större intresse för politiken lokalt kan främjas. Likaså kan satsningar på e-demokrati stimulera intresset för beslutsfattandet – inte minst hos de yngre generationerna.

Vi vill skapa nya metoder och arbetsformer för att möjliggöra bättre och effektivare möten samt erfarenhetsutbyten mellan beslutsfattare och medborgare. Exempelvis kan lokala rådslag i frågor som rör en begränsad grupp invånare användas mer än vad som görs idag. För att underlätta den kontinuerliga kontakten och handläggning mellan medborgare och kommun ser vi att E-tjänster och digitala kanaler bör utvecklas.

En viktig målsättning i sammanhanget är att fler ska vilja och våga engagera sig politiskt. För att få en realistisk och övergripande bild av hur medborgarna upplever den kommunala demokratin och det politiska samhällsklimatet vill vi införa återkommande undersökningar i ämnet (där anonymitet erbjuds för att öka sannolikheten för att nå en högre svarsfrekvens och således träffsäkerhet i undersökningen). För att alla kommunens invånare ska vara så välrepresenterade som möjligt anser vi att alla partier som är invalda i kommunfullmäktige ska tillåtas samma rättigheter beträffande affischering, information på skolor och offentliga debatter.

8.3.3 Tryggheten prioriteras

För Sverigedemokraterna är trygghetsfrågor av högsta prioritet. En viktig förutsättning för att människor ska kunna trivas och vilja bo i Gävle är att de också känner sig trygga här. Generellt kan trygghet innefatta både ekonomisk trygghet och trygghet i att man upplever att någon tar hand om en när man inte längre kan göra det själv. Men fundamentalt för den generella tryggheten är att kommuninvånarna upplever sig trygga när de rör sig ute i det offentliga rummet och att de känner sig trygga i att inte behöva utsättas för brott. Tidigare trygghetsundersökning i kommunen har visat på allmän oro för inbrott och egendomsbrott.

Sverigedemokraternas målsättning är att den upplevda tryggheten i Gävle kommun ska vara hög. Likaså anser vi att åtgärder krävs för att minska antalet brott i kommunen.

Brottsbekämpning är primärt inte en kommunal angelägenhet men vi är övertygade om att ett starkare samarbete med polismyndigheten kan generera att fler viktiga steg kan tas för att förhindra brottslighet – inte minst när det gäller motverkandet av våldsbejakande extremism. Vi vill också involvera allmänheten i det trygghetsfrämjande arbetet där de på olika sätt får möjlighet att bidra med förslag för en bättre utveckling. Därutöver vill vi öka kameraövervakningen i riskområden och, med kommunens hjälp, kunna erbjuda kurser i självförsvar för unga tjejer.

8.3.4 Nya arbetssätt och ökad digitalisering

För att effektivisera kommunens verksamheter och minska handläggningstider inleder kommunstyrelsen arbete med ökad digitalisering. Kommunstyrelsen ansvarar även för att utreda möjligheten till att införa den så kallade Trelleborgsmodellen, i syfte att få fler personer, som idag är beroende av försörjningsstöd, i utbildning eller arbete. Modellen är

ett arbets- och förhållningssätt för arbetsmarknad, etablering, ekonomiskt bistånd och ensamkommande barn och unga.

8.3.5 Nej till skattehöjningar

Det finns på kommunens nämnder generella effektiviseringskrav som riskerar att slå hårt mot de verksamheterna som där bedrivs. Det är enligt Sverigedemokraterna av största vikt att kortsiktiga besparingar inte får ses som en lösning på långsiktiga strukturella problem. Det är enligt oss heller inte acceptabelt att en kommunal skattehöjning genomförs då det endast skulle skjuta problemen på framtiden och "ätas upp" - varpå kommunen inom några år skulle tvingas höja skatten igen. Sådana lösningar påverkar bland annat konsumtionen negativt vilket riskerar att få kommunen att hamna i en "ond spiral" med ett sämre konjunkturläge som en följd. Vi vill också att kommunen ska ta fram ett förslag på hur en samverkan och ett samarbete inom hela kommunkoncernen när det gäller exempelvis administration kan gynna kommunens ekonomi långsiktigt.

Prioriterat är att höja utbildnings- och kompetensnivån i Gävle för att minska arbetslösheten genom att matchningen mot arbetsmarknaden krav möts på ett bättre sätt än idag. Kommunstyrelsen ska i sin styrande och ledande roll bevaka att övriga nämnder och bolag i sin verksamhet verkligen prioriterar frågan för att kompetensmålet ska uppnås.

8.3.6 Hållbart samhälle

Det är oerhört viktigt att kommunen handskas varsamt med de gemensamma ekonomiska resurserna för att säkra välfärden samt för att vi ska kunna minska pensionsskulden. Tillväxt bör enligt oss främjas genom ökat fokus på det lokala näringslivet och uppmuntran om ökat samarbete med gymnasieskolorna. Företagsetableringar bör i så stor utsträckning som möjligt underlättas, likaså samarbete med näringslivets olika avdelningar i regionen. Vi måste fokusera mer på tillväxten som sker genom entreprenörskap, branschutveckling och nyföretagande.

Gävle växer och det är viktigt att vi skapar trygga och attraktiva boendemiljöer. Vi behöver skapa olika boendeformer och även anpassa bostadsbeståndet för att dessa ska finnas för livets olika faser. En barnfamilj har ofta andra krav och förutsättningar än vad en ensamstående pensionär har. För oss är det viktigt att alla målgrupper ska kunna känna att

Gävle är en bra plats att bo på. Vi sverigedemokrater tror också att vi kan bygga i en gemenskapsanda genom att ta avstamp i Gävles historia och bygga vidare på faktorer som Gävleborna kan känna stolthet över.

8.3.7 Ekonomi

Kommunledningskontoret ska fortsätta att utveckla arbetet med den ekonomiska styrningen som återkommande redovisas för kommunstyrelsen. Syftet ska vara målet att klara eget sparkrav utifrån prioriteringar som inte drabbar kärnverksamheterna. En löpande kontroll medverkar till bättre översikt kring möjligheter till utveckling, effektivisering och kostnadsminskningar. Ett bredare synsätt i takt med bättre ekonomisk överskådning är i linje med begreppet god hushållning.

Gävle
KOMMUN

HR-avdelningen

8.3.8 Personal

Inom flera yrkesområden i kommunen är behovet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare stort. Behovet ökar i takt med att konkurrensen om kompetent arbetskraft hårdnar alltmer på marknaden. Fram till 2022 ska en halv miljon nya medarbetare rekryteras till kommunsektorn och konkurrensen om arbetskraften är därför stor. Det ökade mottagandet av nyanlända innebär även det organisatoriska utmaningar. Att utveckla kommunen till en ännu attraktivare arbetsgivare genom att fokusera på frågor kopplat till organisation, ledarskap och medarbetarskap är därför av stor betydelse.

En tydlig ansvarsfördelning mellan medarbetarna i dess roller kan förebygga flaskhalsar, stress och annan ohälsa. Därför är det viktigt att de anställdas uppdrag tydligt klarlagts så att alla ges rätt förutsättningar från början. Både för individen som för organisationen är det oerhört betydelsefullt att medarbetarnas kompetens och erfarenhet tas tillvara på bästa sätt.

Goda förbindelser mellan kommunstyrelsen och kommunledningskontorets ledningsgrupp samt arbetsplatsträffar kan leda till bättre samverkan på lokal- och central nivå. Därigenom ges möjlighet till en ökad måluppfyllelse. Personalavdelningen på kommunledningskontoret har i uppdrag att samordna, utveckla och följa upp de intentioner som är formulerade i personalpolicyn. Arbetsmiljöns atmosfär ska därför präglas av tanke- och åsiktsfrihet för ökad trivsel och ömsesidig acceptans.

Kommunens verksamhetschefer bör tillåtas ta ställning till kompetens och färdighet varför mångfaldsplaner och kvoteringar som riktlinjer inte ska förordas. Lika förutsättningar för alla är en viktig demokratisk linje där samtliga konkurrerar på lika villkor. Det påbörjade arbetet med ett gemensamt förmånspaket för kommunens anställda ska fortsätta.

8.3.9 Näringslivsutveckling

När kommunen utvecklas ska detta ske på ett långsiktigt socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt. Detta innebär bland annat att människor som redan bor här ska vilja bo kvar och att andra lockas att flytta hit. För detta krävs bostäder anpassade efter människor i olika livssituationer, utvecklad infrastruktur som gör att människor lätt kan ta sig till och från kommunen, möjligheter till arbetstillfällen samt att av kommunen finansierade verksamheter erbjuds med hög kvalitet.

Viktiga förutsättningar för att attrahera nya företag är att kommunen måste vara mer lyhörd och servicevänlig gentemot det privata näringslivet än vad man är idag. Därför vill vi ge förutsättningar för nyetableringar av företag inom Gävle kommun. Näringslivsperspektivet ska även få en större betydelse än vad det hittills fått i de politiska processerna. Mark ska kunna beredas snabbare än idag och beslutsprocesserna måste effektiviseras. Dessa frågor kan vara direkt avgörande för hur företag upplever Gävle kommun. Detta för att kommunen ska kunna nå målet om att sänka arbetslösheten och höja skattekraften hos våra medborgare. För att vi ska kunna skapa en välfärd i världsklass måste vi en först analysera hur kommunens attityder gentemot näringslivet ska kunna förbättras. För detta avser Sverigedemokraterna att tillsätta en utredning.

8.3.10 Arbetsmarknads- och arbetslivsfrågor

Prioriterat är att höja utbildnings- och kompetensnivån i Gävle för att minska arbetslösheten. Detta genom att matchningen mot arbetsmarknadens krav möts på ett bättre sätt än det gör idag. Kommunstyrelsen ska i sin styrande och ledande roll bevaka att övriga nämnder och bolag i sin verksamhet verkligen prioriterar frågan för att kompetensmålet ska uppnås. Det handlar även, i mångt och mycket, om att ha redskapen att attrahera kompetent arbetskraft att vilja bosätta sig i kommunen. För detta krävs att alla berörda parter samarbetar för att kunna stärka kommunens attraktivitet.

8.3.11 Bostäder och kommunikationer

Bostadsbeståndet i kommunen består av blandade upplåtelseformer. Sverigedemokraterna ser ett behov av långsiktig planering för tillgång på bostäder, regelförenklingar inom byggprocessen och samspel med infrastrukturen. Här är samtidigt en trygg boendemiljö, gemenskap och kultur viktiga delar där den estetiska utformningen av bostäderna binder samman dessa och skapar en hållbar helhet. Kommunen bör, med detta som utgångspunkt, verka för att få till stånd ett ökat bostadsbyggande i kommunen.

Gävle ligger geografiskt i ett attraktivt läge. Kommunikationerna både med järnväg och landsväg är lättillgängliga. Det tar en dryg timme till Arlanda och strax över 1,5 timme till Stockholm med tåg eller bil. Sverigedemokraterna ser positivt på den beslutade sträckningen av dubbelspår norrut från Gävle. En utbyggnad av dubbelspår mellan Gävle och Sundsvall halverar restiderna och fyrdubblar kapaciteten vilket också är gynnsamt för övriga kommuner i regionen. Det leder till minskad sårbarhet på sträckan.

8.3.12 Kommunal beredskap och säkerhetsfrågor

Kommunernas krishanteringsarbete regleras i lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (trädde i kraft 1 september 2006). En extraordinär händelse definieras av att det är något som avviker från det normala, kan innebära en allvarlig samhällsstörning och/eller som kräver snabba insatser från kommunens sida. krigstillstånd, olycka(kommunstyrelsen).

Den kommunala beredskapen innefattar även en, övergripande, krislednings- och informationsplan för hela kommunen. Vid en extraordinär händelse kan krisledningsorganisationen i kommunen behövas. De är reglerade i kommunens krislednings- och informationsplan. Vidare finns, vid behov, en krisledningsnämnd att sammankalla.

Det finns ett säkerhetsarbete i kommunen för att undanröja potentiella risker innan något händer (alternativt mildra dess konsekvenser). Kommunen arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser. I den normala verksamheten är säkerhetsarbetet inriktat på att förhindra störningar, olyckor och skador. Detta för att kunna hålla en hög säkerhetsnivå i den dagliga driften. Ibland kan något riktigt allvarligt inträffa. Därför görs analyser för att se vilka risker som finns för att en händelse skall inträffa. Vidare, om händelsen faktiskt skulle inträffa, analyseras vad som blir dess konsekvenser.

Sverigedemokraterna vill att säkerhetsarbetet skall fortlöpa och utvecklas för att möta de nya hot som uppstått i Sverige i form av plötsliga och oförklarliga våldsbrott eller brott med misstänkt terror-motiv.

8.3.13 Rörbergs flygplats bör finnas kvar

Dåvarande kommunfullmäktige beslutade under 2016 att avsluta verksamheten på Rörbergs flygplats. Ett beslut som Sverigedemokraterna inte ställde sig bakom. Detta då det finns ett starkt behov av en flygplats i närheten av Gävle.

Nedläggningen var ogenomtänkt ur både ett säkerhets- och medborgarperspektiv. Flygplatsen har kunnat nyttjas av sjukvård, polis, försvarsmakten och andra viktiga funktioner såsom brandflyg. Dessutom har andra intressen som Lantmäteriverket och ett flertal företag haft ett intresse i att använda flygplatsen.

Gävle kommun äger dock fortfarande marken där flygplatsen låg och landningsbanan finns kvar intakt. Försvarsmakten har nu uppmärksammat länsstyrelsen och Gävle kommun på att

flygplatsen har en viktig funktion. Sverigedemokraterna anser att försäljningsprocessen av marken till privata intressen som påbörjats ska avbrytas omedelbart och en förnyad remissrunda inledas. Detta i syfte att inhämta andra myndigheters nuvarande syn på flygplatsen och dess eventuella möjlighet att nyttja den för samhällsviktiga uppgifter.

8.3.14 Kulturens hus

Gävle kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om att bygga kulturens hus i Gävle. Ett beslut Sverigedemokraterna inte stod bakom, då vi ser att det investeringsbehov som finns inom kärnverksamheterna som förskola och skola behöver ges utrymme att utföras i första hand.

Trots det drevs beslutet igenom med Socialdemokraterna i spetsen. Kulturens hus och kostnaderna för detta kommer i första hand genom investeringen öka kommunens lånekostnader samt när huset är färdigställt öka driftkostnaden för kommunen.

Den ekonomiska situationen för Gävle kommun är allvarlig. Förutom att staten lagt över det ekonomiska ansvaret för den misslyckade invandringspolitiken på kommunerna, brottas kommunen även med ökade investeringskostnader för att möta det behov som finns när många nya människor kommer till Gävle och förändrad demografi.

Sverigedemokraterna vill avbryta byggandet för kulturens hus. Detta för att undvika högre lånekostnader och ökad driftbudget. Kommunstyrelsen får därmed i uppdrag att avbryta investeringen gällande kulturens hus.

8.4 Sverigedemokraternas uppdrag till kommunstyrelsen:

- Verka för folkomröstningar av både rådgivande och beslutande slag i frågor som direkt berör medborgare
- Verka för fler rådslag för allmänheten i lokalt viktiga frågor
- Utveckla E-demokrati och digitala kanaler
- Genomför kontinuerliga undersökningar om hur invånarna upplever den lokala demokratin och det lokala politiska samhällsklimatet
- Tillse att alla partier som är representerade i kommunfullmäktige har samma rättigheter beträffande affischering, information på kommunala skolor eller offentliga debatter
- Öka samarbetet med Polismyndigheten för att öka tryggheten och minska brottsligheten
- Involvera allmänheten i det trygghetsfrämjande arbetet
- Satsa på kameraövervakning i brottsutsatta områden
- Verka för att införa platser som är prövade och beslutade av polisen enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV) i syfte att ge ordningsvakter ökade befogenheter att ingripa i brottsutsatta områden
- Agera servicepartner gentemot näringslivet
- Kraftigt förbättra resultaten i Svenskt näringslivs undersökningar om företagsklimat
- Verka för en levande centrumhandel
- Öka samverkan inom kommunkoncernen för att minska kostnader
- Tillsätta en återvandringshandläggare i syfte att ge stöd och information till de invandrare som önskar att återvända till sitt hemland
- Utred vilka möjligheter kommunen har för att minska incitamenten för nyanlända utan egen försörjning att bosätta sig i Gävle.
- Partistöd ska fördelas på ett sätt som inte missgynnar något parti i fullmäktige
- Genomför en översyn av kompetenser kopplat till verksamheternas önskade inriktning
- Verka för en ökad folkhälsa

- Utreda möjligheten att liksom Skaraborgs läns 14 kommuner utforma upphandlingskrav inom området kött- och charkprodukter för att endast svenskt fläsk-, fågel-, och nötkött ska serveras i kommunal regi
- Genomför en konstinventering för att reda ut vilken konst som ägs och vad den är värd samt att möjligheten att sälja delar av tillgångarna utreds
- Öka kommuninvånarnas inflytande över den offentliga konsten och utsmyckningen
- Utred möjligheten att öka förekomsten av kameraövervakning vid skolor och förskolor
- Ta fram förslag till ändrade lokala ordningsföreskrifter i syfte att förhindra religiösa utrop som inte är förenliga med vårt svenska kulturarv eller traditioner och som kan höras av andra medborgare eller besökare i Gävle kommun.
- Tillsätt en extern utredning kring extratjänster i syfte att se vilka effekter de får på verksamheten
- Effektivisering av det miljöstrategiska programmet med 5 miljoner kronor
- Avbryta genomförandet gällande investeringen av kulturens hus

Kommunstyrelsen besparingar (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Effektivisering av miljöstrategiska programmet	5	5	5	5
Effektivisering av kommunikationssektorn	2,0	2,0	2,0	2,0
Minskad sjukfrånvaro	2,2	2,2	2,2	2,2
Totala besparingar Kommunstyrelsen	10,7	10,7	10,7	10,7

9. UTBILDNINGSNÄMND

9.1 Utbildningsnämnden i korthet

Hanterar utbildningsfrågor enligt skollagen. Utbildnings- och kulturnämnden ansvarar för bl.a. följande verksamheter:

- Förskola
- förskolan
- grundskolan
- grundsärskolan
- Fritidsverksamhet
- gymnasieskolan,
- gymnasiesärskolan,
- socialt arbete med barn och ungdomar

9.2 Arbetsgrupper inom utbildningsnämnden: Resursfördelningsgrupp, lokalfördelningsgrupp och samverkan med socialtjänsten

Inom utbildningsnämnden finns det tre arbetsgrupper med ansvarsfördelningar som skall täcka de av kommunen identifierade som viktigaste områdena inom utbildningen.

Grupperna består av invalda ledamöter och ersättare från de olika partierna samt vissa tjänstemän och nämndens ordförande ingår i samtliga grupper. Målet med arbetsgrupperna är att ge nämndens ledamöter möjlighet till fördjupad kunskap inom dessa tre områden.

Denna fördjupade kunskap inom respektive område ska sedan återrapporteras till hela nämnden, därigenom kan nämndens ledamöter och ersättare erhålla bättre förutsättningar för att fatta välgrundade beslut i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. I arbetsgrupperna ska det arbetas strukturerat med frågeställningar som, där så är möjligt, kan kopplas till nämndens verksamhetsplan.

Resursfördelningsgruppen fördelar resurser tittar på breda faktorer som kan tänkas ligga till grund för att medel skall tilldelas - exempelvis identifierade socioekonomiska skillnader mellan olika områden. Består av 9 ledamöter/ersättare och de har 3–4 möten per år.

Gruppens uppdrag:

- Fördjupa sig i nämndens budgetarbete.
- Analysera och identifiera socioekonomiska faktorer som påverkar barns och elevers möjligheter till likvärdig förskole- och skolgång.
- Föreslå eventuella förändringar av resursfördelningsmodellen, som ger förutsättningar för att skapa en likvärdig förskola/skola.
- Beskriva konsekvenser om förändringar föreslås.

Lokalfördelningsgruppen har som målsättning att arbeta proaktivt och se till att planering och tillhandahållning av lokaler lever upp till behovet i kommunen. Gruppen består av 8 ledamöter/ersättare och har 3–4 möten per år.

Gruppens uppdrag:

- Föreslå hur Utbildning Gävle lokaler ska stödja, utveckla och bidra till att verksamheterna når sina mål.
- Följa upp och analysera de långsiktiga lokalbehoven

❖ Nulägesanalys

- ❖ Behovsbedömning
- ❖ Lokal/investeringsplan
- Omvärldsbevakning.

Gruppen för samverkan med socialtjänsten rör de frågor där det finns specifika omständigheter för att socialtjänsten skall kopplas in. Gruppen består av 4 ledamöter/ersättare och har 2 möten per år.

Gruppens uppdrag:

- Samverka med socialnämnden inom ramen för uppdrag från Kommunfullmäktige.
- Vid behov utifrån uppdrag i kommunplan eller nämnd samverka med andra uppdrag.

9.3 Övergripande skolfrågor

Nedan presenteras först punkter som spänner över flera delar inom utbildnings- och kulturnämnden.

9.3.1 Tydliga kartläggningar för att minska personalomsättning och dåligt mående

Skolverket har tidigare presenterat en undersökning som visade att omkring fyra av tio lärare faktiskt överväger att lämna skolorket. Utvecklingen kan troligtvis förklaras delvis av den alldeles för höga stressnivån och arbetsbelastningen i tjänsten. En annan förklaring kan spåras genom den senaste medarbetarundersökningen som gjordes för lärare i Gävle. Där framgår att en oerhört stor andel av medarbetarna inom skolan, oavsett yrkesgrupp, får motta både hot och våld från kund och medborgare i sin yrkesroll. Ett problem med dessa undersökningar är att yrkeskategorierna inte delas upp. En rimlig gissning är att lärarna är mer utsatta för hot och våld från elever, jämfört med den personal som sitter på administrativa arbeten.

Företaget som genomfört medarbetarundersökningar i Gävle kommun har gått i konkurs. Data har genom detta försvunnit och utvecklingen över tid blir betydligt svårare att mäta. Sverigedemokraterna ser detta som ytterligare en anledning att ta ett nytt helhetsgrepp kring dessa undersökningar. Det ska bli lättare att kunna utläsa medelvärden och frågorna ska specificeras mer tydligt. Detta för en ökad validitet och reliabilitet ska kunna uppnås genom data. I en situation där lärare faktiskt överväger att lämna yrket på grund av

arbetsmiljön, behöver arbetsgivaren visa att dessa frågor tas på allvar. Kombinerat med dessa nya enkäter vill vi också att initiativ tas för riktade enkäter till lärare, där de själva kan ge uttryck för hur arbetsmiljön ska kunna förbättras.

För att nå likvärdiga förutsättningar i lärare-elevperspektiv, och för att öka måluppfyllelsen, vill vi att *effektiv tid för rent lärande* ska vara en indikator. Övrig tid (som utgörs av rent administrativa göromål) bör i högsta möjliga utsträckning avlastas läraren och ersättas med en renodlad administrativ tjänst.

9.3.2 Minskad ohälsa bland personalen

Sverigedemokraternas satsning på fler vuxna i skolan kommer att ge en bättre arbetsmiljö till de anställda. Detta samtidigt som vi satsar på elevhälsan. Om färre elever far illa kommer det också hjälpa till att skapa en bättre arbetsmiljö. Vidare skall skolan se över att varje lärare har tydliga arbetsbeskrivningar som gör att de inte tar sig an arbetsuppgifter som ligger utanför deras område. Risker finns annars att det skapar spänningar, stress och förvirring som ökar risken för arbetsrelaterad ohälsa. Sverigedemokraterna ser att personalens arbetsmiljö är det centrala problemet och genom våra satsningar kommer också möjligheten till en förbättrad hälsa för personalen att vara möjlig.

9.3.3 En skola för ett hållbart samhälle

Inom utbildningsförvaltningen läggs fokus på barns och elevers lärande, genom att fler elever går ut skolan med godkända betyg så får vi på sikt ett samhälle med bättre hållbarhet. Genom ett miljöperspektiv ska både elever och skolpersonal ta ansvar för deras gemensamma arbetsmiljö. Samtliga medarbetare och elever ska visa hänsyn gentemot varandra och respektera varandras olikheter och åsikter i sann demokratisk anda. Skolan ska vara en trygg plats, en arena där elever med olika bakgrund möts och ges förutsättningar till samförstånd och vänskap. Segregering och segmentering skapar skilda världar för barn och lärare, vilket föder ett ojämlikt samhälle utan gemenskap.

Genom ett förtroendeskapande ledarskap kan vi lättare rekrytera, motivera samt bibehålla kompetent personal. Motiverade och kompetent personal inom förskola och skola är grundläggande för våra barns utbildning och skolgång. En central del i detta blir således att utveckla och vårda personalens kompetens. Nämnden ska ansvara för att personal erhåller den kompetenshöjning som krävs.

Brister i arbetsmiljön är kostsamt, både för den drabbade och för samhället. Förbättrad arbetsmiljö och ett upprätthållande av ett bra arbetsklimat på våra förskolor och skolor ger lojala och produktiva medarbetare. Risken för sjukfrånvaro, uppsägning och svårigheter med rekrytering av kompetent personal minimeras.

9.3.4 Begär utdrag ur belastningsregistret

All personal som arbetar med barn och ungdomar ska, utan undantag, kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret, som visar att man inte tidigare gjort sig skyldig till övergrepp mot barn.

9.3.5 Modersmål i förskola och grundskola

Många kommuner tillämpar så kallad modersmålsträning i förskolan och skolan för barn med annat modersmål än svenska. Vi menar att denna verksamhet försvårar barnens anpassning till det svenska samhället, dessutom tar den alltför stora ekonomiska och personella resurser i anspråk, resurser som idag är högst begränsade. De positiva effekterna av modersmålsträning har dessutom kommit att ifrågasättas. Enligt en forskningsrapport från AKF (Anvendt KommunalForskning) i Danmark, har det slagits fast att det inte finns några mätbara skillnader mellan elever som fått hemspråksundervisning och elever som inte fått det. I studien prövade AKF kunskaper i läsning, matematik och naturvetenskap utan att finna några skillnader. Detta har lett till att samtliga kommuner i Danmark slopat hemspråksundervisningen.

Landets kommuner är enligt lag skyldiga att erbjuda modersmålsundervisning till elever vars föräldrar har annat modersmål än svenska. Detta under förutsättning att språket pratas i hemmet och att eleven har grundläggande kunskaper i språket. Lagstiftningen i Sverige anger dock varken hur många timmar undervisningen ska omfatta eller hur stora grupper som tillåts. Inte heller framgår några restriktioner om huruvida ålderskillnader i undervisningsgrupperna bör vara begränsade eller inte.

Under läsåret 2017/2018 var omkring 300 000 elever berättigade till modersmålsundervisning i Sverige. Detta omfattar omkring 27 procent av samtliga elever

inom grundskolan vilket medför betydande kostnader för kommunerna som tvingas erbjuda verksamheten.

Den ekonomiska prognosen för Gävle kommun framöver ser kärvt ut vilket är själva grundorsaken till att ett effektiviseringskrav på 1-1,5 % årligen införts i många kommuner och har diskuterats flitigt på politisk nivå. Vi ser att även SFI:n och studievägledningen till invandrade elever i grundskolan måste vara del i effektiviseringen. I Gävle kommun vill vi driva frågan om att ansöka hos regeringen att bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning. Våra besparingar på området kommer i praktiken innebära både större undervisningsgrupper, mindre frekventa undervisningstillfällen och eventuellt användning av digitala undervisningsmetoder. Därutöver kommer det innebära att kommunens generella heltidsbeslut undantas på detta område. Modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken ska, i så hög utsträckning som möjligt, värnas. Varför effektiviseringen i första hand ska omfatta övriga språk.

9.4 FÖRSKOLA OCH BARNOMSORG

9.4.1 Förord

Ur Sverigedemokraternas principprogram:

”Sverigedemokraterna vill främja en utveckling som ger familjerna en större självständighet och ökad valfrihet. Alla barn är olika och har olika behov. Ett stort utbud av barnomsorgsformer, inklusive goda möjligheter för föräldrarna att själva ta hand om sina barn under de tidiga åren, ska därför eftersträvas. Centralt inom alla former av barnomsorg är att barngrupperna ska vara så små som möjligt, att föräldrarna ska erbjudas ett betydande inflytande över verksamheten, att barnens fantasi och leklyst tillvaratas på bästa sätt och att stress- och bullernivåer reduceras till ett minimum.”

Det är i förskolan som det livslånga lärandet grundläggs, varför Sverigedemokraterna strävar efter en förskola som håller internationell toppklass. Vi verkar för en förskola som erbjuder en trygg, rolig och lärorik miljö som stimulerar varje enskilt barn till maximal utveckling utifrån sina egna förutsättningar. Barnens miljö ska således erbjuda känslomässig trygghet där den viktiga fria leken ska dominera verksamheten. Förskolan är dock en skolförberedande instans, varför den även ska stimulera och utmana barnen genom att

erbjuda en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet, där språklig och social utveckling är att prioritera. Därigenom har förskolan ett mycket viktigt uppdrag och stort ansvar, i att skapa en sådan verksamhet som erbjuder en trygg förberedelse inför skolstart och en god start i det livslånga lärandet.

9.4.2 Ett prekärt läge

Det är allmänt känt i Gävle kommun att situationen inom förskolan, i likhet med många andra verksamheter kopplade till välfärden, är oroväckande illa. Sverigedemokraterna upplever dock att det är inte lika känt hur pass illa det faktiskt står till inom förskoleverksamheten, vi ser att dagens situation inom förskolan medför faktiska säkerhetsrisker. Förskolan och dess miljö befinner sig idag i ett akut behov av förändring, både för personalens och barnens skull. Detta för att vi ska kunna skapa en trygg lärandemiljö samt en dräglig arbetsmiljö. Det är i förskolan som det livslånga lärandet grundläggs så situationen i förskolan är inget vi kan fortsätta nonchalera och skjuta upp på framtiden.

Beläggningen av barn på förskolan har genomgått en viss förändring på senare år. På flertalet förskolor är det fler barn som kommer tidigt på morgonen och stannar till sen eftermiddag jämfört med tidigare. Parallellt är personalantalet detsamma och går sina respektive scheman som utgår ifrån "öppning", "mellantid" och "sen tid/stängning". Överlag är det endast mellan klockan 9-14 som personalstyrkan är fulltalig men antalet barn förblir relativt detsamma. Därmed står inte antalet barn i speciellt god relation till personalantalet. Detta resulterar, under vissa tider på dagen, i en underbemanning inom Gävles förskoleverksamhet.

Det är inte helt ovanligt att grupper om 17-18 barn ska äta frukost eller mellanmål med endast två pedagoger. I det läget räcker det med att en incident inträffar med ett barn för att en av dessa pedagoger stundvis tvingas arbeta ensam med övriga barn. Utifrån förskolans mål och ramar (vad förskolan egentligen ska erbjuda barnen samt utifrån ett säkerhetsperspektiv) bryts det därför idag återkommande mot skollagen och läroplanen. Den extra personal som barnomsorgen tilldelas, via exempelvis arbetsförmedlingen, upplevs av personalen många gånger som en extra belastning snarare än en avlastning. Situationen i förskolan är inte hållbar och läget är att betrakta som väldigt allvarligt. Det behövs mer resurser för att kunna anställa fler lämpliga medarbetare i verksamheten och framförallt minskade barngrupper.

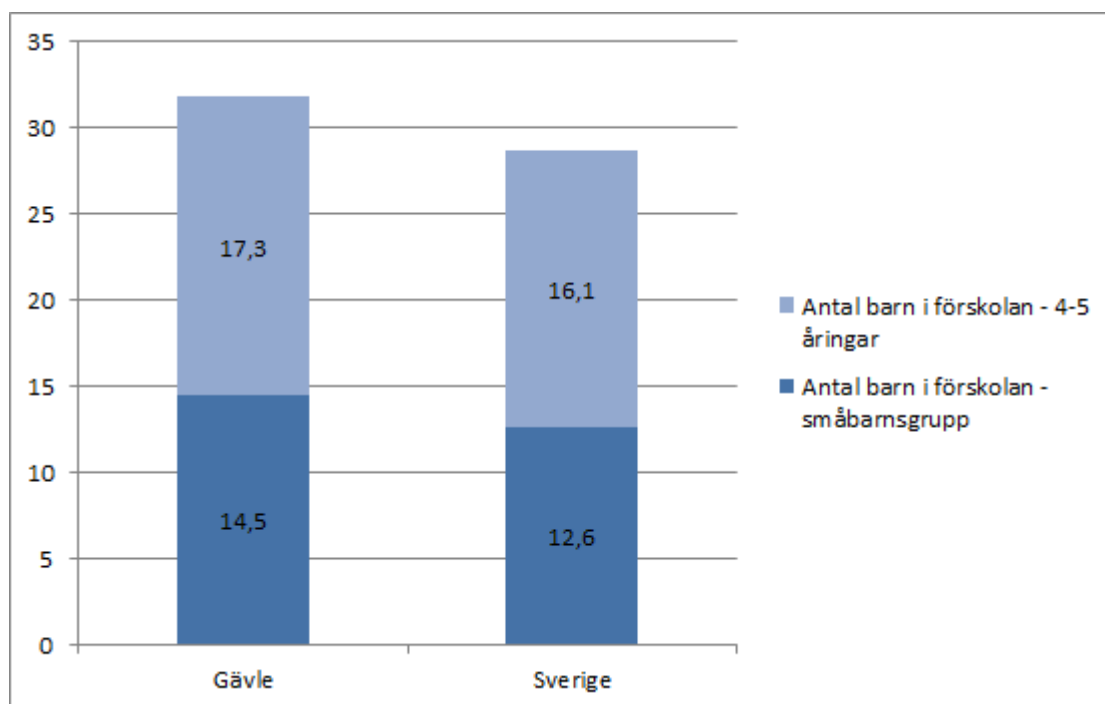
9.4.3 Minskade barngrupper i förskolan

Skolverkets tidigare riktmärke om max 15 barn per förskolegrupp är idag borttaget. Gävle kommun ligger, i 2018 års statistik, över det svenska snittet ifråga om barnantal per småbarnsgrupp i jämförelse med resten av landet, 14,5 mot rikssnittet 12,6 barn. Även för barn 4-5 år ligger Gävle kommun något högre med 17,3 mot 16,1 barn i snitt.

Sverigedemokraterna Gävle delar skolverkets inställning att det i vissa fall finns möjlighet till större grupper, medan situationen kan se helt annorlunda ut i en annan grupp. Dock finns en otalig mängd forskning som påvisar att de yngre barnen inte ska utsättas för alltför många relationer samtidigt, vidare finns en tydlig koppling mellan personaltäthet och kvalitet inom barnomsorgen rent generellt. Barngrupperna i förskolan får därför inte vara så stora att det innebär allvarliga kvalitetsförluster.

För att säkerställa trygghet och hög pedagogiska kvalité, där varje enskilt barn kan få sina behov tillfredsställda, måste vi ge vår pedagogiska personal rimliga förutsättningar till det, och då måste barngrupperna minskas. I detta sammanhang blir det viktigt att understryka att Sverigedemokraterna vill se en reell minskning av dagens barngrupper. Det vill säga en minskning i faktiskt antal barn, inte en statistisk minskning som erhålles genom en ökad personaltäthet, där antalet barn fördelas per medarbetare i en barngrupp. Denna metod att beräkna barngruppernas storlek är mycket populär att använda sig av idag. Dock missar denna beräkning den viktiga dimensionen av hur barngruppernas storlek påverkar miljön för barnen.

Storlek på barngrupper (förskolan) i snitt, Gävle och Sverige 2018

Tabell:

9.4.3.1 - Storlek på barngrupper (förskolan) i snitt, Gävle och Sverige 2018

Fördelarna med mindre barngrupper kan inte nog betonas. Vi ser flera positiva fördelar såsom minskad smittorisk, färre stressade barn, minskad ljudvolym med mera. Det kan vidare leda till färre barn i behov av särskilt stöd och en bättre arbetsmiljö för både barn och personal. Sverigedemokraterna är övertygade om att dessa faktorer i sig kan attrahera fler förskollärare till våra verksamheter. En ökad trivsel för personal med färre sjukskrivningar skulle framförallt gynna barnen.

Detta är med andra ord ett viktigt område för att stärka upp välfärden där det behövs som mest. Sverigedemokraterna avsätter därför 15 miljoner per år för att minska barngrupperna och då främst för de yngsta barnen.

Till detta tillkommer givetvis även vikten av att ha en tillfredsställande personaltäthet och legitimerade pedagoger. Framförallt är det de legitimerade förskollärarna som det råder en akut brist på. Vi måste därför säkerställa att våra förskolor har en hög andel förskollärare med en akademisk kompetens, som kan komma barnen och den pedagogiska verksamheten till gagn. För att uppnå detta så behöver arbetsmiljön inom förskoleverksamheten förbättras avsevärt.

9.4.4 Utmaningar med att rekrytera och behålla legitimerade förskollärare

Runtom i Sverige är rekryteringsläget av legitimerade förskollärare akut och omfattande, situationen är att betrakta som alarmerande. Idag upplever alldeles för många förskollärare att de går på knäna, något många upplevt under många år. Frustrationen över att ständigt pådyvlas mer och mer arbetsuppgifter, krav och ansvar, samtidigt som tillskott av resurser uteblivit, kom att resultera i det rikstäckande förskoleupproret ("#pressatläge"). Uppropet var bland annat en protest mot alla sparkrav och de många gånger undermåliga arbetsförhållandena som nedskärningar och stora barngrupper kommit att resultera i.

Otaliga är de pedagoger som beskriver en ohållbar situation för förskolor runtom i landet. Begreppet samvetsstress beskriver ett beteendemönster för personal, som på grund av av dåligt samvete, mår psykiskt dåligt när de är hemma sjuka. Detta för att de vet att det skapar problem för kollegorna. Pedagogerna hinner inte längre se alla barn i barngrupperna. Vidare upplever många en ständigt överhängande stress att inte kunna vara så pedagogisk med barnen som man skulle vilja. Många är de pedagoger som beskriver dagens pedagogiska verksamhet som en ren barnförvaring.

Under senare tid har olika typer av statliga ekonomiska satsningar diskuterats flitigt. Exempelvis lönelöft, karriärtjänster och annan kompetenshöjning har lyfts fram. Denna typ av insatser är bra, men dessa isolerat är inte tillräckliga i sig. Sverigedemokraterna anser att det krävs en avsevärd förbättring på detta område. De ekonomiska incitamenten behöver kompletteras med ett större fokus på arbetsmiljön. Inte minst behövs minskade barngrupper i förskolan - framförallt för de yngre barnen. I detta tillkommer även att bibehålla personaltätheten, samt att de legitimerade pedagogerna faktiskt besitter en akademisk kompetens, som ska komma barnen och den pedagogiska verksamheten till gagn. Förskollärare måste ges möjlighet att fokusera på "rätt saker" i verksamheten- områden som faktiskt tillhör det pedagogiska uppdraget. Dit hör exempelvis inte vikarieanskaffning och att beställa pappershanddukar.

Vikten av att det pedagogiska uppdraget säkerställs blir än mer betydande med tanke på att det är i förskolan som grunden för det livslånga lärandet läggs. I och med att den nya Läroplanen (Lpfö18) nu trätt i kraft, har fokus på begreppet och utförandet av undervisning förstärkts ytterligare. Begreppen utbildning och undervisning, i enlighet med skollagen, har nu förts in. Parallellt förtydligas förskollärarens huvudansvar att kvalitetssäkra alla barns undervisning (se nedan).

”Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande. Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt. I undervisningen medverkar även andra i arbetslaget, t.ex. barnskötare, till att främja barns utveckling och lärande.” (Lpfö18)

Det akuta behovet av legitimerade förskollärare är därmed tydligt om vi ska kunna följa de lagar och riktlinjer som reglerar förskolan. Den ökade efterfrågan på förskollärare är dock inget vi kommer att kunna tillgodose via nyrekrytering, åtminstone inte inom den närmaste tiden- då de helt enkelt inte finns att tillgå idag. Universitets- och högskolerådet (UHR) har, under 2018, gjort en analys av sökande till höstens högskoleutbildningar i hela Sverige. Analysen visar att antalet sökande till förskolläraryrket minskat med 13,3 procent. Ser man till förstahandssökande är minskningen nästan 14 procent. Enligt UHRs rapport för år 2019, har andelen sökande till förskolläraryrket runt om i landet minskat ytterligare 11 procent.

Sverigedemokraternas prioritet är att med dagens förutsättningar, ge våra pedagoger de medel som finns att tillgå för att säkerställa en god pedagogisk verksamhet av hög kvalitet, och en verksamhet som erbjuder en trygg lärandemiljö tillsammans med en god arbetsmiljö. Med detta i åtanke ser vi ett behov av en bättre struktur i den pedagogiska verksamheten med tydligare roller - exempelvis genom en tydligare ansvarsfördelning mellan legitimerad personal och de som saknar pedagogisk utbildning. Detta skulle vara en stor skillnad jämfört med idag. Sverigedemokraterna anser att ett säkerställande av att rätt person med rätt kompetens, befinner sig på rätt plats är av yttersta vikt.

Om politiken gör sitt och tar initiativ för att minskade barngrupper ska bli verklighet, är det vår övertygelse att vi även långsiktigt kommer att kunna bibehålla de legitimerade pedagoger som vi har idag. Nöjda och välmående medarbetare är den absolut bästa marknadsföringen som finns att tillgå för att göra ett yrke attraktivt. Genom dessa initiativ kommer vi att kunna göra förskoleverksamheten attraktiv igen, och därigenom kommer fler att välja att söka sig till detta yrke. Genom detta är vår förhoppning att vi även kan locka tillbaka många av de pedagoger som lämnat yrket, eller som är sjukskrivna på grund av arbetsmiljöproblem. Vi är väl medvetna om att kostnaderna för kommunen på kort sikt kan bli högre, men på lång sikt bedöms de positiva externaliteterna leda till kostnadseffektivitet.

9.4.5 Arbeta förebyggande mot hedersförtryck redan i förskolan

Det talas ofta om att det behövs ett intensifierat arbete av det förebyggande arbete mot hedersförtryck och hedersvåld i skola och fritidsverksamhet, med fokus på att upptäcka, ifrågasätta och förändra de värderingar och normsystem som utgör grunden för hederskulturen. Alltför sällan lyfts vikten av detta arbete när det kommer till förskolan och de yngre barnen. Men faktum är att tendenser till hedersförtryck kan observeras tidigt, redan i förskolan. Exempelvis påvisade Göteborgs-Postens granskning i fjol att ett stort antal förskolechefer i Göteborg, Stockholm och Malmö var beredda att bistå föräldrar i deras begäran att säkerställa att deras döttrar ständigt bar slöja i förskolan.

Andra, mindre uttalade, tecken på ett presumtivt hedersförtryck kan vara när vårdnadshavare uppvisar stor upprördhet över att förskolepersonal tillåter pojkar vara med och klä ut sig, leka med dockor och/eller tumla runt på mattan med flickorna. Enligt den svenska modellen och utifrån våra normer och värderingar, så är liknande aktiviteter en fullt naturlig del av vardagen på förskolan, men för en del familjer är detta helt oacceptabelt. I vissa fall så till den grad att vårdnadshavare har hotat med att ta sina barn ut ur förskolan.

Så redan i förskolan har personal goda möjligheter till att uppmärksamma om ifall vårdnadshavare uppvisar starka värderingar som begränsar barnen. Däremot är det långt ifrån alltid som personalen agerar på dessa orostecken. Vilket kan bero på att den pedagogiska personalen inom förskolan saknar tillräcklig kunskap och insyn på området, men det kan även böttna i att personal uppleva ett stort mått av obehag inför att lyfta dessa farhågor med berörda vårdnadshavare, och därför låter bli.

Sverigedemokraterna ser mycket allvarligt på denna utveckling, och om vi ska kunna komma till rätta med hedersproblematiken på riktigt, så måste vi börja agera långt tidigare än vad som görs idag. Personal i förskolan har goda förutsättningar att på ett tidigt stadium se tecken på hedersproblematik, då de överlag har en närmare kontakt med varje enskilt barn och dess med vårdnadshavarna jämfört med annan skolpersonal i grundskolan. Att kunna bemöta detta på ett tidigt stadium ökar även möjligheterna till att kunna påverka dessa vårdnadshavare i "rätt" riktning, så att de kan börja tänka i nya banor. Därför är Sverigedemokraterna av den starka övertygelsen att detta viktiga arbete måste börja redan i förskolan.

Ett viktigt första steg i detta är att vi måste säkerställa att all vår pedagogiska personal besitter tillräcklig kunskap och insyn på området, så att de får de rätta verktygen och förutsättningarna för att kunna uppmärksamma tecken på hedersrelaterat förtryck och våld. Vi vill därför att samtlig förskolepersonal ska få ta del av effektiva utbildningsinsatser, samtliga yrkesgrupper som kommer i kontakt med hedersproblematik måste få utbildning, så att de i tidigt skede kan upptäcka problemen och vidta åtgärder

Därutöver måste personalen våga agera, istället för att försöka blidka dessa föräldrar. Personalen måste våga stå upp för våra svenska grundläggande värderingar och för det pedagogiska uppdraget. Personal måste våga ta det obekväma samtalet med familjerna och de måste våga tala klarspråk, och rektorn måste stötta sina medarbetare i detta. Idag finns dock en rädsla som bottnar i att "kränka" vårdnadshavarna eller att avsaknaden av "tunga" bevis leder till uteblivet stöd från rektor, varför man avstår från att ingripa. Detta är ett stort svek mot barn och unga. Skolans uppdrag är inte att utreda, det är att arbeta förebyggande och vid oro ska en anmälan till socialtjänsten alltid upprättas.

Ytterligare en problematisk aspekt värd att lyfta fram, är den problematik som uppstår när anställda har en egen bakgrund i en hederskultur. För dessa kan det bli mycket bekymmersamt att möta vårdnadshavare från samma kultur. För dem kan det bli svårt att försvara den svenska värdegrunden i den svenska förskolan, vilket naturligtvis går emot alla styrdokument som omfattar förskolan och dessutom skollagen. Men likväl är risken stor att det förekommer, varför ett sådant scenario måste medvetandegöras så att ett sådant potentiellt agerande kan förhindras.

Genom tidiga insatser i förskolan och i låg- och mellanstadiet kan vi åstadkomma verkliga resultat här och nu. Vi kan inte avvakta och sätta in akuta insatser först när dessa barn når högstadie- eller gymnasieåldern och situationen redan blivit ohållbar.

Sverigedemokraterna ser att ett aktivt förebyggande arbete mot hedersförtryck måste utgöra en naturlig del redan från förskoleverksamheten, och även i grundskolans lägre årskurser och på fritids. Därför vill vi se att det förebyggande arbetet mot hedersförtryck implementeras i handlingsplanerna för förskola och lågstadium, och personal därinom ska erhålla nödvändiga utbildningsinsatser för att kunna fullfölja detta uppdrag. På samma sätt som man idag arbetar med mobbning, där utbildningssystemet går på djupet och proaktivt bearbetar barns värderingar, bör man arbeta med hedersförtryck.

9.4.6 Genuspedagogik

Alla är nog överens om att flickor och pojkar är exakt lika mycket värda, däremot är flickor och pojkar födda olika (allt är inte arv men allt är inte heller miljö) och detta förhållande måste bejakas. Däremot menar vi inte att flickor och pojkar ska tvingas in i stereotypiska könsroller. För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att alla barn i förskolan, oavsett kön, erbjuds samma material och möjligheter till att utveckla sina förmågor, intressen och egenskaper. Det biologiska könet ska inte heller avgöra hur barnet bemöts av personalen inom förskolan eller skola. Vi vill låta barn utvecklas i den riktning som faller sig naturligt för dem.

Med detta sagt är det viktigt att all undervisning och planerad verksamhet skall vara evidensbaserad eller åtminstone inte strida mot tillgänglig evidens och beprövad erfarenhet. Inte heller skall politiska trender eller aktuella flugor få genomslag i förskolepedagogiken. Partipolitik skall utövas i de demokratiska arenor vi har för detta, vilket inte är landets förskolor. Vi anser därför inte att kommunen ska bedriva barnomsorg utifrån ett genusperspektiv där flickors och pojkars eventuella olikheter inte tillåts och respekteras.

9.4.7 Lokalförsörjning

För att minska barngrupperna i förskolan och för att kunna tillgodose det behov av platser inom förskola och barnomsorg som finns, så är lokalförsörjningen ett stort dilemma idag. För närvarande pekar allt på att det skulle behöva byggas ett tjugotal nya förskolor i Gävle kommun och ett stort antal pedagoger skulle behöva anställas. Samtidigt ser rekryteringsläget av personal problematiskt ut vilket medför en betydligt ökad risk för att målet om antalet barn per grupp inte kan nås och att en förtätning av befintlig verksamhet då blir aktuellt. Sverigedemokraterna ser ett behov av att se över fler lösningar kopplade till barnomsorgen än att endast bygga storskaliga förskolekomplex.

För att vi ska kunna tillmötesgå det ökade trycket av alla barn och elever som behöver en plats inom Gävles förskolor och skolor byggs och planeras det för fullt i hela vår stad. Det råder dock stora brister kopplat till om vi ska kunna hantera det ökade söktrycket som prognostiserats för de kommande åren. Gävle kommun har gått från att prata om exempelvis förskolor med fyra avdelningar per 80 barn, till att enkom prata om storskaliga förskolekomplex som rymmer 100-160 barn. Detta är oerhört beklagansvärt. Det finns

forskning som visar att stora barngrupper innebär en väldigt negativ miljö och brist på trygghet för många barn med påtaglig stress som följd. Pedagogerna får också svårare att se varje barn med alltför stora barngrupper. Därutöver riskerar detta resultera i en undermålig arbetsmiljö för våra medarbetare, med höga sjukskrivningstal och/eller att fler flyr yrket, som konsekvens.

Sverigedemokraterna anser att kommunen i största möjliga mån ska planera utifrån småskalighet vid ny- och ombyggnationer av förskolan. I de fall detta inte kan tillgodoses behöver det pedagogiska arbetssättet och pedagogens roll anpassas så att varje barn drabbas så lite som möjligt. Detta skulle kunna innebära att det kommer att behövas ställas högre krav på en ökad struktur i den pedagogiska verksamheten - exempelvis genom en tydligare struktur och ansvarsfördelning som ser annorlunda ut jämfört med idag. Bland annat kan det bli nödvändigt att man redan i förskolan arbetar mer schemalagt, exempelvis vid utomhusvistelse för att inte alltför många barn vistas utomhus samtidigt, samt att lokalerna byggs så att diverse olika pedagogiska aktivitets- och upplevelserum inrättas där respektive barngrupp får tillgång till ett rum en viss tid på dagen. I detta skulle Norges storförskola "Margarinfabriken" kunna vara en inspirationskälla.

Stor hänsyn ska enligt oss tas till barnperspektivet i verksamheten för barnomsorg. Den ska präglas av respekt för barns rätt att få utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar. Dagens stora förskolekomplex som det idag byggs och planeras inför, är långt ifrån optimalt för många barn. Barnens miljö ska erbjuda känslomässig trygghet och stimulans, där pedagogisk verksamhet löper parallellt med fri lek. Praktiska färdigheter bör uppmuntras kring vardagsnära händelser i syfte att öka ett praktiskt handlag och ett gott självförtroende för att växa som individ. Samtidigt ska samtliga föräldrar kunna känna sig trygga med att kommunens barnomsorg och skolor erbjuder pedagogisk verksamhet av god kvalitet som främjar gemenskap och kunskapsglädje.

Vi ser därför positivt på valfrihet inom barnomsorgen där ett varierat utbud på omsorg, kan medverka till mindre barngrupper i dagens nuvarande förskolor. Ett utvecklande av den pedagogiska omsorgen, som i folkmun kallas för "dagmammor", kan enligt oss vara en typ av lösning. Pedagogisk omsorg kan bedrivas både i kommunal- och privat regi och innebär att ett mångfaldigt utbud av valmöjligheter för barnomsorg skapas, exempelvis för barn som av olika anledningar behöver en mer småskalig instans.

En annan typ av lösning kan vara ett mellanting mellan pedagogisk omsorg och förskola, så kallade "lägenhetsdags", där kommunen av exempelvis Gavlegårdarna hyr större lägenheter för att där bedriva barnomsorg. Detta innebär enligt oss en mer kostnadseffektiv lösning genom mindre investeringskostnader och färre barn slipper gå i storskaliga förskolekomplex, och kan istället erhålla omsorg i en mer hemlik miljö.

Fördelarna med mindre barngrupper är oändliga och kan inte nog betonas, vi ser positiva fördelar såsom minskad smittorisk, färre stressade barn, minskad ljudvolym för att nämna några. Andra förmodade fördelar med minskade barngrupper är färre barn i behov av särskilt stöd och en bättre arbetsmiljö för både barn och personal, något som kan underlätta barnens lärande och personalens möjligheter till att bedriva en pedagogisk verksamhet av god kvalitet. Sverigedemokraterna är övertygade om att dessa faktorer i sig kan attrahera fler förskollärare och övrig personal, samt ökad trivsel för personal med färre sjukskrivningar och framförallt skulle det gynna barnen.

9.4.8 Förskola på obekväm arbetstid ("Nattis")

Under det senaste seklet har det hänt mycket inom den svenska barnomsorgen. År 1902 stiftades den första barnavårdslagen. Fyrtio år senare beslutades att verksamheten skulle få statsbidrag. År 1975 beslutades att kommunerna skulle ansvara för förskola för alla 6-åringar och 1995 började även 1-5-åringar att innefattas av förskolekonceptet varpå barnomsorgen några år senare flyttades från socialdepartementet till utbildningsdepartementet.

Det främsta grundläggande syftet med barnomsorgen är att föräldrar ska ha någonstans att lämna sina barn medan de förvärvsarbetar. Det är därför ett problem att det idag saknas lagstiftning för att kommuner ska erbjuda barnomsorg på obekväm arbetstid. I ett samhälle som är uppbyggt utifrån arbete, även utanför traditionell kontorstid, är det märkligt att alla samtidigt inte ges rätt till barnomsorg. Faktum är att omkring 40 procent av alla löntagare arbetar kvällar, nätter och helger. Enligt en rapport från LO från 2012 uppgav var fjärde förälder att de inte kan arbeta heltid på grund av öppettiderna inom barnomsorgen.

Idag är det frivilligt för kommunerna att ha så kallat "nattis" inom barnomsorgen. I lagstiftningen framgår det att de ska sträva efter att erbjuda detta och det finns statliga bidrag att söka på området. Gävle kommun erbjuder barnomsorg på obekväm arbetstid men i begränsad omfattning. I flera fall villkoras att tjänsten ska vara regelbunden. Detta har gjort

det svårt för föräldrar att till exempel arbeta som vikarier. Enligt en enkätundersökning från skolinspektionen så svarade 87 av 277 kommuner att de inte erbjuder nattis överhuvudtaget. Trenden visar att det oftare finns nattis i de större kommunerna medan det är mer sällsynt i glesbygden.

Ett annat problem i sammanhanget är att kommunerna har vetorätt när exempelvis pedagogisk omsorg vill etablera barnomsorg på obekvämt arbetstid. Gävle kommun hänvisade till kostnaden, och sade nej till privata aktörer på marknaden för nattis under våren 2017. Problemet har uppenbart många olika perspektiv och det är vår uppfattning att den enda rimliga lösningen är att en lagstiftning måste till. Detta är att föredra framför villkorade statsbidrag som många gånger kräver en administrativt krävande ansökningsprocess.

Sverigedemokraterna anser att det ska vara en självklarhet att människor ska kunna arbeta skift – oavsett om man lever i en traditionell familj eller om man är ensamstående och oavsett var i landet man bor. Menar vi dessutom allvar med att man vill ha en levande landsbygd som inte avfolkas så måste incitament finnas för familjer att stanna kvar där och arbeta. Sverigedemokraterna ser att det i Gävle kommun finns behov av ett ökat utbud av barnomsorg på obekvämt tid, kvällar, helger och nätter.

9.4.9 Måltider

För förskolans personal bör det rimligtvis erbjudas fria pedagogiska måltider, frukost-lunch-mellanmål. Detta utifrån det, av Gävle kommun, antagna förslaget om en "nötfri förskola". Ett förslag som hindrar personal från att äta medhavd matlåda i barnens närhet. Vissa förskolor erbjuder idag en fri pedagogisk smakportion, då det är en del av pedagogens arbetsuppgift att just äta tillsammans med barnen. Detta under förutsättning att maten räcker då barnens behov går alltid först.

Idag anses dock inte pedagogerna vara berättigade till att äta något vid frukosten tillsammans med barnen. Inte heller vid eftermiddagens mellanmål, de har heller inte möjlighet att köpa till sådana mål. Problemet är att medhavd förtäring inte får intas bland barnen utan endast i personalrummet på den egna lunchrasten. Någon tid att gå ifrån en kort stund från barngruppen för en paus på morgonen och/eller eftermiddagen finns ofta inte med dagens pressade arbetssituation. Personalen får dessutom inte ta en smörgås tillsammans med barnen, från förskolans egeninköpta och "nöt-godkända" bröd och pålägg.

Vi anser att personalen antingen ska bjudas på denna smörgås när de sitter med barnen och assisterar dem vid deras frukost och mellanmål, eller så måste personal ges reell möjlighet att få en kortare paus under morgonen och eftermiddagen för att äta egen medhavd kost, så att personalen orkar bedriva god pedagogisk verksamhet under hela dagen.

9.4.10 Arbetskläder

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv avser Sverigedemokraterna utreda kostnaderna för ett ökat bidrag till arbetskläder inom förskoleverksamheten, förslagsvis med likartad utformning med kommunens logotyp. Inom många mansdominerade yrken tilldelas personal fria arbetskläder men inom den kvinnodominerade förskolan förväntas och krävs det att personalen bekostar en stor andel av de arbetskläder som yrket kräver med egna medel. Detta innefattar olika uppsättningar av kläder både för inomhus- och utomhusbruk, kläder anpassade efter årets alla årstider. Arbetskläder med likartad utformning och med kommunens logotyp skulle dessutom underlätta för både barn och föräldrar att identifiera vilka som är personal vid exempelvis hämtning eller lämning av barn.

9.4.11 Utred ett slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem

Från och med den 1 januari 2019 infördes nya regler gällande sjukavdrag, den tidigare karensdagen kom att ersättas med ett karensavdrag, ett avdrag som uppgår till 20 procent av en genomsnittlig veckoersättning i form av sjuklön. Är arbetstagaren sjukskriven en full arbetsvecka kommer således det totala sjukavdraget bli en full arbetsdag, det vill säga detsamma som den tidigare karensdagen. Blir arbetstagaren sjukskriven längre, exempelvis två veckor så kommer sjukavdraget följaktligen motsvara två arbetsdagar, det vill säga detsamma som två karensdagar, sett utifrån det tidigare systemet.

I arbetet med barn, framförallt barn i de yngre åldrarna, är personal extra utsatt för smittor av alla olika slag, från förkylning och magsjuka till parasiter som exempelvis huvudlöss. Många av våra medarbetare drabbas dessutom flertalet gånger under samma år, varpå de nödgas till många och korta sjukfrånvarotillfällen. Vilket naturligtvis påverkar verksamheterna negativt, men den tidigare karensdagen har framförallt drabbat den enskilde medarbetaren mycket negativt rent ekonomiskt. I och med införandet av karensavdraget blir det ekonomiska bortfallet för den anställde av mildare karaktär.

Sverigedemokraterna ser därför positivt på att karensdagen kom att ersättas med ett karensavdrag. Det kommer att innebära ett mer rättvist system och inte drabba personer olika, exempelvis beroende på längden på arbetsdagen. Vi har dock under lång tid haft den inställningen att karensdagen ska slopas i sin helhet för särskilt utsatt vårdpersonal, anställda inom förskolan samt vissa lärare och fritidspedagoger inom grundskolan. Karensavdraget drabbar den enskilde medarbetaren ekonomiskt. Detta i och med införskaffande av all eventuell nödvändig medicin med mera, som får bekostas ur egen ficka. Vi står därför fast vid ett slopande av karensdag i sin helhet för dessa yrkesgrupper, som befinner sig i särskilt utsatta miljöer.

Gävle kommun ska därför utreda vad ett slopande av karensavdrag för anställda inom förskolan, samt vissa lärarkategorier och fritidspedagoger inom grundskolan, skulle innebära i kostnader för kommunen.

9.5 GRUNDSKOLA

9.5.1 Förord: En skola värd namnet

Svensk skola står inför en rad olika utmaningar och på ett flertal områden finns ett stort behov av förändring. Från att en gång varit en skola i världsklass, har resultaten i den svenska skolan försämrats drastiskt de senaste tjugo åren. Samtidigt har skolan blivit allt mer stökig, otrygg och segregerad, Gävle kommun är inget undantag. Lärarförbundets utför årligen en ranking av samtliga skolor runt om i Sveriges alla kommuner, bedömningen sker utifrån olika kriterier, däribland resurser till undervisning, utbildade lärare och betygsresultat.

Läraryrket ranking resultat för år 2019, blev en mycket dystert läsning för Gävles del. Från att ha legat på plats 160 av 290 kommuner år 2018, så har vi nu rasat hela 95 placeringar vid årets ranking, till plats 255 närmare bestämt. En oroväckande utveckling för utbildningssystemet i Gävle likväl som i hela Sverige. Denna utveckling måste vändas, vi vill förändra och istället verka för en skola som kännetecknas av trygghet och studiero, men också av kunskapsförmedling, förbättrade studieresultat samt mer ordning och reda.

För att elever ska kunna tillgodogöra sig utbildning så att ett lärande därigenom kan möjliggöras, är tillgången till lugn och ro i klassrummet grundläggande. De elever med störst behov av stöd, skall erbjudas den hjälp de behöver för att nå kunskapsmålen, något de enligt lag har rätt till. Samtidigt skall elever med större behov av utmaningar erbjudas sådan möjlighet så att de kan nyttja sin fulla potential. Skolan ska lära ut den verkliga innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter, samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och reflektion kring etiska och moraliska frågor. Vi vill se en skola där kritiskt och konstruktivt tänkande stimuleras och uppmuntras – inte bestraffas.

En lärarens roll ska aldrig vara att forma eleverna för egen vinning eller i enlighet med dennes egna politiska övertygelser. Demokratins betydelse ska betonas och det ska helt vara upp till eleverna att utan påverkan själva bilda sina egna politiska uppfattningar, oavsett ålder. Eleverna ska lära sig att samarbeta, visa hänsyn samt kamratanda och ärlighet. Det är dessutom av största vikt att skolan ger eleverna nödvändig kunskap om vikten av ett samhälle som genomsyras av sammanhållning, men även psykiskt och fysiskt välbefinnande.

Vi ställer oss väldigt positiva till att elever ges möjlighet till medbestämmande – ett reellt inflytande – på skolan, inte minst som ett led i att träna eleverna i demokratiska arbetsätt och demokratiskt tänkande. Syftet med betyg som vi ser det, är att det dels ska fungera som ett rättvist instrument som kan mäta kunskap och arbetsinsats, dels stimulera eleverna och uppmuntra dem till bättre resultat, och elevers eventuella behov av extra stöd i vissa ämnen kan synliggöras på ett tidigare stadium.

Kännetecknande för dagens skola är att elever förväntas lära sig på egen hand genom att själva söka information. Traditionella prov ersätts med redovisningar och olika typer av grupparbeten samtidigt som det blir allt viktigare att lärande måste vara roligt. Lärarrollen har kommit att undermineras och i allt större utsträckning enbart utgöra en organisatorisk

funktion som ska uppmuntra till fria studier och fritt forskande. För de elever som tidigt kan ta ansvar, som kommer från studievana hem och som är studiemotiverade kan dessa studiemetoder fungera väl. Däremot riskerar den mer kravlösa skolan att missgynna i första hand studiesvaga elever, dessa elever behöver ofta tydliga ramar och mål för att kunna prestera.

Kunskap måste åter värderas högre och utbildningen måste utgå från behov. Lärarnas status måste höjas och lärarna måste ges möjlighet att i ökad utsträckning fokusera på undervisningen. Fostran och förmedling av värderingar är primärt en uppgift för familjerna. Skolans uppgift blir således att inskräpa vikten av ett gott uppförande och betona värdet av demokrati, varje människas unika värde samt respekt och en djupgående förståelse för det svenska kulturarvet. Det ska vara en rättighet att känna sig trygg under skoltid och nolltolerans måste råda mot stök och bråk i klassrummen. Detta utgör grunden för att vi ska kunna skapa ett tryggt och stabilt Sverige. På riksnivå satsar vi på ökad resurstilldelning och en rad genomgripande reformer som skulle innebära att vi i högre grad kan verka för att svensk skola åter blir en skola värd namnet.

9.5.2 Måluppfyllelsen i grundskolan måste höjas

Rapport efter rapport visar på en rådande dålig måluppfyllelse ute i dagens svenska skolor, och här är Gävle kommun inget undantag. Resultaten för Gävles nior fortsätter att sjunka, och andelen behöriga till gymnasiet är nu den lägsta på tio år. Skolverkets befintliga statistik för läsåret 2018/2019 visar att 17,3 procent av eleverna från grundskolan inte var behöriga till ett gymnasieprogram efter årskurs 9. Siffrorna för kommunala huvudmän låg på 21,3 procent. Det är inte acceptabelt. Utmärkande i sammanhanget är framförallt pojkars dåliga skolresultat i grundskola såväl som på gymnasial nivå. Det är framförallt i matematik, engelska och svenska som andraspråk som flest elever inte når godkänt i.

Detta är en mycket oroväckande utveckling som måste brytas, och för att lyckas med det krävs en hel del insatser. Först och främst vill Sverigedemokraterna se mer ordning och reda i dagens skola, något vi ser som grundläggande i arbetet mot en ökad måluppfyllelse. För att elever ska kunna tillgodogöra sig undervisning måste det råda tydlighet, lugn och ro. Ingen mår dåligt av tydliga regler och ramar, men alla mår dåligt när dessa saknas. Idag är det alltför många elever som inte får det stöd som de är i behov av, dagens skolpolitik tvingar dessutom in dem i alltför stora klasser. Många elever klarar inte av dessa skolförhållanden,

vilket många gånger får som konsekvens att de blir utåtagerande och utsätter andra elever och lärare för kränkande tillmälen, hot och våld. Detta är inte bara en tragedi för den enskilde eleven, utåtagerande beteende drabbar alla i omgivningen, vuxna som barn, i och med att den essentiella studieron och tryggheten sätts ur spel. Det blir därför extra viktigt att det satsas mycket mer på elevhälsan än idag. Idag är det ett faktum att stödbehovet hos våra elever, överstiger tillgången till stöd, och att många av våra elever skulle må bättre av att få sin undervisning i mindre grupp.

En annan grundläggande aspekt är att vi måste säkerställa att vi har legitimerade lärare som har fokus på när eleven inte når kunskapsmålen och behöver anpassningar i undervisningen eller särskilt stöd. Huvudmannen ska fördela och hantera pengarna för särskilt stöd till just detta, och inte lägga ut dem på annat i skolverksamheten. Vidare måste samverkan med elevhälsan, föräldrar och socialtjänsten stärkas. Effektiva och lämpliga hjälpinsatser måste sättas in tidigt och där de behövs. På så sätt fångar man upp och stöttar eleverna innan de halkar efter för mycket.

En annan faktor som i hög grad påverkar måluppfyllelsen mycket negativt, är dagens ökande skolfrånvaro bland Gävle kommuns elever. Vi ser att elevers skolnärvaro är som högst de första åren i grundskolan, men senare på högstadiet, årskurs 7-9, ökar skolfrånvaron alltmer. Det är av yttersta vikt att vi kommer tillrätta med att elever uteblir från sina lektioner då det är starkt korrelerat med våra elevers måluppfyllelse. För att komma till rätta med denna utveckling krävs att skolan sätter in insatser på ett tidigt stadium i form av exempelvis tidig kontakt med vårdnadshavare och ett hälsofrämjande arbete såsom att varje elev blir sedd, att någon frågar hur de mår, få dem att vilja vara i skolan. Varför vi förutom ett ytterligare förstärkt samarbete mellan skola och socialtjänst, vill se en mycket mer förstärkt samverkan mellan skola och andra aktörer som exempelvis Elevhälsoteam (EHT) och Barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Vi ser att det är av yttersta vikt att samtliga aktörer som kommer i kontakt med det enskilda barnet/eleven samverkar i högre grad än idag, så att inget barn "faller mellan stolarna". Gemensamma insatser utifrån ett helhetsperspektiv av det enskilda barnet är ett måste.

Vi ser även att verktyg som bland annat betyg i tidigare ålder (förslagsvis från årskurs fyra) och en återgång till en mer kunskapsinriktad skola, är oerhört värdefullt i arbetet mot en ökad måluppfyllelse i grundskolan.

9.5.3 Läraryrket måste göras attraktivt igen

Vi saknar idag legitimerade lärare varför det pratas mycket om hur vi kan locka fler lärare till skolan, och om att få in fler vuxna till verksamheten för att avlasta våra lärare. Men ett första steg är att ta hand om de befintliga lärare som idag befinner sig i yrket. Nöjda lärare ute i våra verksamheter är den absolut bästa marknadsföringen för att kunna locka fler till yrket. För att uppnå detta behövs mindre klasser, fler resurser och mer ordning och reda, därigenom kan vi tillskapa en verksamhet med en bra arbetsmiljö där vår skolpersonal kan och orkar arbeta och verka inom.

I Universitets- och högskolerådets (UHR) rapport "Antagning till högre utbildning höstterminen 2019" framkommer att det totala antalet sökande till Sveriges lärarutbildningar har minskat med 2 %. En minskning som kan tyckas vara obetydligt, problemet är att behovet av behöriga lärare har ökat markant de senaste åren, varför denna blygsamma minskning på 2 % är att betrakta som högst alarmerande. Studerar man ansökningarna till de olika kategorier av lärar- och förskolläraryrkesutbildningar mer specifikt, så kan man notera att antalet sökande till speciallärar- yrkeslärar- och specialpedagogutbildningar har ökat något. Ser man till det minskade antalet sökande, kan den största minskningen härledas till förskolläraryrkesutbildningar (-11 procent) därefter grundläraryrkesutbildningar (-3 procent), ämnesläraryrkesutbildningar (-2 procent) och slutligen kompletterande pedagogiska utbildningar (-1 procent).

Dagens problematik med fallande skolresultat, bristen på legitimerade förskollärare och lärare och dagens allt hårdare skolklimat är starkt avhängig varandra. För att kunna öka våra skolors målpuppfyllelse så behöver vi fler behöriga lärare ute i våra klassrum. För att vi ska kunna bibehålla, locka tillbaka och framförallt rekrytera fler till läraryrket så måste vi göra det attraktivt igen. För att kunna lyckas med detta så måste vi ta krafttag mot dagens undermåliga arbetsmiljö som många gånger är våra lärares vardag idag. En trygg och säker arbetsplats är något som alla lärare ska ha rätt till, precis som att alla elever har rätt till en trygg och säker skolmiljö. Trygghet och säkerhet är en grundförutsättning för att våra lärare ska vilja stanna kvar i yrket. Det är även en förutsättning för att de ska kunna lyckas med sitt pedagogiska uppdrag. Klimatet i skolan har blivit allt hårdare och anmälningarna till

arbetsmiljöverket om hot och våld mot lärare, har under de senaste åren ökat och mörkertalet kan vara stort.

I klassrummet är det lärarna som bestämmer. Eleven har rättigheter, men eleven har även skyldigheter. Elever idag är många gånger väl medvetna om sina rättigheter och kräver dessa, och det med all rätt, men när de inte är lika medvetna om sina skyldigheter uppstår obalans. Hotfulla, pressande och ibland våldsamma situationer har blivit allt vanligare inslag i lärarnas arbetsmiljö. Samtidigt granskas lärarna i allt högre grad, ofta utifrån perspektivet elevernas rättigheter. I en rapport genomförd av bl.a Lärarförbundet, som publicerades i september 2019 visar bland annat att:

- Hälften av lärarna har tvekat att ingripa i stökiga situationer på grund av rädsla för att bli anmälda.
- 4 av 10 svarar att det inte är tydligt vilken befogenhet de har och känner sig ofta stressade över att inte veta hur de ska agera när elever stör.
- En fjärdedel av lärarna har övervägt att sluta på grund av bristande studiero på deras lektioner.
- Drygt 4 av 10 svarar att de känner sig osäkra på hur de ska agera när en elev vägrar lämna klassrummet trots att de har visat ut eleven

Sverigedemokraterna ser väldigt allvarligt på denna utveckling inom skolvärlden. Lärarnas arbetssituation har förändrats mycket på senare tid, deras auktoritet är inte längre naturligt given. I det svenska samhället har vi lagar att förhålla oss till, dessa gäller naturligtvis även i skolans värld, och omfattar samtliga elever och lärare. Trots detta tyder rådande utveckling på att det alltför ofta är den enskilde elevens absoluta rätt att aldrig bli kränkt som beaktas, oavsett hur agerandet påverkar den övriga elevgruppen, ibland så till den grad att övriga parter rätt till trygghet och studiero förbises.

Vidare tycks dagens insatser präglas av ett alltför ensidigt elevperspektiv, när det kommer till hur man arbetar för att tidigt förebygga våld, trakasserier och kränkningar bland barn/elever. Vilket naturligtvis gynnar det övergripande skolklimatet och i sin tur den enskilde läraren, men vi behöver även lyfta elevers kränkningar mot läraren som ett naturligt inslag, att uppmärksamma att även lärare kan bli kränkta av elever. Om denna aspekt blir lyft på undantag i det förebyggande arbetet, så finns risk att sådana kränkningar inte tas på

något större allvar. Med en sådan inställning, ser vi en stor risk att lärarnas auktoritet fortsätter att undermineras.

Beteenden som inte accepteras i övriga samhället, ska inte heller accepteras i skolan. Varje utebliven disciplinär åtgärd, riskerar att förminska betydelsen av att ha blivit utsatt. Varje utebliven anmälan om våld riskerar att normalisera tillmälen, kränkningar, hot och våld. Samtidigt upplever många lärare att de saknar stöd från skolledningen för att agera kraftfullt i vissa situationer, och många incidenter anmäls inte. Sverigedemokraterna ser ett viktigt signalvärde i att ett oacceptabelt beteende markeras. En lärare som blir utsatt av en elev, måste kunna lita på att de har mer stöd att vänta sig än den kompetensutveckling och samtalsstöd som idag erbjuds om en lärare blir utsatt. De måste kunna lita på arbetsgivaren stödjer de nödvändiga ingripanden med disciplinära åtgärder som regleras inom ramen för skollagen. Sådana disciplinära åtgärder som skollagen tillåter kan vara omhändertagande av föremål, utvisning från klassrummet, kvarsittning, omplacering och avstängning. Naturligtvis ska varje insatt disciplinär åtgärd stå i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter, men vid behov så ska dessa nyttjas.

9.5.4 Psykisk ohälsa bland unga

Flera undersökningar visar att allt fler unga mår sämre. Folkhälsomyndigheten pekar på att psykosomatiska symtom är vanligare bland elever som känner att skolan stressar dem. Utvecklingen av andelen som känner sig stressade har till stor del sammanfallit med utvecklingen av psykisk ohälsa sedan 1990-talets slut. Att ingripa och agera mot psykisk ohälsa hos unga innebär stora vinster, både för de drabbade och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Många olika samhällsinstanser berörs av denna fråga. I detta är det viktigt att ett helikopterperspektiv tillämpas, och att fokus i så stor utsträckning det är möjligt ligger på samordning och synkronisering av insatser.

Vi kan konstatera att elevhälsan, som idag omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, är den första kontakten som många barn- och unga faktiskt har med samhället i sitt dåliga psykiska mående. Det är därför avgörande att denna verksamhet tillgängliggörs i så stor utsträckning som möjligt. I detta är det inte rimligt att varken en skolsköterska eller kurator har ansvar för flera hundra elever.

I sammanhanget är det av yttersta vikt att se till skolans delaktighet då den spelar en avgörande roll i barnens liv, framförallt när det kommer till formandet av deras identitet kring lärande och förmågor. De unga som hamnar utanför i skolan, riskerar att hamna i ett utanförskap även i framtiden, inte minst på arbetsmarknaden. Som att detta inte vore nog, så löper dessa elever dessutom en större risk för långvarig psykisk ohälsa. Vi ser därför att det inte alltid är en skolkurator som fungerar som en elevs "ventil" vid dåligt psykiskt mående. Det kan även vara någon annan vuxen som finns inom skolmiljön. Det kan röra sig om lärare och skolsköterskor, men även exempelvis administrativ personal som kan vinna ett barns förtroende och skapa en relation.

Vår uppfattning är att fler vuxna i skolan generellt är positivt, men framförallt i arbetet mot den psykiska ohälsan i skolan, fler vuxna i skolan har en avgörande betydelse sett utifrån många aspekter. Därför anser vi att vuxentätheten, inte endast lärartätheten, behöver öka generellt. I dagens skola är det många barn som far illa och känner en stor otrygghet, en skola de enligt lag måste spendera sina dagar i under hela uppväxten. Inget barn ska behöva känna sig otrygg eller fara illa i sin skola, vi måste därför avsätta resurser till åtgärder som kan öka barnens känsla av trygghet i skolan, som får dem att känna sig sedda och lyssnade till. Därigenom kan vi nå fler elever, bidra till ett förbättrat mående, ökad motivation och lust inför att komma till skolan och dessutom stanna kvar däri. Vilket allt sammantaget skapar goda möjligheter till bättre psykisk hälsa och lärande.

Sverigedemokraterna ser att en stor bidragande orsak till elevers känsla av otrygghet är dagens rådande personal- och resursbrist. År av ekonomiska nedskärningar har föranlett dagens alltför stora klasser, undermålig arbetsmiljö för elever likväl som personal. Den pedagogiska personalens arbetsbörda och ansvar utökas ständigt, fler elever mår sämre vilket blir märkbart i verksamheten, samtidigt så har de nödvändiga resurserna uteblivit.

Dagens pedagoger hinner inte med att se eller stötta alla elever. Vi är övertygade om att ambitionen och kompetensen finns, men inte möjligheterna. Detta får negativa konsekvenser för samtliga i verksamheten, barn som vuxna, då detta sammantaget får en mycket negativ inverkan på studieron och arbetsklimatet i skolan. Hårdast drabbade blir de elever som inte mår bra och de som är i behov av extra stöd. Vi måste därför fördela resurser till skolan så att vi får fler kompetenta lärare och mindre, tryggare klasser och fler vuxna i skolan.

Visst behövs det fler mottagningar och personal som kan ta hand om unga med psykisk ohälsa, men vi behöver börja i rätt ände, det vill säga där många av elevernas problem uppstår och/eller förstärks, och det är ofta i skolan. Skolan är en instans som har goda möjligheter att positivt stärka och främja elevers psykiska mående och kompensera för

eventuella missförhållanden i hemmet. Men emellanåt kan skolan också förstärka detsamma. Vi måste satsa på det stärkande och det främjande, och då behövs fler vuxna som kan se och bekräfta eleverna.

9.5.5 "Rastvaktsteam" som dagligen håller i strukturerade aktiviteter

En stor del av elevernas tid i skolan spenderas utanför klassrummen. Som ett ytterligare led i Sverigedemokraternas trygghetskapande och förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, vill vi se ett ökat fokus på att säkerställa elevernas trygghet på raster och annan tid utanför klassrummet.

Det har länge funnits en föreställning om att rasten genomgående är en trivsamt stund där fri lek fungerar för alla barn. Så är det inte, tvärtom kan rasten många gånger vara ett tillfälle som ger upphov till konflikter som sedan följer med in i klassrummet. Konflikter som sedan stjäl allt för mycket tid och energi från både lärare och andra elever. Det måste därför råda nolltolerans mot våldsyftningar och trakasserier i skolan, klassrummet likväl som utanför skolan. Personalen i skolan måste ha koll på vad som försiggår mellan eleverna även på rasterna.

Många elever runt om på Gävles skolor rapporterar att känslan av otrygghet är som starkast vid rast situationerna, detta trots att skolorna uppger att de arbetar aktivt med att främja studiero och trygghet. Många gånger är det på rasterna som elever bli utsatta, vissa flera gånger i veckan. Utsattheten kan bestå av retningar, uteslutning, kränkningar, tillmälen, hot eller våld och dessutom kan mycket fult/dåligt språkbruk användas. Kunskap, trivsel och trygghet går hand i hand, elever som inte mår bra har svårt att koncentrera sig på skolarbetet.

Sverigedemokraterna anser att raster är att betrakta som ett ypperligt tillfälle för vår skolpersonal att bedriva trygghetsfrämjande- och förebyggande arbete mot mobbning, men kan även verka främjande för en ökad måluppfyllelse. Vi vill därför göra det obligatoriskt för varje enskild låg- och mellanstadieskola, förskoleklass inkluderad, runt om i Gävle kommun, att dagens "rastvaktsteam" dagligen ska anordna rastaktiviteter som är organiserade. Dessa ska vara strukturerade och sträva efter att verka tilltalande för samtliga elever, vilket möjliggör ett högre deltagande från eleverna. Vi ser att ett sådant upplägg har givit mycket positiva resultat på andra skolor runt om i Sverige.

Att gå ut på rast utan att elever upplever sig ha en meningsfull aktivitet blir dessutom kontraproduktivt, och kan resultera i såväl konflikter som otrygghet. Dessa organiserade aktiviteter kan minska konflikter under rasterna, vilket utifrån ett helhetsperspektiv, stärker ett positivt och tryggt skolklimat i sin helhet. Därutöver är rasten en outnyttjad resurs för lärande. Genom leken, när rasten struktureras, stärks många delar av det skolan ska arbeta för och uppnå, framförallt om aktiviteterna är genomtänkta och planerade utifrån ett läroplanssammanhang. Varför detta kan vara ytterligare ett led i arbetet mot en ökad måluppfyllelse.

Genom detta upplägg "tvingas" dessutom vuxna till att oavkortat vara aktiva och närvarande tillsammans med eleverna under rasten, andra positiva effekter är att detta upplägg möjliggör att elever från olika klasser blandas i leken och möts över gränserna.

Sverigedemokraterna vill därför se att rastverksamheten ska organiseras i högre grad än idag. Varje skola ska dagligen erbjuda olika aktiviteter, ett prioriterat fokus på elevhälsa är att föredra. Därigenom kan våra skolor arbeta mer effektivt med det viktiga förebyggande- och hälsofrämjande arbetet, något som är att betrakta som oerhört gynnsamt för samtliga elevers trygghet och trivsel på skolan.

En eventuell utmaning återfinns dock i dagens bristande personella resurser. Det måste finnas vuxna/lärare som tar emot eleverna när de kommer ut och när de inkommer efter rasten. Det måste även finnas tid för planering av aktiviteter. Vi är dock övertygade om att våra satsningar på fler vuxna inom skolväsendet, både de satsningar vi gör för att avlasta lärarna generellt och för de som ska stärka upp Elevhälsan, kombinerat med en vilja från skolan att organisera rasterna på detta vis, gör detta genomförbart.

9.5.6 Viktigt att dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter upptäcks tidigt

Många barn har gått med dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter länge innan de blir föremål för utredning. Skräckexempel finns från kommuner där elever gått hela grundskolan och haft problem utan att ha fått någon utredning. Detta är någonting som måste motverkas då det både kan leda till en stor förlust för den enskilde och för samhället i stort. Elevhälsan måste sätta in en individuell plan för den enskilde eleven så tidigt som möjligt.

Det är beklämmande när barn (som uppfyller kriterier för en diagnos och således bör få en sådan) inte får det. I frånvaron av en korrekt ställd diagnos löper dessa barn en överhängande risk för att se aktuell problematik som ett eget personligt misslyckande. Barn ska aldrig behöva försättas i en situation där de anklagar sig själva för dåliga skolresultat. Man får heller inte glömma de barn som har olika talsvårigheter. För dessa är tillgängliga logopedier avgörande för att rätt stöd och hjälp skall kunna ges.

9.5.7 Ökat stöd för elever med diagnoser

Elever med diagnoser har ökat drastiskt i takt med att kunskapen för området växt. Detta kräver mer resurser i form av fler elevassistenter och pedagoger. Om dessa elever inte får den hjälp och det stöd som de behöver, kan det hämma dem i deras livschanser både på kort och lång sikt. Förebyggande insatser är därför avgörande för att barn, som är i riskzonen, inte ska hamna efter i undervisningen.

Enligt skollagen har alla elever rätt till stöd för att klara kunskapsmålen. Trots det är det idag många som inte får det stöd som de har rätt till i skolan och når därför inte kunskapsmålen. Vi ser det även i Gävle. Det är därför av stor vikt att lärmiljön blir så bra som möjligt utifrån elevens förutsättningar, då en dåligt anpassad omgivning gör att funktionshindret blir större. Därutöver ökar risken för att en funktionshindrad elev drabbas av sänkt självförtroende. Detta kan i sin tur leda till underkända ämnen, hög frånvaro, sänkta betyg och risk för mobbning. Vi vet också att de som misslyckas i skolan oftare hamnar i ett utanförskap senare i livet.

Sverigedemokraterna menar att samhället inte har råd att, vare sig mänskligt, socialt eller ekonomiskt, låta så många elever misslyckas i skolan på grund av avsaknad av rätt stöd. Även elever med funktionsnedsättningar måste ges möjlighet att klara kunskapsmålen, utvecklas efter den egna förmågan och få uppleva glädjen över att lyckas. Det behövs ökade resurser för att stärka kompetensen ute på skolorna med fler elevassistenter och pedagoger. Detta för att alla elever ska få ett tillräckligt stöd. Vidare måste tydligheten och dokumentationen, vid så kallad överlämning av elever, kvalitetsäkras då den idag är eftersatt.

9.5.8 Drogfri skola

Droganvändning bland unga är ett stort problem och existerar även i vår kommun. Unga vittnar om att det är lätt att få tag i droger. Det, kombinerat med en generellt liberal inställning till användande av droger, leder till att problemet växer alltmer. Skolan ska vara en plats fri från droger och det är viktigt med en gedigen åtgärdsplan för att motverka både droganvändning och att fler elever testat droger. Det handlar dels om att upplysa om drogernas verkningar men även att upptäcka droganvändande i ett tidigt stadium samt förhindra att droger finns i skolans miljöer. Det är av yttersta vikt att det förebyggande arbetet förstärks. Kontakten mellan skola, hem och socialtjänst måste fördjupas och förstärkas för att kunna ta tag i problemen på ett så tidigt stadium som möjligt.

Tidig upptäckt av droganvändande ökar möjligheterna för att socialtjänst, skola och föräldrar ska kunna bryta det destruktiva beteende som droganvändning innebär. Frivilliga och slumpvisa drogtestar av elever bör enligt oss införas. Vidare att kommunen tar kontakt med polismyndigheten för att utröna om det finns möjlighet och intresse, för att utföra genomsök med narkotikahundar i skolans lokaler, detta i syfte att hålla skolans lokaler fria från droger.

Det senare har man gjort exempelvis i Karlshamns kommun där man med hjälp av polisen och deras narkotikahundar kunnat genomsöka elevens skåp i skolan. Detta möjliggjordes genom det kontrakt till elevskåpen som skrivs under av elev och vårdnadshavare. Där framgår det tydligt att det kan förekomma att hundförare gör genomsökningar av skolan. I slutet av år 2017 rapporterade Sveriges Radio att narkotikahundar eventuellt var tilltänkta i Gävle kommuns gymnasieskolor. Detta vill vi snarast ska bli verkställt både för högstadie- och gymnasieskolor.

Vi tror att ovan nämnda åtgärder kan möjliggöra för vuxenvärlden att upptäcka unga som hamnat i ett riskbeteende, men framför allt kan det ge ungdomarna som inte vågar stå emot grupptrick incitament att säga nej. För att få sommarjobb inom kommunens verksamheter bör det enligt oss krävas att eleverna är beredda på och accepterar att de kan få göra drogtest. Våra förslag inom detta område ska inarbetas i kommunens olika dokument och handlingsplaner mot droger.

9.5.9 Återförstatligande av skolan

Sverigedemokraterna driver på riksnivå en politik som innebär ett återförstatligande av skolan, vilket framförallt bör betraktas som ett led i att garantera samtliga elevers tillgång till jämbördig skolgång. Däremot betonar vi samtidigt vikten av den pedagogiska valfriheten, och menar att elever och föräldrar ska ges goda möjligheter att välja skola och skolform.

Genom att åter låta staten ansvara för skolan kan vi påbörja vägen mot en rättvis och likvärdig skolgång där lärarnas status en gång för alla kan höjas. Landets 290 kommuner har olika ekonomiska förutsättningar för att bedriva skola. I detta sammanhang anser vi att staten har bättre förutsättningar att kunna fördela öronmärkta resurser efter elevernas och skolornas behov, på ett mycket bättre sätt än vad som sker idag.

Ett av de största problemen med kommunaliseringen är dock att skolan kommit att bli allt mer ojämlik och segregerad. Det går till exempel inte att komma ifrån att den kommunala ekonomin spelar en avgörande roll när det gäller tilldelningen av resurser till skolan. En rik kommun med ett bra skatteunderlag har naturligtvis lättare att satsa på skolan jämfört med en utflyttningskommun som har ett sviktande skatteunderlag. Vi ser idag hur resursfördelningen till skolan skiftar mellan olika kommuner vilket gör att den blir ojämlik.

9.5.10 10 årig skolplikt

Sverigedemokraterna ställde sig positiva till att skolplikten utvidgats till att omfatta det som idag benämns som "0an", i förskoleklass. I och med att detta har glappet mellan förskola och grundskola minskat. Vidare har det ökat möjligheterna för att lärarna ska kunna ha ett långsiktigt perspektiv med sina elever. Det kommer barnen till gagn och hjälper ytterligare till att förbättra möjligheten för skolan att kompensera för socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Tidigare start ger tidigare möjligheter att sätta in rätt åtgärder där det behövs.

Reformen innebär att det som i dag kallas förskoleklass i stället blir årskurs ett i grundskolan. Genom detta kommer förskolepersonal att behöva vidareutbildas för att undervisa i de tidigare årskurserna i grundskolan. Genom detta stärks förskolepersonalens karriärmöjligheter och kompetens. Vidare så kan det hjälpa till att skapa en kedja uppåt för

ordinarie grundskolelärare som avlastas i de tidiga årskullarna. Skolan hjälper, med en 10 årig skolplikt enligt oss, till att förbättra möjligheterna för fler att fullfölja sina studier med behörighet för gymnasiet.

9.5.11 Fristående skolor - ett positivt komplement

När friskolorna började etableras i Sverige var den vanligaste ägarformen stiftelse eller ekonomisk förening. De senaste åren har det dock blivit allt vanligare att friskolor drivs i aktiebolagsform inom större koncerner, vilka inte alltid har utbildning som sin kärnverksamhet. Det fria skolvalet har kommit att skapa vissa problem, men samtidigt ser vi inte att det är möjligt att gå tillbaka till det system som rådde före 1990, då närhetsprincipen konsekvent nyttjades, det vill säga en elev var tvungen att gå i den skola som låg närmast hemmet.

I grund och botten är vi positivt inställda till friskolor, men sett ur vissa perspektiv anser vi att friskolereformen har gått lite för långt. När friskolereformen lanserades 1992, var den borgerliga regeringens tanke med reformen att "föräldrakooperativ, speciella ämnesprofiler eller nedläggningshotade glesbygdsskolor" skulle få en chans att bestå, dock under ett nytt huvudmannaskap. Det fanns en vision om att det skulle växa fram fler skolor med särskild pedagogisk inriktning, men riktigt så är det inte idag om man tittar generellt på alla de friskolor som etablerat sig i Sverige. I själva verket har så många som 84 procent av friskolorna en så kallad allmän inriktning, vilket inte var det som var tanken med reformen.

Vi vill gärna se att man verkar för ett system likt Finland, där det måste finnas ett påvisbart behov av den utbildning som en ny privat skola avser att ge. Därför ska kommunen i hög utsträckning motverka etablering av privata alternativ om dess utbildningsutbud är alltför likt det som redan erbjuds idag.

Sverigedemokraternas uppfattning är dock att fristående skolor kan vara ett bra komplement till den kommunala skolan. Det är dock viktigt att understryka att vi vill att den kommunala skolan i Gävle, även fortsättningsvis, utgör basen för utbildningsverksamheten i Gävle kommun. Därigenom undviker vi att hamna i en situation där en överetablering av fristående skolor slår undan benen på den kommunala skolan. Idag är Gävle kommun i stort behov av skolor då vi har ett tilltagande elevunderlag, varför söktrycket på våra skolor är

stort och prognostiseras att öka ännu mer de kommande åren. Vi befinner oss således i ett stort behov av fler skolplatser, varför det just nu förekommer både nybyggnationer och utbyggnationer av befintliga skolor runtom i hela vår stad.

Förödande konsekvenser kan dock ske när friskolor etablerar sig i kommuner där det inte råder underetablering av skolor, där den kommunala skolan fungerar bra och är i jämvikt med elevunderlaget. Detta för att lokaler och organisation redan är kalibrerad för befintligt elevunderlag. Följden kan bli att bra och populära kommunala skolor riskerar att läggas ned, till många föräldrars och elevers stora sorg. För dessa elever och föräldrar minskar valfriheten med denna friskoleetablering.

Sverigedemokraterna menar därför att friskolorna ska fungera som ett komplement till den kommunala skolan, inte minst för att öka utbudet och valfriheten, men också för att sätta press på den kommunala skolan i syfte att öka kvaliteten i densamma. Friskolornas resurser ska användas till att höja skolans kvalité och utveckling och inte i stora vinstuttag, och runt om i Sverige finns exempel på friskolor som uppvisar goda eller mycket goda resultat. Vi vill dock understryka vikten av att friskolorna följer gällande målstyrning, inte minst vad gäller svenska normer och värderingar. Sverigedemokraterna vänder sig starkt emot de friskolor som stärker segregationen i samhället.

På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för ett införande av ett förbud för enskilda personer eller organisationer utanför Norden att finansiera friskolor eller fristående förskolor. Detta utifrån att det har under de senaste åren framkommit uppgifter om att friskolor startats och drivits, med lån och bidrag från stater utanför Europa. Detta har visserligen skett i ganska ringa omfattning, men ändå uppseendeväckande. Vi ser det som extremt osannolikt att en utomeuropeisk stat skulle finansiera en friskola i Sverige utan att ha politiska, religiösa eller strategiska skäl för detta. Ett sådant förbud skulle innefatta både lån, räntefria lån samt rena bidrag. Det ska heller inte vara möjligt att sköta finansieringen utanför Norden genom ombud. Undantag ska kunna göras för de skolor som klassas som internationella. Sverige driver skolor utomlands för svenska medborgare som av olika anledningar arbetar runt om i världen. På samma sätt måste ju till exempel utländska diplomater få sätta sina barn i en internationell skola eller en skola som drivs av hemlandet.

9.5.12 Skolan i Gävles ytterområden - ett viktigt inslag

Det är av stor vikt att bevara och utveckla de mindre skolorna i kommunens ytterområden. De möjliggör att många elever kan gå i en skola nära sitt hem. Dessutom fungerar de små skolorna ofta som en knypunkt i mindre samhällen, där skolan kan vara den enda kommunala servicen som finns på orten. I översiktsplanen Gävle kommun år 2030 står det tydligt att viktiga förutsättningar för en levande landsbygd är att underlagen för skolor och förskolor bibehålls. Vidare att det finns möjlighet till lokal sysselsättning och goda kommunikationer för arbetspendling och distansarbete.

Vi anser att kommunen och utbildningsnämnden idag, tvärtemot vad som står i denna översiktsplan, inte stödjer landsbygdsutvecklingen och dess serviceorter. De mindre skolorna i Gävle kommuns ytterområden lever under ett ständigt nedläggningshot. Detta på grund av de övriga partiernas vilja att centralisera alla kommunala verksamheter. Man valde exempelvis, för inte alltför länge sedan, att lägga ner mellanstadiet i Trödje. Detta ständigt överhängande hot om nedläggning skapar stor oro, otrygghet och upprördhet hos elever, föräldrar och skolpersonal. Vi ser en överhängande risk att personalen i "förebyggande syfte" ska börja söka sig därifrån.

En nedläggning av en skola på landsbygden kan ofta innebära ett dråpslag för orten. Detta kan i förlängningen leda till en avfolkning, vilket i sin tur resulterar i att delar av kommunen ter sig mindre attraktiv att bo och leva i. Enligt Sverigedemokraterna bör Gävle kommun skifta fokus från att se de mindre skolorna som potentiella besparingsområden, till att se dem som utvecklingsområden. Istället för att centralisera all verksamhet borde vi verka för att fler elever från staden ska vilja välja en skola på landsbygden. Sverigedemokraterna vill stimulera lärare och pedagoger att söka sig till våra byskolor och därigenom stärka kompetensen hos dessa. Därför avsätter vi 3 miljoner kronor för detta ändamål.

9.5.13 Förberedelseskola och modersmålsundervisning

Lärarnas kompetens lyfts allt som oftast fram som en nyckelfaktor men emellanåt vinklas det till och med som om att det är lärarens brister som föranlett de fallande skolresultaten och att det är lärarna som måste höja sin kompetens. Sanningen är att det inte är så enkelt. Hur kompetent en lärare än är, så blir det ytterst problematiskt att hålla fullgod kvalitet i en barngrupp eller att undervisa en skolklass med 25-30 elever, när det samtidigt råder alltför

stora skillnader (inom en barngrupp/klass) mellan vilka nivåer eleverna befinner sig språkligt och kunskapsmässigt. Det är inte rätt gentemot de barn och elever som är etablerade inom det svenska utbildningssystemet, som behärskar det svenska språket och som befinner sig på relativt jämn nivå kunskapsmässigt. Det är inte heller rätt gentemot de nyanlända barn som inte förstår varken språk eller hur det fungerar i vårt svenska utbildningssystem.

Sverigedemokraterna i Gävle anser att denna problematik måste belysas för att vi ska kunna få till en förändring. Gävle kommun måste flytta ambitionerna från att endast säkerställa en plats i förskola eller skola, till kvalitetshöjande åtgärder för de barn och elever som redan är inskrivna. Vi kan redan idag konstatera allvarliga konsekvenser av dagens bedrivna skolpolitik. Lärare har idag sämre möjligheter att kunna utmana och undervisa alla elever, eleverna får mindre lärartid, det blir svårare att upprätthålla studiemotivationen och lugn och ro i klassrummet. Utöver det har de nyanlända svårt att tillgodogöra sig utbildningen och integreringen hämmas. Som konsekvens av detta kan vi idag konstatera, dels att Gävle kommun har en alltför låg måluppfyllelse i skolan, andelen behöriga och godkända elever minskar oroväckande, och dels segregeringen.

Dagens utveckling måste vända och något måste göras nu, varför vi önskar se över möjligheterna till att skapa en förberedande skola, så kallad introduktionsskola, dit nyinvandrade elever hänvisas. En viktig del i de nyanländas väg mot att bli en del av det svenska samhället är just skolförberedande verksamhet eller så kallade introduktionsklasser. Utifrån dagens ekonomiska läge som milt uttryckt är mycket ansträngt, ser vi inledningsvis att Gävle kommun som försökskommun för slopad modersmålsundervisning är den bästa lösningen i en övergångsperiod. Vårt långsiktiga mål är dock att samla all form av modersmålsundervisning på denna introduktionsskola.

Våra besparingar på aktuellt området kommer i praktiken innebära både större undervisningsgrupper, mindre frekventa undervisningstillfällen och eventuellt användning av digitala undervisningsmetoder. Därutöver kommer det innebära att kommunens generella heltidsbeslut undantas på detta område. Modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken ska, i så hög utsträckning som möjligt, värnas. Varför effektiviseringen i första hand ska omfatta övriga språk.

Där är det också vår uppfattning att det svenska språket, den svenska kulturen och samhällslära om etik och moral ska vara en stor del. Utbildningsformen ska givetvis

individ Anpassas för att främja och utveckla elevens progression i svensk skola och smidig övergång till den ordinarie skolverksamheten.

Vid inskrivning ska en inledande bedömning av respektive elevs förkunskaper, språklig och ämnesmässig, utföras. Utifrån dessa upprättas individuella utvecklingsplaner, utifrån elevens behov och förkunskaper delas eleverna in i olika undervisningsgrupper. Undervisningen ska präglas av ett arbetssätt som förenar utveckling av det svenska språket parallellt med ämnesundervisning. Som en naturlig del i detta, ska alla elever få en grundlig introduktion kring vårt samhälle, ett synliggörande av svenska normer och värden. Detta ska löpa som en röd tråd under elevens hela vistelse på skolan. Skolan ska fungera som en central enhet här i Gävle där legitimerade lärare får arbeta sida vid sida med övrig personal såsom modersmåls lärare, specialpedagoger samt annan personal som kan assistera lärarna. Detta gynnar respektive elev i form av en mer strukturerad och sammanhängande undervisning som är mer individanpassad. När respektive elev bedöms vara redo för ordinarie klass, slussas de successivt ut.

Elever ska ha möjlighet att, vid behov av extra stöttning i det svenska språket, återkomma till skolan efter undervisningstid för att ta del av sådant stöd. Detta eftersom någon sådan stöttning inte kommer att erbjudas vid de ordinarie skolorna. En del i denna vision om ett inrättande av en förberedande skola är att den även ska vara öppen för elever med annat modersmål än svenska, som idag går i ordinarie skolklasser runt om i Gävle, men som känner att de behöver ytterligare stöttning i det svenska språket. Dessa elever ska i sådana fall erbjudas en sådan möjlighet utanför ordinarie skoltid.

Som en del i detta placeras även Gävle kommuns modersmålsstöd på denna enhet. På så vis slipper dagens modersmålsstöd åka till olika skolor vid behov, istället samlas all denna kompetens under samma tak som möjliggör ett ökat samarbete och ett mer strukturerat och framförallt effektivt arbetssätt. I detta vill vi också att en genomlysning av de riktade statsbidragen för nyanlända genomförs för att utreda hur en större del av denna pott ska kunna täcka kostnader för ett upprättande av en förberedelseskola.

9.5.14 Förhindra mobbning, rasism och skadegörelse

Runtom på Gävle kommuns samtliga skolor pågår en rad förebyggande insatser för att skapa trygghet och studiero samt motverka kränkningar, hot, våld och mobbing. Utbildning Gävle har under många år arbetat aktivt utifrån Gävlemodellen som utgår ifrån svenska

forskningsresultat, skolans styrdokument och respektive skolas förutsättningar och aktuella behov. Vid en utvärdering av Gävlemodellen år 2015 kunde det konstateras att mobbningen halverats. Däremot tycks modellen fungera mindre bra när det kommer till det förebyggande arbetet, då antalet nya elever som utsattes för kränkningar ökade.

Under Gävle kommuns deltagande i projektet "En kommun fri från våld" (mellan år 2015-2018) var "Mentorer i Våldsprevention" (MVP) en metod för våldsprevention som kommunen använde och ännu använder sig av. Men vid Skolverkets utvärdering av MVP år 2018, fann man vissa problem med implementeringen av programmet, framförallt kopplat till resurser och praktiska förutsättningar för lektionerna. Den övergripande slutsatsen är att MVP har en potential att skapa en positiv utveckling, men förändringar kring elevernas attityder och beteenden var relativt små. Vid en uppföljning 3-6 månader efter insatsen noterade forskarna till och med att vissa av deltagarna i allt högre utsträckning tolererade vissa former av våld i vissa sammanhang.

Detta tyder på att mycket mer behöver göras för att komma till rätta med dagens rådande utveckling. Vi måste bli bättre på att arbeta förebyggande, redan hos de yngre barnen i förskolan, där det idag kan råda ett hårdare klimat jämfört med tidigare. Tidiga insatser är ovärderliga, framförallt sett utifrån ett individperspektiv men även sett utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Även när de yngre barnen ger uttryck för tillmälen, kränkningar och våld, så måste ett sådant agerande tas på stort allvar och arbetas förebyggande med. Detta för att kunna stävja ett negativt beteende innan det befästs och antar orimliga proportioner.

Det finns situationer när de åtgärder som lärare, rektor och övrig personal gjort i ett förebyggande syfte inte är tillräckliga, och då måste skolan använda sig av de disciplinära åtgärder som är inom ramen för skollagen för att skapa en god studiemiljö. Däribland avstängning, detta är dock att betrakta som ett stort misslyckande, för ett oacceptabelt uppförande av sådan karaktär att det motiverar en avstängning, uppstod inte över en natt. Men om en elev begår brottsliga handlingar gentemot andra elever och lärare så är det en nödvändighet, detta för att kunna garantera de andra elevernas trygghet och studiero, samt lärarnas trygghet och god arbetsmiljö.

En trygg elev kan alltid tillgodogöra sig utbildningen bättre än en elev som känner sig otrygg. Det ska råda aktiv nolltolerans mot mobbning, sexuella trakasserier och utanförskap på skolorna i Gävle kommun. Barn och unga måste kunna gå till skolan utan rädsla och oro. Samtidigt måste lärarna ges bättre verktyg för att kunna upprätthålla ordningen i skolan.

Otrygghet och mobbning ska motverkas samtidigt som kränkande beteenden och attityder ska lyftas fram och motarbetas.

All form av fientlighet riktad mot en individ eller grupp ska och måste motverkas och förebyggas, inte bara fientlighet riktad mot minoritetsgrupper i Sverige. Detsamma ska gälla för fientlighet riktad gentemot majoritetsbefolkningen. Varför kränkande beteenden mot svenska barn- och unga ska motarbetas på samma sätt som man idag motverkar negativa attityder som drabbar elever med utländsk bakgrund. Kommunen bör även utreda möjligheten att inrätta så kallade jourkolor för elever som mobbar eller stängts av för disciplinära problem.

Syftet med dessa jourkolor är inte att straffa berörda elever, utan för att säkerställa att det inte blir den utsatta eleven som, mot sin vilja, tvingas till en förflyttning eller väljer att stanna hemma. Vidare säkras även trygghet och studiero för övriga elever i ordinarie verksamhet samt att den elev som mobbar, kränker eller stör bibehåller kontakt med skolan under den tiden vederbörande befinner sig i jourkola. Ett införande av sådana klasser kan minska risken för fortsatt mobbning och övrig kränkande behandling samt resultera i att fler elever uppnår skolmålen.

Dessa klasser skulle ingå som en del i ett förebyggande åtgärdsprogram för tidiga insatser i ett brotts- och drogförebyggande arbete. Vi vill se ett utökat samarbete mellan elev, vårdnadshavare, lärare, socialtjänst och elevhälsa. Därigenom kan eleven i fråga ta del av den stöttning som vederbörande har behov av, för att komma på rätt köl igen.

Vi vill i sammanhanget samtidigt betona föräldrarnas ansvar för sina barns fostran, varför det är av största vikt att även föräldrarna blir delaktiga i detta mycket viktiga arbete, utan att det inkräktar på lärarens roll som förmedlare av kunskap.

Sanering av skadegörelse på skolor kostar mycket pengar. Trots att nivån på skadegörelsen varierar från år till år, är kameraövervakning vid skolor inte en åtgärd som tas till för att i första hand identifiera förövare, utan kan fungera som en förebyggande och avskräckande åtgärd. Vår uppfattning är därför att kameraövervakning vid skolor kan vara av godo. Denna typ av åtgärder kan även öka den upplevda tryggheten hos skolans elever.

9.5.15 Motverka hedersförtryck och hedersrelaterat våld

Idag finns elever med ursprung i länder där hedersförtryck och hedersvåld är utbrett. Detta kan för många barn och unga yttra sig olika sätt. Det kan bland annat handla om fysiskt eller psykiskt våld, tvångsäktenskap, könsstympning eller attityder om att familjens "heder", normer och värderingar ska prioriteras framför individens egna liv och önskemål. Det är oftast flickor och unga kvinnor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck, men man får inte glömma att även pojkar kan drabbas.

Enligt Ungdomsstyrelsen (idag "Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor", sedan 1 april, 2014) så uppgav 70 000 unga människor i Sverige år 2009, att de har begränsningar i förhållande till äktenskap, eller lyda under av familjen uppställda villkor för val av partner. Studien "Oskuld och Heder" av Stockholms stad (2009) har också visat att en tredjedel av alla flickor med två utlandsfödda föräldrar kan leva med hedersrelaterade familjennormer. Carin Götblads statliga utredning från 2014 visar på att hedersförtrycket ökar. Så många som 100 000 killar och tjejer under 25 år lever under hedersförtryck och det är lågt räknat, enligt Götblad är mörkertalet gigantiskt.

Under oktober månad 2019 rapporterar Sveriges Radio att 83 elever saknats vid inskrivningen i augusti vid olika skolor runtom i Gävleborg, varav 25 i Gävle. Skolchefen i Gävle uppger att man har försökt få kontakt med samtliga utan resultat. Ytterligare 44 elever saknas sedan tidigare i kommunen och frånvaron rör främst elever med ursprung i Östafrika. Vad som föranlett dessa elevers frånvaro vet vi inte med säkerhet idag, det kan dock misstänkas bero på att ett stort antal av dessa barn förts ut ur Sverige och till familjens hemland. Resor som kan ha som syfte att tvinga in flickor under 18 år i arrangerade äktenskap, "uppfostringsresor" eller könsstympning av flickor. De flesta luras under sommarlovet i väg av sina föräldrar till sitt hemland, eller till ett land där familjen har släktingar. De åker dit med familjen, men sedan återvänder familjen utan det berörda barnet, oftast flickorna.

Officiell statistik för hela landet över antalet barn som förs ut ur landet på detta vis, saknas idag. Riksorganisationen GAPF, "Glöm Aldrig Pela och Fadime", som arbetar mot hedersrelaterat våld och förtryck vill se en obligatorisk registrering av dessa bortförda barn. En nationell statistik är nödvändig för att hålla koll på de bortförda barnen, detta för att öka möjligheterna till att försöka föra dem tillbaka, och för att bli medvetna om problemets omfattning.

Antalet anmälningar som berör hedersförtrycket ökar men även medvetenheten kring fenomenet hedersförtryck har ökat. Det har diskuterats alltmer i media under de senaste åren men samtidigt görs väldigt lite för att få bukt med problemet. Många elever har vittnat om att de övervakas av släktingar och bekanta till och med under skoltid och att de måste komma direkt hem efter skolan för att inte riskera repressalier.

Det vilar ett tungt ansvar på dagens samhälle när det kommer till att upptäcka barn och unga som lever under förtryck i hederns namn. Framförallt vilar ett stort ansvar på skolan när det kommer till att se och motverka denna problematik, eftersom förskola och skola har goda möjligheter till att ha god insyn i respektive barns och elevs vardag. Skolan är även mycket betydelsefull när det kommer till att upplysa, skapa en förtroendeingivande kontakt med berörda elever och när det kommer till att upptäcka orostecken. Personalen i skolan kan vara de enda vuxna personerna som utsatta barn- och unga träffar utanför familjen. Viktigt är även att denna problematik synliggörs redan tidigt i skolan, att man vågar prata om det och framförallt vågar agera. Dessa barn och unga måste våga lita på att de tas på allvar om de berättar, och att den som de anförtrott sig åt agerar.

Detta är inte ett ansvar som skolan själv ska ta, det måste till ett samarbete med andra aktörer, såsom exempelvis Socialtjänsten, genom ett förstärkt samarbete med andra aktörer kan barnets situation förbättras avsevärt. Samtliga samhällsinstanser som kommer i kontakt med dessa utsatta flickor och pojkar måste våga se, ingripa och veta hur de ska agera. Skolan har oftast sett orostecken innan ett barn "försvinner", men har av rädsla inte agerat. En rädsla som bottnar i att "kränka" vårdnadshavarna eller att avsaknaden av "tunga" bevis leder till uteblivet stöd från rektor, varför man avstår från att ingripa. Detta är ett stort svek mot barn och unga. Skolans uppdrag är inte att utreda, det är att arbeta förebyggande och vid oro ska en anmälan till socialtjänsten alltid upprättas.

Ytterligare en förutsättning för att skolan ska kunna hjälpa dessa elever är att det finns någon på skolan som ser och förstår elevens livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att skolans personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och vilka konsekvenserna kan bli för de drabbade. Skolan har stora möjligheter till att förändra och motverka detta genom att effektivt och tydligt informera eleverna, exempelvis var hjälp kan sökas utanför skolans arena om man är eller misstänker att någon annan är utsatt, vilket kan vara myndigheter, frivilligorganisationer samt hjälptelefoner och chattar för barn och ungdomar.

Därutöver är det nödvändigt att varje skola har rutiner för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet. Varje skola behöver upprätta en handlingsplan med fungerande rutiner för det främjande, förebyggande arbete, akuta insatser och uppföljning. Denna måste medvetandegöras för all personal vid skolan så att alla elever känner att skolan lever upp till de mål man har satt upp. Skolan och dess personal måste dessutom arbeta aktivt för att påverka alla pojkar och flickors attityder om mänskliga rättigheter, jämställdhet och kvinnors rättigheter. Alla flickor och pojkar ska känna till sina rättigheter, samt erhålla konkret information om rätten att bestämma över sina egna liv.

Vidare anser Sverigedemokraterna att samtliga kommuner i Sverige, bör bedriva ett strukturerat arbete mot detta. Arbetet bör vidare följa en nationell handlingsplan för att inte för stora skillnader i tillvägagångssätt och bemötande av våldsutsatta uppstår mellan olika kommuner. Vi vill därför att Gävle kommun bör göra en kartläggning för att få en uppfattning om hur utbrett problemet är. På så vis kan kommunen identifiera och beräkna hur stora insatser som behövs sättas in för att motverka hedersförtryck.

9.5.16 Surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet

I enlighet med skollagen kapitel 5 §22 går att läsa att Rektorn eller en lärare får från en elev omhändertaga föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna.

Vidare är det allmänt belagt genom forskning, att ett felaktigt användande av mobiltelefon under lektionstid hämmar studieresultaten och arbetsron i klassrummet. Det innebär dels att elever får svårare att rikta sin uppmärksamhet till undervisningen och dels att det försvårar för läraren att, på ett tillfredsställande sätt, kunna utföra sitt arbete. Brittiska studier, som utrett hur mobilfria klassrum påverkat studieresultaten, visar att resultaten hos eleverna förbättrades vid ett mobilförbud under lektionstid. De förbättrade skolresultaten var särskilt påvisbara hos de lågpresterande eleverna.

Sverigedemokraterna ser det därför som önskvärt att rektorerna på skolorna inför tydliga förbud mot surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet, så länge de inte ska användas i undervisningssyfte. Detta skulle direkt ge ökad studiero och en tydligare tvåvägskommunikation mellan lärare och elev. Sverigedemokraterna i Gävle vill att detta ska vara en allmän rekommendation från politiskt håll. På så vis lyfts diskussionerna kring frågan bort från lärarens ansvar och konflikter kring ämnet undviks i själva klassrummet.

Undantagna i denna principiella hållning, är givetvis elever som har en trygghetsaspekt eller en diagnos som gör att de behöver dessa verktyg.

Skolor som har provat mobilförbud under lektionstid, har rapporterat en helt annan stämning, eleverna började istället titta upp och prata med varandra istället för att titta ner i telefonen eller surfplattan. En annan aspekt som är oerhört viktig att lyfta, är att det är just på de sociala medierna som en mängd kränkningar mellan elever förekommer, varför det även kan vara relevant att se över huruvida det bör införas mobilfria zoner även under rasterna. En skola i Uppsala som införde mobilfria raster upplevde att antalet kränkningar på sociala medier minskade drastiskt.

Att ständigt ha en mobiltelefon till hands och sysselsätta sig med, minskar elevers och personalens möjligheter till att interagera med varandra. I dagens samhälle måste vi ha mer mänsklig kontakt, inte mindre, elever måste umgås mer med varandra och lära känna sin "bänkgranne" istället för att avskärma sig från varandra.

Ett mobilförbud för elever, förutsätter ju att även personalen är med på detta och agerar lika för att se till att förbudet efterlevs. Vår pedagogiska personal, i förskola likväl som skola, måste vara närvarande i sitt arbete. Man kan inte vara på två platser samtidigt, och förväntar vi oss att barn och elever ska vara närvarande, så måste vi verkligen förvänta oss att även de vuxna i förskola och skola är det. Skolpersonal som ägnar sin uppmärksamhet åt sin mobil istället för att se efter barn och elever under utevistelse och raster, är dels en stor säkerhetsrisk, och dels en risk sett utifrån det trygghetsskapande arbetet, då personalen får sämre möjligheter till att uppmärksamma eventuella konflikter och kränkningar.

Förtydligas bör dock, att idag finns en samstämmighet hos vår pedagogiska personal, i förskola likväl som skola, att de ska vara mentalt närvarande under arbetstid, varför ingen ska ägna sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon under denna tid. All form av interaktion med sin privata mobiltelefon ska förläggas till raster, så till vida om inte en speciell situationen som kräver annat uppstår. Trots detta kan en stor andel personal inom våra pedagogiska verksamheter observeras göra det totalt motsatta under sin arbetstid. Av den anledningen önskar vi understryka vikten av att samtlig pedagogisk personal efterlever en mobilfri arbetstid när det kommer till privat bruk, vidare att detta förhållningssätt tydligt framförs till eventuella vikarier och annan tillfällig personal som kan tänkas omfattas av detta.

9.5.17 Viktigt med motionsvanor

Under de senaste åren har barn- och ungas hälsa kommit att uppmärksammas alltmer, inte minst från medias håll. Fler har blivit upplysta om sambandet mellan kost, motion och dess betydelse för den allmänna hälsan. I ett allt mer stillasittande samhälle är det viktigt att skolan ska kunna fungera som en garant för att barn och ungdomar får den fysiska aktivitet som kroppen behöver.

Barns inlärningsförmåga och framtida hälsa påverkas starkt av vilka motionsvanor de skaffar sig i unga år. Experter likställer ofta fysisk inaktivitet med rökning när det gäller enskilda orsaker till ohälsa och en för tidig död. Därför är det oerhört problematiskt att andelen elever, som regelbundet genomför fysiska aktiviteter, minskar. Neddragningar inom skolgymnastiken och försämrade kostvanor riskerar att leda till förödande effekter för folkhälsan.

Förutom bättre livskvalitet för den enskilde ligger det också en mycket stor ekonomisk potential i att arbeta med dessa frågor, då framtida vårdbehov till följd av skadliga levnadsvanor då kan reduceras. Vidare visar studier på att elever som dagligen ägnar sig åt fysisk aktivitet har lättare att koncentrera sig, sitta still och att de orkar mer under dagen. Något som styrks av bland annat Bunkefloprojektet, som visade att om barn/ungdomar får röra på sig en timma per dag så påverkas deras studieresultat positivt, inte minst för unga pojkar som ligger efter i dagens skola. Andra positiva bieffekter är att koncentration, inlärningsförmåga, självförtroende och social förmåga ökar. Rent fysiskt får barnen mycket bättre motorisk förmåga, stärkt benmassa och minskar även riskerna med att utveckla fetma, diabetes och hjärt-kärlsjukdomar.

Sverigedemokraterna vill därför utreda möjligheten för att samtliga barn i årskurserna 0-6 ges schemalagd motion varje dag i linje med den uppmärksammade Bunkeflomodellen. Vi ser även mycket positivt på de pågående forskningsprojekt med appar och dylikt vars syfte är att öka medvetenheten hos föräldrar. Dessa har visat sig vara lyckade, inte minst i Region Östergötland där man startade ett projekt riktade till 4-åringar.

9.5.18 En bra kost inom verksamheten

Sverigedemokraternas vision är att samtliga skolelever ska få en näringsrik och välsmakande mat, som är tillagad på svenska råvaror – gärna närproducerade. Det är en viktig

grundförutsättning för kunskapsinhämtningen, att kroppen har nödvändigt bränsle i form av näringsrik mat. Vi anser att lokala bönder i så stor utsträckning som möjligt ska gynnas av de lokala upphandlingarna. Det är fullständigt orimligt att man i Sverige och Gävle serverar mat som om den producerats i Sverige skulle ge bönderna straff på grund av exempelvis djurhållningen.

Elever med så kallad specialkost ska bygga på en dokumenterad diagnos, allergi eller sådant som kan styrkas med intyg från legitimerad sjukvårdspersonal, det vill säga exempelvis en läkare eller psykolog. Alla andra varianter som bygger på så kallad religiös eller kulturell kost innebär en stor kostnad för kommunerna, och har ingen relevans när det gäller det krav dagens skola har i fråga om näringsrikt innehåll och utbud.

I detta blir det relevant att titta närmare på den muslimska högtiden Ramadan och dess inverkan på berörda elevers mående och skolprestationer. Det är visserligen inte obligatoriskt för barn, liksom sina troende föräldrar, att fasta. Men föräldrar vars moraliska kompass bottnar i en religiös tro kommer ofta fostra och påverka sina barn utifrån denna. Därmed är det ett stort antal elever runtom i Sverige som väljer att fasta liksom sina föräldrar. Här är vår uppfattning att skolplikten ska väga tyngst. Skolplikten innebär att alla barn inom ett visst åldersintervall, som är bosatta i Sverige har en lagstadgad plikt att låta sig undervisas i grundskolan. Det är vårdnadshavarens ansvar att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

Det kan bli ett stort problem när elever fastar eftersom det påverkar elevernas mående, studieprestationer samt kan medföra ökad frånvaro. Avsaknaden av att tillföra kroppen vätska och näring under dagen samt sömnrubbingar medför att kroppen utsätts för stora påfrestningar. Vilket naturligtvis har en mycket negativ inverkan på elevens möjlighet att tillgodogöra sig och låta sig undervisas.

Lärare kan idag signalera och föra en dialog med elevens föräldrar, att barnen måste komma mätta och utvilade till varje skoldag för att på bästa sätt kunna tillgodogöra sig utbildningen. Däremot finns det ingen lagstiftning som garanterar att detta efterlevs, vilket kan upplevas som en stor brist.

FRITIDS KLUBBEN
VIKING

DÄR VIKINGAR »HÄNGER« EFTER
SKOLAN

9.6 FRITIDSHEM

9.6.1 Fritidshemmens betydelse

I Skolverkets promemoria för Skolverkets sammanställda statistik över elever och personal i fritidshemmen för läsåret 2018/19, rapporteras att den genomsnittliga avdelningsstorleken för de kommunala fritidshemmen i Sverige, ligger på 39,4 elever per avdelning. Antalet elever har under de senaste tio läsåren ökat med cirka 37 procent. Även antalet anställda och antalet avdelningar i fritidshem ökat, antalet anställda med drygt 33 procent och antalet avdelningar har ökat 26 procent. Det är således mycket stora grupper barn som ska inrymmas på våra svenska fritidshem. Skolinspektionen har konstaterat att lugn och ro numer är en bristvara på många fritidshem. Vidare rapporterar lärarna i fritidshem att de har väldigt lite tid för planering, de alldeles för stora barngrupperna gör att lärarna inte mår med, och bristerna påverkar kvaliteten i verksamheten.

Enligt läroplanen för fritidshemmet ska undervisningen stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov, intressen och erfarenheter. I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som integrerar omsorg och lärande. Dock råder det generellt en stor brist på utbildade lärare i fritidshemmen i hela Sverige, vilket gör det svårt att bedriva undervisning utifrån läroplanens intentioner och fritidshemmen, parallellt har det aldrig varit så många inskrivna elever som i dag. Gävle har dock en hög andel legitimerade lärare med inriktning mot fritidshem, åtminstone sett till riket.

Från och med den 1 juli 2019 finns det ett behörighetskrav för att få ansvara för undervisning i fritidshem. Det här är något som Lärarförbundet har kämpat för länge och en stor seger för både lärare och elever. Läraryrket är och ska vara ett yrke där legitimationen är en kvalitetssäkring och ett bevis på en särskild kompetens.

Undervisningen i fritidshemmet ska således komplettera förskoleklassen och skolan genom att lärandet i högre grad ska vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat. Det ska utgå från elevernas behov, intressen och initiativ. Med tanke på att det är en väldigt hög andel barn i Gävle i åldrarna 6-9 år, 90.5 % (2018) som spenderar många timmar i veckan på fritids, så fyller fritidshemmen en mycket viktig funktion, och har en stor betydelse för våra elevers utveckling, mående och lärande. Dels för deras sociala utveckling och introduktion till

värdefulla fritidsaktiviteter, men framförallt kan fritidshemmen ofta spela en stor roll för barn som har det svårt på olika sätt.

Men till skillnad från skolan så är inte fritidshemmen en obligatorisk verksamhet, därmed är det inte alla barn som har en plats därinom, utan endast vid behov. Fritidshemmens verksamhet bygger därför på att erbjuda eleverna olika aktiviteter, som i sin tur får göra aktiva val själva, det får således inte förekomma några obligatoriska aktiviteter i denna verksamhet.

Vi är dock övertygade om att rollen som lärare med inriktning mot fritidshem går att utveckla, och att vi kan nyttja personalens kompetens på ett smartare och effektivare sätt än idag. Dessa lärare kan erbjuda betydligt mer hjälp när det gäller att få eleverna att nå läroplanens mål trots att det inte får förekomma någon obligatorisk verksamhet. Men för att uppnå detta måste den pedagogiska teorin i fritidshemmens aktiviteter, medvetandegöras i allt högre grad än som fallet är idag, därigenom kan vi på ett naturligt sätt erbjuda våra elever många fler tillfällen till lärande. Vi vill även se att ledning och stimulans anpassade för särbegåvade barn ska kunna erbjudas, så även de ska kunna nå längre i sin kunskapsutveckling och finna fritidsverksamheten meningsfull.

I och med att undervisningen i fritidsverksamheten är tänkt att komplettera grundskolan, parallellt med att vi ser ett stort behov av att stärka stödet för de elever som av någon orsak halkar efter i skolarbetet, ter det sig för oss naturligt och effektivt att verksamheten även ska erbjuda läxhjälp. Vissa fritidshem erbjuder redan idag läxhjälp, men vi föreslår att alla elever som så önskar och behöver, redan från grundskolans lägre årskurser, skall erbjudas läxhjälp på samtliga fritidshem.

Vi är medvetna om att detta innebär ett utökat pedagogiskt ansvar för den pedagogiska personalen, som redan idag har ett stort ansvar med alltför stora barngrupper, varför detta kan bli en omöjlig uppgift om inte resurserna samtidigt utökas. Men i och med våra satsningar fler vuxna i skolan, så kan dessa även komma fritidsverksamheten till godo. Vilket i förlängningen även kan antas kunna främja en ökad samverkan mellan skolan och fritidshemmen.

9.6.2 Bredda utbildningen mot fritidshem

På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för att utbildningen för lärare med inriktning mot fritidshem, ska innehålla moment där lärarstudenterna förvärvar kunskaper om att arbeta i jourklasser där barn med tillfälliga svårigheter vistas temporärt. Det handlar då om speciell ledarskapsutbildning. Extra undervisning eller specialundervisning för barn som tillfälligt hamnat efter av olika orsaker, är också en tänkbar arbetsuppgift för denna lärarkategori.

Likaså bör utbildningen innehålla kunskaper för att vägleda särbegåvade barn vidare i sin ofta snabba takt mot ökade kunskaper. I de fall lärare med inriktning mot fritidshem, har utbildning i antimobbningsarbete faller det sig naturligt att dessa också har huvudansvaret för antimobbningsarbetet på skolan. Vi är övertygade om att dessa åtgärder kommer att höja statusen och attraktiviteten för arbete på fritidshem ytterligare. Barn i behov av en specialpedagog skall givetvis även fortsättningsvis få hjälp av en sådan. Denna roll är inte tänkt att ersätta deras kompetens.

9.7 GYMNASIESKOLAN

9.7.1 Många lämnas efter

Det finns flera skolor i kommunen som inte lever upp till de krav som finns att alla elever ska nå målet med behörighet till gymnasiet. På Sätterskolan är det över två femtedelar av eleverna som inte är behöriga för gymnasiet och på Nynässkolan är samma grupp närmare en tredjedel av eleverna. För hela kommunen är var sjätte elev inte behörig till ett gymnasieprogram och en högre andel finns på de kommunala skolorna jämfört med de privata. Det har varit svaga resultat under flera år. Sedan 2016 har man kunnat utläsa en långsam försämring i statistiken av andel med gymnasiebehörighet i kommunen. Att det över tid skett en försämring kan dock fastslås om man jämför med år 2010, varpå istället var 10é elev saknade behörighet till gymnasiet. Det innebär att det är många som faller bort tidigt och hamnar utanför. Avslutat gymnasium är idag närmast ett krav för att kunna konkurrera om jobben på arbetsmarknaden.

Problematiken med denna avsaknad av gymnasiebehörighet och/eller svaga resultat under gymnasietiden, kan bero på en mängd olika faktorer som psykisk ohälsa, avsaknad av stöd från skolan, studieovana som nyanländ eller kognitiva inlärningssvårigheter som inte identifieras i tid. I det stora perspektivet innebär detta att, eftersom antalet nyanlända ökat i

Gävle och den psykiska ohälsan bland unga i samhället ökar, så dalar också Gävle kommuns resultat.

9.7.2 Bättre matchning, fler praktikplatser och en ökad samverkan

Företagare vittnar om att det saknas efterfrågad kompetens på den lokala arbetsmarknaden. Det går därmed att med god fog säga att gymnasieskolans roll för regionen och kommunens näringslivsutveckling är central. För att säkerställa att både kompetensförsörjningen och matchningen på arbetsmarknaden fungerar kommer att kräva en ökad samverkan med näringslivet. De efterfrågade kompetenserna vi ser framgent måste identifieras och tydliggöras för unga som ska göra sina första val inför gymnasieskolan. Därefter måste skolan tillsammans med kommun och näringsliv hjälpa till att skapa forum för framtidstro och konkreta åtgärder. Detta för att minska glappet mellan gymnasiet och arbetsmarknaden.

Ett annat utvecklingsområde är att hela tiden medvetandegöra för elever vad som står inför dem i nästkommande steg vad det gäller utbildning. Vi tror det gynnar motivationen och gör det hela mer hanterbart för många. Genom samverkansinläring, där elever från gymnasiet samverkar med studerande på högskolan, får vi elever som i högre grad är förberedda för högre studier och som bättre kan möta framtidens krav på kompetens. Enligt oss är det även av intresse att titta på ökad samverkan mellan grundskolan och gymnasiet.

Sverigedemokraterna ser positivt på de yrkesinriktade utbildningar som faktiskt konkret kan leda till jobb. Att alla ska ha en chans att göra en klassresa är viktigt. Men samtidigt är det också av stor betydelse att de som önskar att rikta in sig på ett praktiskt bristyrke inte motarbetas av en samhällsstruktur som ibland upplevs se praktiska yrken som ett andrahandsval. Detta trots att det är många som upplevt långa väntetider för ventilationstekniker, markentreprenörer eller rörmokare. Vi behöver istället stärka den yrkesinriktade utbildningens roll genom att öka antalet praktikplatser för dessa program. Här har kommunens företagare en viktig roll då de genom detta också samtidigt säkerställer sin egen kompetensförsörjning.

Många elever hoppar av skolan helt och hållet eller lämnar den med stora luckor i betyget. Detta är ett mycket stort problem, inte minst eftersom konkurrensen på arbetsmarknaden är stor, men också för att det i dag är regel snarare än undantag att det krävs en genomförd gymnasieutbildning för att erhålla ett arbete. En del ungdomar vill snabbt ut på arbetsmarknaden och börja försörja sig själva. Alla ungdomar är däremot inte motiverade att

studera teoretiska ämnen på gymnasiet. Genom att i praktiken tvinga dessa ungdomar att läsa 3-åriga program, bidrar det nuvarande systemet till att fler ungdomar hoppar av gymnasiet. De tvååriga praktiska gymnasieprogrammen med minskat teoretiskt innehåll ska därför återinföras. Den som så vill kan sedan bygga på sin 2-åriga utbildning med ett tredje år och därigenom stärka sin teoretiska profil.

Enligt utredningstjänstens beräkningar skulle en studietid på två år innebära en minskad kostnad för gymnasieskolan med omkring 4,4–5,6 miljarder kronor per år under perioden 2019–2023 fullt genomfört, jämfört med om studietiden på dessa program var tre år. Samtidigt kan förslaget antas innebära en snabbare väg in i yrkeslivet vilket på sikt skulle generera ökade skatteintäkter.

9.7.3 Högskolan i Gävle

Kommunpolitiken har inte så mycket att säga till om när det kommer till statliga utbildningar såsom Högskolan i Gävle. Men på riksnivå driver Sverigedemokraterna en politik som har som målsättning att återta den ledande position Sverige en gång hade inom forskning och utveckling. Samhällets resurser är som bekant begränsade, därigenom kommer således även resurserna för högskolesystemet att vara begränsade. Då gäller det att använda befintliga medel på ett bra sätt, men det är också viktigt att dessa resurser samordnas. I denna strävan vill vi betona vikten av att prioritera kvalitet framför ensidig kvantitet. Vi är dessutom öppna för att kurser med påfallande brister i vetenskaplig relevans inte ska tilldelas statsbidrag.

Vi anser dessutom att ett minimum av lärarledd tid ska införas för våra utbildningar och att resurstilldelningssystemet ska förändras för att göra detta möjligt. Den lärarledda tiden blir självfallet olika beroende på vilken utbildning det gäller. Detta eftersom kraven och typen av studier skiljer sig åt på ett markant sätt.

För att forskningsbaserad kunskap ska komma till nytta, anser vi att det är av yttersta vikt att högskolor och universitet samarbetar med det omgivande samhället. Lika viktigt är att lärosätena klarar av att utforma utbildningarna i syfte att säkerställa studenternas anställningsbarhet efter avslutad utbildning. I detta krävs även att lärosätena kan samarbeta och föra dialog med det omgivande samhället och potentiella arbetsgivare, detta för att öka anställningsbarheten hos studenterna efter avslutad utbildning. För enligt oss är det resursslöseri, både sett till individen och till samhället, att bedriva utbildningar där en stor grupp av studenterna inte blir anställningsbara efter avslutad utbildning.

Vi ska naturligtvis kunna erbjuda ett brett utbud av utbildningar som kan tilltala en mångfald, även personer som besitter mindre vanliga intressen eller talanger. Samtidigt måste det överlag finnas en samhällelig balans i utbildningssystemet, där samhällets behov tillfredsställs parallellt med att utbildningarna bygger på vetenskaplig grund och är meningsfulla ur ett samhällsperspektiv. Sverigedemokraterna anser att utbildningar som bygger på tveksam vetenskaplig grund, eller som snarare kan karaktäriseras som ett fritidsintresse, ska avvecklas.

9.7.4 Översyn av Sveriges lärarutbildningar

För att vi ska lyckas med att säkerställa att Sveriges skolor bemannas av tillräckligt många legitimerade och kompetenta lärare, så måste läraryrkets status och attraktionskraft höjas avsevärt. Idag råder ett alarmerande stort behov av fler kompetenta lärare ute i våra svenska skolor, Sverigedemokraterna vill därför satsa på att fler väljer att utbilda sig till lärare. Vi ser dock att utbildningarnas kvalitet måste utvärderas och höjas. Enligt OECD behövs en översyn av Sveriges lärarutbildningar, som syftar till att ta reda på hur de olika lärarutbildningarna står sig i jämförelse med varandra, och hur det går för de som tar examen vid respektive läroverk. I Sverige finns lärarutbildningar där intagningspoängen är chockerande låg, vilket väcker frågan om kompetensen hos dem som tar examen

På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för att staten ska ställa obligatoriska minimikrav på landets alla lärarutbildningar. Vi vill att kraven ska tydliggöra vilka ämnen som skall vara obligatoriska i utbildningen, samt hur mycket undervisningstid som minst vissa ämnen skall innehålla som minimum. Detta ska främst gälla ämneskunskaper, metodik och ledarutbildning. I detta ska även krav ställas på att all undervisning vilar på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet. I och med detta får vi en likvärdig lärarutbildning av hög kvalitet över hela landet.

9.8 Sverigedemokraternas uppdrag till utbildningsnämnden:

- Införa förbättrade medarbetarundersökningar om skolpersonalens arbetssituation och arbetsmiljö
- Säkerställa att ett uppvisande av utdrag från belastningsregister sker vid all form av nyanställning av samtlig personal som ska arbeta och verka med och i närheten av barn och unga
- Ansök om att få bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning
- Utred ett slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem
- Minska barngrupperna i förskolan
- Stimulera utveckling av pedagogisk omsorg samt småskaliga förskolor och "lägenhetsdagis"
- Uppmuntra och öka valfriheten inom barnomsorgen genom ett varierat utbud
- Att det förebyggande arbetet mot hedersförtryck implementeras i handlingsplanerna för förskola
- Verka för ökad tillgängligheten till "nattis"
- Utredda kostnaderna för ett ökat bidrag till arbetskläder inom förskoleverksamheten
- Verka för ökad måluppfyllelse så att alla barn lämnar grundskolan med behörighet att söka till gymnasiet
- Verka för en förbättrad arbetsmiljö för både elever och lärare
- Arbeta för att motverka psykisk ohälsa
- Verka för ökad samverkan mellan skola, elevhälsa och socialtjänst
- Öka vuxentätheten generellt i skolan
- Öka antalet anställda inom Elevhälsan
- Ett införande av att "rastvaktsteam" dagligen håller i strukturerade aktiviteter på rasten för förskoleklass samt låg- och mellanstadieklass

- Verka för en bra mix av privata och offentliga skolor
- Verka för tidig upptäckt av läs- och skrivsvårigheter
- Ökat stöd för elever med vissa diagnoser
- Utred möjligheten att använda narkotikahundar på högstadiet och gymnasiet
- Inför frivilliga drogtestar på kommunens högstadie- och gymnasieskolor
- Värna och bevara byskolorna och skolorna i ytterområdena
- Motverka mobbning, svenskfientlighet, rasism och skadegörelse
- Uppmuntra rektorer att införa förbud mot mobil och surfplattor för elever och anställda på lektionstid, det vill säga när de ej ska användas i undervisningssyfte
- Satsa på förberedelseskola för nyinvandrade elever
- Arbeta aktivt för att motverka hedersförtryck i skolan
- Inför kartläggningar om förekomsten av hedersförtryck bland elever
- Verka för ökad samverkan mellan gymnasiet och högskolan
- Utred möjligheten att införa schemalagd fysisk aktivitet för årskurs 0-6 varje dag
- Införa krav om drogtestar för att elever ska få sommarjobba i kommunens regi
- Utred möjligheten att införa jour-skolor
- Verka för mer närproducerade livsmedel i verksamheten
- Elever med så kallad specialkost ska bygga på en dokumenterad diagnos, allergi eller sådant som kan styrkas med intyg från legitimerad sjukvårdspersonal
- Minska kostnaderna kopplade till invandring med 10 miljoner kronor
- Nämnden ska utreda frågan att kunna erbjuda skolskjuts för elever som önskar gå i skolor utanför Gävle, uppdraget ska genomföras gemensamt med samhällsbyggnadsnämnden

Utbildningsnämnden satsningar (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Minskade barngrupper i förskolan	15,0	15,0	15,0	15,0
Fler vuxna i skolan inklusive rastvakter	7,0	7,0	7,0	7,0
Förstärkning av byskolorna	3,0	3,0	3,0	3,0
Fler anställda inom elevhälsan	3,0	3,0	3,0	3,0
Totala satsningar utbildningsnämnden	28,0	28,0	28,0	28,0

10. SOCIALNÄMND

10.1 Socialnämnden i korthet

Socialnämnden har det politiska ansvaret för kommunens verksamheter inom socialtjänst, vilket omfattar bland annat;

- Budget- och skuldrådgivning
- Uppgifter och uppdrag enligt socialtjänstlagen
- Familjerätt
- Familjerådgivning
- Serveringstillstånd för restauranger
- Lotteritillstånd

10.2 Myndighetsutskottet

Socialnämndens myndighetsutskott behandlar individärenden i de fall som de omfattas av sekretess. De ärenden som främst berörs är socialtjänstens personärenden från individ-och familjeomsorg. Detta inkluderar ensamkommande asylsökande barn och unga, äldreomsorg och LSS.

Vissa individärenden bereds av Myndighetsutskottet för vidare beslut i välfärdsnämnden. Detta om myndighetsutskottet, enligt lag, inte har rätt att fatta dessa beslut (eftersom beslut då måste fattas av nämnd i sin helhet).

10.3 Socialnämnden och vår politik

10.3.1 Orosanmälningar på barn

Varje år inkommer tusentals orosanmälningar om att barn har problem i skolan eller far illa i sina hemmiljöer. Många av anmälningarna handlar om missbruk och våld i nära relationer. I ett flertal av dessa fall tar utredningarna alltför lång tid. I slutändan är det alltid barnet som blir drabbat. Något som också har en stor påverkan på barnen i dessa sammanhang, är personalomsättningen av socialsekreterare. Det finns exempel där barn tilldelats flera nya socialsekreterare under en väldigt kort tid. Av alla orosanmälningar som kommer in är det långt ifrån alla som leder till konkreta insatser. Mörkertalet, av hur många barn som far illa, antas vara väldigt högt.

I en nationell kartläggning om våld mot barn, som Stiftelsen Allmänna Barnhuset släppte år 2017, uppgav hela 44 procent av barnen att de någon gång varit utsatta för någon typ av misshandel av en vuxen, inom eller utanför familjen. Det kan handla om fysiskt och psykiskt våld, försummelse, våld mellan vuxna i familjen eller sexuella övergrepp. Det vanligaste är att barnmisshandeln skett inom familjen – 36 procent av barnen har varit utsatta för någon form av misshandel av föräldrar, styvföräldrar eller familjehemsföräldrar.

Många gånger väljer socialtjänsten att inte polisanmäla, i syfte att skydda barnet från den jobbiga process som en polisutredning många gånger kan innebära. Sverigedemokraterna anser att alla övergrepp mot barn, där det finns tecken på lagbrott, alltid skall polisanmälas och utredas grundligt. En förövare skall aldrig gå ostraffad samtidigt som barn alltid ska känna att dom blir hörda, och att de vuxna alltid står upp för dem, i utsatta situationer.

Sverigedemokraterna ser det inte som ett problem i sig att orosanmälningarna ökar. Det betyder att allmänheten är engagerade i barnen i vårt samhälle. Dock behöver vi titta på grundproblematiken bakom antalet orosanmälningar. Det ökade antalet anmälningar tenderar att se likadant ut över hela landet. Tyvärr är kunskapen om vad detta egentligen beror på eftersatt idag. Vi anser att staten och Socialstyrelsen har ett stort ansvar i att försöka hitta orsakerna bakom de kraftigt ökade anmälningarna. Detta handlar om barn, som många gånger far illa, inte får bli svikna av samhället på grund av att hjälp försenas eller rentav uteblivit. I ett välfärdssamhälle ska orosanmälningar aldrig hamna på hög som en konsekvens av dålig bemanning.

Lokalt i Gävle kommun anser vi att det snarast bör utredas vad det stora antalet orosanmälningar faktiskt beror på. En utredning är nödvändig för att vi ska kunna skapa oss en begriplig bild av situationen. Därmed ökar också chanserna att kunna angripa dessa problem på rätt sätt.

10.3.2 Ensamkommande barn

Som en konsekvens av den kraftiga minskningen av antalet ensamkommande, både i Sverige i helhet som i Gävle, beslutade Socialnämnden att skyndsamt genomföra ombudgeteringar och förändringar i organisationen. Nämnden har fått i uppdrag att anpassa verksamhetens kostnader. Detta för att de inte ska överstiga den externa finansiering som kommunen får genom riktade statsbidrag för ensamkommande.

10.3.3 Familjerådgivning

Olika omständigheter kan göra att man som familj, någon gång i livet, behöver lite extra rådgivning och stöd. Exempel på dessa svåra stunder kan vara vid separation, skilsmässa, vid kommunikationssvårigheter, gräl och bråk hemma eller vid någon annan situation som upplevs som problematisk. Sverigedemokraterna anser att detta stöd är väldigt viktigt för många familjer. Det kan förebygga eventuella separationer/skilsmässor, bryta destruktiva/negativa familjemönster eller hjälpa till att förbättra familjens interna kommunikation. Sådana frivilliga och tidiga insatser är grundläggande i det förebyggande arbetet.

Ibland fungerar det inte som man har tänkt i en relation och människor kan tvingas sära på sig. Därför är det idag vanligt att många föräldrar lever ensamstående med sina barn. I dessa lägen är det viktigt att barnets bästa sätts i fokus. Även om det kan innebära upprivna känslor för de vuxna, skall därför - utifrån barnets bästa, familjerådgivningen kunna fungera som ett stöd.

Utifrån ett barnperspektiv har alla barn rätt till båda sina föräldrar. Familjerådgivningen kan, så långt det är möjligt och utifrån barnets bästa, vara behjälpliga med att stödja kontakten mellan barn och respektive vårdnadshavare. Därmed kan kontakten med barnets båda vårdnadshavarna, vid separationer, främjas. De kan även stötta vårdnadshavare så att de etablerar en så god kontakt med varandra som möjligt, trots att de separerat.

Sverigedemokraterna vill verka för att den som behöver kommunens råd och stöd ska få det. Detta för att hjälpa familjer i krissituationer och därmed minska deras risker för intern splittring. En väl utbyggd familjerådgivning och familjestöd, utan långa väntetider, ska finnas tillgänglig för de som behöver det.

Under november månad 2019 kom dock det plötsliga beslutet att stänga ned Familjestödet i Gävle, under 6 månader framåt till en början. Ett beslut som kom att presenteras för oss i opposition i Socialnämnden när beslut redan hade fattats. Vilket innebär att inga nya familjer kommer att tas emot, och de som vid nedstängningen var inskrivna kommer att "slussas" ut och i bästa fall vidare till andra instanser. Detta har sin grund i det prekära ekonomiska läget som Gävle kommun nu befinner sig i, och det är framförallt Sektor Velfärd (Socialnämnd, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt Omvårdnadsnämnden) som utmärker sig när det kommer till ett oerhört stort underskott. Sverigedemokraterna ser mycket allvarligt

på detta tilltag att dra in en sådan viktig förebyggande verksamhet i tider när det förebyggande arbetet är som viktigast.

Varför man nu stänger ned Familjestödet bottnar i att Gävle kommun måste effektivisera och spara pengar utifrån det ekonomiska läget som ovan nämnts. Istället ska man fokusera på att arbeta med att barn och ungdomar ska kunna flytta hem från externa HVB-placeringar (Hem för Vård eller Boende). Till stor del kommer således personalresurserna från Familjestöd att få nya arbetsuppgifter, direkt kopplade till detta nya uppdrag eftersom det inte finns några ekonomiska medel att anställa några nya medarbetare.

Ett prioriterande av att ta hem vissa av våra HVB-placeringar är i sig ingenting vi motsätter oss. Dessa placeringar är aldrig billiga, tvärtom kostar de kommunen oerhörda summor, och det senaste året från, 2018 fram tills idag 2019, har det skett en dramatisk ökning. Inom loppet av ett år har det skett en ökning på 75 % när det kommer till HVB-placeringar. Vad som föranlett denna dramatiska ökning är det ingen som vet säkert. Det man däremot har noterat, är att tidigare har orsakerna bakom placeringarna främst kunnat tillskrivas droger och kriminalitet. Idag spelar även andra faktorer in, bland annat är det allt fler av de unga som lider av psykisk ohälsa eller har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vilket i sig kan försvåra situationen i hemmet ytterligare.

Som nämnts ovan, delar Sverigedemokraterna bilden av att de externa HVB-placeringarna bör minimeras så gott det går, och istället erbjuda likvärdig professionell och givande vård och boende på "hemmaplan". Men detta får aldrig ske på bekostnad av det förebyggande arbetet, i tider när våra barn och unga larmar för fullt, den psykiska ohälsan ökar lavinartat, så får vi inte ge avkall på det förebyggande arbetet. Sverigedemokraterna värnar om samtliga barn och ungas mående. De förebyggande insatserna är precis lika viktiga som de mest akuta, åtminstone för de individer som är i behov av insatser. I ett längre perspektiv ser vi att det är det förebyggande arbetet som är avgörande, dels sett utifrån ett ekonomiskt perspektiv men framförallt sett utifrån omsorg för individen och dennes livskvalité. HVB-placeringar är som sagt enormt kostnadsdrivande, och utifrån dagens ekonomiska läge behöver nämnden effektivisera, men inte så till den grad att barn och unga går under.

10.3.4 Samverkan mellan socialnämnd och utbildningsnämnd

Pedagoger, lärare och annan personal som idag jobbar med barn och ungdomar är ofta både stressade och psykiskt utmattade. Många ur personalstyrkan vittnar om kulturkrockar och språksvårigheter som upplevs som oerhört betungande för dem. Inte minst eftersom detta ofta försvårar kontakten med föräldrar eller annan vårdnadshavare.

I Gävle kommun är utbildning och socialtjänst uppdelat i två olika nämnder, vilket innebär att man är två helt skilda förvaltningar. I mindre kommuner kan båda dessa verksamheter finnas inom samma nämnd, vilket underlättar samverkan dem emellan. Både socialtjänsten och skolan har ofta kontakt med samma kommuninvånare. Vår uppfattning är därför att en tätare kontakt och ett närmare samarbete mellan dessa instanser skulle kunna resultera i att vidareutveckla det förebyggande arbetet.

All personal som arbetar med barn och unga, bör delges aktuell och icke sekretessbelagd information om vilka varningstecken och beteenden som bör uppmärksammas hos barn och unga. Detta för att möjliggöra att rätt insatser sätts in i tid. Sverigedemokraterna kan inte nog betona betydelsen av lagstiftningen om anmälningsplikt gentemot socialtjänsten, vid oro för barn- och unga. Inom verksamheten måste även stöd finnas tillgänglig för de anställda så att de verkligen tar steget att anmäla, om grund till misstankar och oro finns. Därigenom säkerställs också att de anställda följer lagstiftningen.

10.3.5 Internutbildning för socialtjänstpersonal

Personalen inom socialtjänsten är det viktigaste vi har inom organisationen.

Sverigedemokraterna anser att det är av stor vikt att dessa hålls uppdaterade om de senaste kunskaperna och behandlings- och utredningsmetoderna. Detta är viktigt, inte bara för att klienterna får bättre hjälp av personal som håller sig uppdaterade, utan också för att i längden blir arbetet mer kostnadseffektivt då hjälpen kan riktas rätt från början.

Att kontinuerligt få vidareutbildning och kunskapslyft bidrar också till, att personalen kan känna mer kraft och energi till att ta nya tag vilket, leder till en mer inspirerande arbetsplats. Budgeten för utbildning inom verksamheten har länge varit eftersatt och på en alltför låg nivå under flera år på grund av en alltför snäv budget.

10.3.6 Minskad ohälsa bland personalen

Genom ett generellt resurstillskott på 20 miljoner vill Sverigedemokraterna bland annat skapa förutsättningar till att förbättra arbetsmiljön för de anställda inom socialnämnden. Det kommer att bli en vinst för kommunen med en lägre prognostiserad sjukfrånvaro.

10.3.7 Säkra Grindens verksamhet

Sverigedemokraterna i Gävle värdesätter Grindens verksamhet som drivs inom Socialnämndens regi. Den utgör en oerhört viktig plats för många barn och unga. Verksamheten är enligt oss en av de viktigaste som kommunen bedriver idag. De bedriver stödverksamhet för 6-20-åringar som lever i familjer med missbruksproblematik. Även barn och unga som lever i miljöer med psykiska sjukdomar, våld eller konfliktfyllda separationer kan få hjälp där.

Det är oerhört beklagligt att Grindens verksamhet, eftersom den inte är lagstadgad, flertalet gånger har hotats med nedläggning. Sverigedemokraterna anser att det är en mycket viktig verksamhet, som hjälper många utsatta barn med gott resultat. Vi anser därför att det är viktigt att Grindens verksamhet får vara kvar. Vi avser också att utveckla den ytterligare. För att det fortsatt ska finnas plats för berörda barn och unga, att få stöd genom Grinden, avsätter vi 3 miljoner kronor extra i vår budget. Dessa pengar ska inte öronmärkas för driften. De skall även hjälpa till att utveckla verksamheten ytterligare och minska de köer som tyvärr finns idag på området.

10.3.8 Tidiga insatser mot missbruk

Den som hamnat i ett missbruk klarar nästan aldrig att bryta det på egen hand. Effektiv och kompetent hjälp är avgörande för att bryta missbruk och för att återföra den drabbade till ett värdigt liv. Missbruk innebär ett stort personligt lidande för den drabbade och vederbörandes anhöriga. Dessutom medför ett fortlöpande missbruk enorma kostnader för samhället. Sverige är ett relativt rikt land och vi har råd att hjälpa våra missbrukare på ett effektivt sätt.

Enligt Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) är förekomsten av andelen elever som både i årskurs 9 och under andra gymnasieåret testat narkotika väldigt stor. År 2005 hade 16,8 procent av pojkarna och 12,7 procent av flickorna under andra året

på gymnasiet testat droger. År 2016 hade 20,9 procent av pojkarna och 14,0 procent av flickorna gjort detsamma.

Missbruk av alkohol och narkotika är ett stort problem runt om i hela landet där även det dolda missbruket är omfattande. Socialnämndens utmaning är därför att i tid hitta ungdomar som befinner sig i riskzonen att utveckla missbruk och för att motverka social utslagning, familjetragedier, sjukdom och självmord. Socialtjänsten bör därför ha ett brett samarbete med skola och skolhälsovård - inte minst när det gäller arbetet med drogtestar i skolan. Genom att öppna upp för nya samarbeten med skolorna möjliggöra att fler gränsöverskridande processer stimuleras.

Ett konkret handlingsprogram bör enligt oss tas fram där socialtjänsten, tillsammans med skolorna, utarbetar rutiner och aktiviteter för tidig upptäckt av barn i riskzonen för utslagning. Detta skulle innebära en vinst både för barnen och deras familjer, men också en samhällsvinst ekonomiskt. Socialtjänsten skulle, i förlängningen, genom detta kunna undgå dyra kostnader för exempelvis behandlingshem, stödprojekt och framtida försörjningsstöd.

10.3.9 En drogfri skola

Drogefri Skola Gävle är en verksamhet som arbetar för att narkotikaanvändning och missbruk ska upptäckas i ett så tidigt skede som möjligt inom grundskolan och gymnasiet.

Verksamheten består bland annat i att vara en hjälp till anhöriga eller personal som misstänker att en ung person har använt droger. Sverigedemokraterna anser att anslaget i budget måste höjas så att verksamheten kan stärkas upp. Detta är oerhört viktigt så att man vid misstanke om missbruk hos elever har möjlighet att ingripa i ett sådant tidigt skede som möjligt. Denna satsning ser vi som en naturlig följd av att unga enligt undersökningar har en allt mer liberal inställning till droger samt att användandet också sjunker ner i åldrarna. Vi anser att, om man i ett tidigt skede, kan få hjälp så gynnar det inte bara individen utan även hela samhället. Mot bakgrund av detta väljer vi att satsa 800 000 kronor per år till utökade resurser.

10.3.10 Förstärk Kompassen

Samhället har ett ansvar att ta tag i den "drogkultur" som finns hos de stora grupper av ungdomarna i Gävle kommun idag. Det har visat sig att drogdebuten, även för tunga droger såsom kokain, kan ske redan vid 11-13 års ålder.

Socialtjänsten i Gävle varnar nu för att missbruk av kokain ökar bland allt yngre skolungdomar. Det finns exempel på att 10-åriga barn fungerar som knarklangare, de tar inte drogen själva men hanterar droger som cannabis, tabletter och kokain som de sedan säljer för att tjäna pengar. Det råder ingen tvekan om att knarkhandeln runtom i Gävle kommun är utbredd och organiserad. Många gånger är det de äldre ungdomarna som styr de väldigt mycket yngre, icke straffmyndiga barn att utföra dessa kriminella handlingar.

Utifrån larmrapporter från socialtjänstens fältassistenter och andra viktiga aktörer som kommer i kontakt med dessa ungdomar, bland annat genom arbetet tidig upptäckt av narkotika i skolan, så har det skett en normalisering av bland annat kokainbruket. Bland annat är kokainet en accepterad partydrog på Gävles nöjesställen idag.

Cannabis är fortfarande den största ungdomsdrogen, men kokainet ökar snabbt, och droganvändandet sjunker i åldrarna. Från att det för några år sedan hörde till ovanligheterna att en skolelev i högstadiet eller på gymnasiet, testades positivt för droger, så hör det till ett vardagligt scenario idag 2019. Vissa av dagens fältassistenter menar att detta är en konsekvens av att Polisen regionaliserades 2015, då Polisens knarkspanare och Gävles ungdomspoliser kom att försvinna.

Det behövs med andra ord tas ett ordentligt krafttag mot detta flöde av droger som är i omlopp, det alltmer utbredda användandet av droger och allt runtomkring denna allvarliga drogproblematik. Som ett led i detta viktiga arbete vill Sverigedemokraterna, i kombination till det förebyggande drogmissbruket hos unga, även lägga extra resurser på Kompassen. Denna verksamhet jobbar med unga som har någon form av missbruksproblematik och därför behöver råd och stöd. Efter behov har Tingsrätten skrivit kontrakt med Kompassen för vård, vid åtal av ringa narkotikabrott för minderåriga. Något som påvisar rättssystemets tilltro rättssystemet till denna verksamhet.

De personella resurserna på Kompassen är idag få, vilket Sverigedemokraterna inte ser som försvarbart med tanke på vilka omfattande behov som finns hos våra barn och unga i vår kommun. Inte minst eftersom många av de inskrivna ungdomarna är där "mot" sin vilja och således inte heller är motiverade. Mer uppsökande verksamhet behövs vilket är tidskrävande och kräver ett större resursutrymme. Vi satsar därför 1 miljon kronor per år för att förstärka Kompassen.

10.3.11 De viktiga fältassistenterna

Fältassistenterna är en oerhört viktig personalgrupp inom socialtjänsten. Det är ofta de som först möter ungdomar som hamnat snett, eller som märker av nya orosmoment och destruktiva trender som finns hos den yngre generationen. Därför har de möjlighet att i ett tidigt skede slå larm, och därmed se till att frågorna hanteras vid ett inledande stadium. Brottsligheten i Gävle kommun har sjunkit allt längre ned i åldrarna. Allt fler debuterar allt tidigare i drogmissbruk eller lättare brottslighet. Som en viktig del i det förebyggande arbetet mot detta har vi fältassistenterna. De finns närvarande i våra mest utsatta områden, där en stor del av ungdomarna med problematik kring brott och /eller missbruk finns. I dialog med polisen jobbar de förebyggande och har öron och ögon på plats. De kan även skapa kontakt med de berörda ungdomarna på ett annat sätt än polisen.

10.3.12 De akut hemlösas situation måste lösas

Under många år har de akut hemlösas situation i Gävle kommun varit under all kritik. Under slutet av år 2017 uppmättes denna grupp människor, exkluderat ett icke mätbart mörkertal, till att vara drygt 70 stycken. Med "akut hemlösa" menas de som sover utomhus, i trappuppgångar, tågstationer med mera.

Under många år stod Gävle kommun utan ett härbärke, varför de hemlösas möjlighet till övernattnings inomhus varit oerhört begränsade, inte ens under den bitande kylan vintertid har något härbärke funnits tillgå. Vilket har resulterat i att våra hemlösa många gånger har, med en överhängande risk för att utsättas för våld och/eller drabbas av livshotande sjukdomar, tvingats till att tillbringa sina nätter på platser som är både otrygga och oacceptabla.

I februari 2019 slog dock äntligen dörrarna upp till ett härbärke, denna gång i regi av Hedvigslundskyrkan, Sverigedemokraterna Gävle var på plats vid invigningen. Härbärgen ligger i samma lokaler som RIA (Råd och Information i Alkoholfrågor) och har totalt 13 sovplatser att erbjuda, ett rum för kvinnor och ett rum för män. Här erbjuds de hemlösa en säng, en dusch och kvällsfika. Konceptet är en natt – en säng. Vilket innebär att personer som har sovit en natt får lämna företräde till nya nästa natt. Om det däremot finns lediga sängar efter klockan 22, kan vederbörande få komma in och sova ännu en natt till.

Vi ser mycket positiv på Hedvigslundskyrkans initiativ med att öppna upp dagens enda härbärge i Gävle kommun, något som har saknats i Gävle under 13 år. Deras arbete och insatser för våra mest utsatta i samhället är otroligt viktigt, men vi ser dock att dagens behov av denna verksamhet överstiger idag tillgången till den. Vi är helt införstådda med att ett härbärge inte är att betrakta som ett hem, utan en tillfällig lösning. Men när andra alternativ saknas så blir tillgången till ett härbärge den enda lösningen just nu, alternativet är ovärdiga förhållanden för en människa.

Utifrån de larmrapporter från i media om den växande gruppen fattigpensionärer, en försämrade välfärden över lag, en oerhörd bostadsbrist och dyra nybyggen, ser vi att ännu fler riskerar att bli hemlösa. Antalet människor som är akut hemlösa har ökat stort under de senaste åren, vi ser därför ett starkt behov att utreda hur fler av dessa människor som befinner sig i akut hemlöshet, kan få tillgång till en riktig säng så att de kan sova tryggt om natten inomhus. Vi måste verka för att fler får tillgång till ett eget hem. I den mån detta inte går att tillgodose måste vi åtminstone säkerställa att dessa människor kan få en plats på ett härbärge eller i liknande verksamhet. Detta kan ske i egen kommunal regi eller i samarbete med frivilligorganisationer och ska gälla för de mest utsatta medborgarna i vår kommun. Ingen ska behöva sova ute i kyla och väta under en bro eller i ett trapphus, ingen människa ska behöva jaga några få minuter av värme på olika offentliga platser, platser de ständigt riskerar att bli utjagade ifrån. Det är inte värdigt en människa.

10.3.13 Bostad först – en möjlig väg ur hemlöshet

Sverigedemokraterna ställer sig mycket positiv till införandet av "Bostad först", som är en evidensbaserad modell som rekommenderas av SKL. Det innebär att de hemlösa får en bostad och därefter erbjuds stöd och hjälp som är anpassat för just den individen, utan det initiala kravet att personen skall vara fri från missbruk från dag ett. Det vanliga är annars att ett missbruk leder till att personen blir sanktionerad genom att bli av med sin bostad och blir hemlös på nytt.

Genom "Bostad först" erbjuds hemlösa en trygghet i ett nytt boende och detta utgör samtidigt grunden för möjligheterna att långsiktigt kunna förändra sin livssituation och motiveras till att arbeta med och aktivt göra något åt sina livsproblem. Hemlöshet motverkas direkt genom att de hemlösa erbjuda ett förstahandskontrakt. Kombinerat med individuellt anpassade hjälpinsatser finns goda förutsättningar att kunna bryta hemlösheten. Det finns goda exempel från bland annat USA och Finland som stöder detta.

Sverigedemokraterna anser att något som är beprövat och kostnadseffektivt, samtidigt som det visat sig vara framgångsrikt, även bör införas i Gävle kommun. Studier har visat att om bostaden går från att vara en del av ett belöningsssystem till en mänsklig rättighet ökar det sannolikheten för att deltagarna bor kvar i sina lägenheter på sikt. Upp till 85 procent har genom "Bostad först" varit kvarboende i sina boenden. Så kallade trappstegsmodeller har visat sig mindre effektiva (runt 30-45 procent kvarboende i boenden).

Det är en investering som kräver resurser på kort sikt men på lång sikt är detta en investering som framförallt minskar mänskligt lidande och bidrar till högre livskvalité för individen. På längre sikt är detta även ekonomiskt lönsamt för samhället. En person som kommer bort från hemlöshet reducerar avsevärt kostnader för akut vård, behandlingsprogram, psykiatri, polisingripanden och insatser från socialtjänsten med mera. Istället ökar chanserna drastiskt till att denne individ så småningom blir självförsörjande genom förvärvsarbete, och kommer därigenom att generera skatteintäkter till kommunen.

10.3.14 Stöd mot umgängessabotage

Familjerätt och annan rådgivning inom socialtjänsten ska få ökade befogenheter att aktivt verka mot barns utsatthet i form av umgängessabotage vid separationer. Då Socialtjänst Gävle strävar efter jämlikhet ska hjälpsökande föräldrar, oavsett kön, erhålla samma upplevelse av respekt och service utifrån sin föräldraroll. Detta är viktigt ur både föräldrarnas och barnens perspektiv.

10.3.15 Hedersvåld och tvångsgifte

Hedersvåld har funnits under lång tid i Sverige, inte minst med anledning av att vi länge haft en hög invandring från länder där dessa typer av kulturer och seder är betydligt mer vanligt än i västvärlden. Denna problematik kom dock först att uppmärksammas i samband med de tragiska öde som drabbade Pela och Fadime. I förhållande till svenska lagar och existerande rutiner, är hedersproblematiken ny. Varför en hantering av hedersproblematik utifrån socialtjänstens standardrutiner, kan medföra stora konsekvenser för den drabbade.

Hedersrelaterat våld och förtryck har sin grund i kulturella föreställningar om kön, makt och sexualitet. I hederstänkandet står föreställningar om oskuld och kyskhet i fokus, kontrollen av kvinnans sexualitet är att betrakta som nödvändig för att kunna upprätthålla familjens heder och anseende. Kontrollen kan sträcka sig från begränsningar i vardagen som rör exempelvis klädval, socialt umgänge och rörelsefrihet till livsval som utbildning, jobb,

giftermål och skilsmässa. Det är inte ovanligt att kontrollen utvecklas till hot om våld och våld, och ibland även dödligt våld.

I de fall någon av familjemedlemmarna bryter mot gruppens normer, drabbas hela familjen av skam. Varför samtliga familjemedlemmar kämpar för att dessa normer upprätthålls och efterlevs, varför hedersstrukturen i dessa familjer är så djupt rotad. En förutsättning för att socialtjänsten ska kunna göra ett effektivt arbete i att motverka hedersförtryck, är ett utvecklat och fördjupat arbete med skolan. I störst utsträckning är det flickor och unga kvinnor som drabbas, men det är viktigt att förstå att även pojkar kan vara utsatta. Bi- och homosexuella personer och personer som anser sig ha en könsöverskridande identitet och uttryck är absolut inte accepterat i familjer som bär på starka hedersnormer. Allt som avviker från heteronormen är otänkbart och kommer således att bestraffas. Pojkar är även att betrakta som offer utifrån aspekten att de ofta förväntas "vakta" sina systrar och sedan tala om för föräldrarna vad som hänt under dagen, detta oavsett risken att hon blir straffad, i vissa fall måste också pojken själv straffa sin syster.

Äktenskapstvång innebär att man genom tvång och hot får en person att ingå ett äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse. Tvångsäktenskap och arrangerade äktenskap kan även ske över nationsgränser. När så sker kan det möjliggöra anhöriginvandring och i förlängningen uppehållstillstånd. Flera europeiska länder, framför allt Danmark, har därför begränsat möjligheten till anhöriginvandring.

En grundläggande förutsättning för att Socialnämnden ska kunna arbeta stödjande, hjälpa och skydda de som är utsatta för hedersrelaterat våld, är att samtlig yrkesverksam personal besitter goda kunskaper och insyn kring denna typ av våld, och vilka uttryck denna problematik kan yttra sig i.

För samtliga utsatta är det av yttersta vikt att vår kommun tillhandahåller viktig information om var de utsatta kan vända sig om man är utsatt och lever under hot i hederns namn, eller om man misstänker att det planeras ett tvångsgifte. Sverigedemokraterna har flertalet gånger pekat på Gävle kommuns knapphändiga och otillgängliga information när det kommer till hedersproblematik. Vi vill därför se att information runt om i kommunen utvidgas och tillgängliggörs i högre grad än idag, framförallt inom de verksamheter som kommer i kontakt med dessa barn och unga. Vid hedersvåld kan man få hjälp via "Våld i nära relationer", men där är det ofta långa köer. När en individ är i akut behov av hjälp, så ska efterfrågad hjälp erbjudas snarast, inte med flera veckors väntetid.

Med anledning av ovanstående anser Sverigedemokraterna att det bör utredas hur information angående problematiken och kontaktmöjligheter till socialtjänstens handläggare på detta område kan tydliggöras och göras mer lättillgänglig. Vidare hur vi så effektivt som möjligt kan nå ut till allmänheten. Därutöver behöver personalen inom verksamheten få utbildning i hur man kan upptäcka signaler i tid samt upprätta tydliga rutiner för hur våra medarbetare ska agera vid fall som innefattar all form av hedersproblematik.

10.3.16 Kräv tillbaka dubbel ersättning

Med dagens ersättningssystem till nyanlända kan det uppstå ett glapp, från det att en nyanländ kommer till kommunen, tills personen får etableringsersättningen utbetald. I detta skede går kommunen in med ekonomiskt bistånd för att täcka upp glappet däremellan. Sverigedemokraterna anser att det viktigt att kommunen i dessa fall kräver tillbaka ersättningen efter att etableringsersättningen börjat betalas ut - detta då den även betalas ut retroaktivt. Problemet med dagens system är alltså att den nyanlände i praktiken får dubbel ersättning eftersom inget krav på återbetalning finns. Detta är givetvis fullständigt oacceptabelt.

Det finns ingen annan ersättning inom socialtjänst eller annan myndighet som inte krävs tillbaka vid dubbel utbetalning. Utifrån ett likabehandlingsperspektiv, och med tanke på den ansträngda ekonomin som råder, ser Sverigedemokraterna inte något som talar för ett undantag gällande denna ersättning för nyanlända.

10.3.17 Medarbetare

För att hålla ihop arbetet, och komma tillrätta med samhällets nya utmaningar - ska chefs- och medarbetarskapet tillhandahållas genom rena ledarskapsutbildningar av bra kvalitet.

I Gävle kommun, precis som i samhället i stort, brottas man med hög personalomsättning. Bristen på socionomer har resulterat i att kommuner, för att locka till sig kompetensen, ofta "budar" över varandra. Detta genererar i en ohållbar löneutveckling på lång sikt. Gävle kommun måste därför arbeta med annat än monetära löneökningar för att få personal att uppleva kommunen som en bra och attraktiv arbetsplats, och genom detta stanna kvar.

10.3.18 Ekonomi

Bemanning av socialsekreterare på högstadieskolorna, med ingripande roll, kan medföra ökade kostnader. Dock beräknas de långsiktiga kostnaderna sjunka för Socialnämnden under en fyraårsperiod. Det är billigare att arbeta förebyggande jämfört med de, i efterhand uppstådda, ekonomiska konsekvenserna för barn som hamnat fel i livet.

Socialnämnden satsningar (mnr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Generell resursförstärkning	20,0	20,0	20,0	20,0
Utökad stöd till Grinden	3,0	3,0	3,0	3,0
Motverka barnfamiljer i fattigdom	1,0	1,0	1,0	1,0
Utökad stöd till Kompassen	1,0	1,0	1,0	1,0
Drogfri skola	0,8	0,8	0,8	0,8
Totala satsningar socialnämnden	25,8	25,8	25,8	25,8

10.4 Sverigedemokraternas uppdrag till socialnämnden:

- Verka för att barn lyckas fullfölja sin skolgång med godkända resultat genom ett utökat samarbete med Gävle kommuns skolor
- Ökat fokus på det förebyggande arbetet
- Socialtjänst Gävle ska vara en föregångare i landet vad gäller drogförebyggande verksamheter och därmed minska utslagning, fattigdom och kriminalitet i samhället
- Kommunen skall erbjuda kvalificerad rådgivning i svåra livssituationer
- Socialtjänst Gävle ska uppmuntra till nya arbetssätt för att säkra barnperspektivet
- Socialtjänsten arbetar utifrån ett likabehandlingsperspektiv
- Genomföra en omfattande utvärdering och uppföljning av socialtjänstens samtliga verksamhetsområden
- Öka satsningar på framgångsrika koncept för en god kvalitetssäkring
- Satsa på "hemmalösningar" vid externa placeringar för att minimera kostnaderna för externa placeringar, men inte på bekostnad av det förebyggande arbetet
- Initiera en utredning om orsakerna till det höga antalet orosanmälningar antalet rörande barn
- Motverka, informera, ingripa och stödja utsatta vid upptäckt av hedersrelaterat förtryck och våld samt tvångsgifte
- Arbetet ska präglas av långsiktighet, det förebyggande perspektivet ska finnas med i både planering och i arbete med klienten
- Öka stödet till Grindens verksamhet med 3 miljoner kronor
- Öka stödet till Kompassen med en miljon kronor
- Stärk det drogförebyggande arbetet i skolan med 0,8 miljoner kronor

11. OMVÅRDNADSNÄMND

11.1 Omvårdnadsnämnden i korthet

Omvårdnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat:

- Stöd och omsorg till äldre
- Förebyggande verksamhet
- Hemtjänst

11.2 Omvårdnadsnämnden och vår politik

11.2.1 Inledning: En personanpassad hemtjänst

Enligt Sverigedemokraterna är det en angelägen uppgift för kommunen, att höja kundernas egenvärde. Det möjliggörs genom att låta dem vara delaktiga i upplägget kring den egna hemtjänsten. Detta skulle kunna bidra till ett ökat förtroende, en ökad trygghet och förbättrade valmöjlighet. Det i sin tur skulle kunna göra Gävle kommun till en förebild för landets övriga kommuner. Samtidigt kan Gävle då visa konkurrenskraft gentemot de privata aktörerna på marknaden. Kundernas behov av en god kommunikation med de anställda bör tillfredsställas, detta för att vi ska kunna nå en optimal patientsäkerhet med tillhörande trygghet och kvalitet. En förbättrad arbetsplanering inom hemtjänsten har genom "Bomhusmodellen" införts på flera platser i kommunen. Sverigedemokraterna ser detta som positivt då det, via denna modell, är lättare att sätta kundens behov i centrum. Även större kontinuitet av personal hos kunder kan stimuleras genom denna modell, vilket innebär ökad trygghet och säkerhet.

Våra politiska företrädare får ofta återberättat av personal inom hemtjänsten om orimligt tidspressade dagsschema. Exempel kan vara att kunder får sin dusch uppskjuten på grund av att personalen måste bistå en kollega, vid en incident hos annan kund. Utifrån ett värdighetsperspektiv känner sig många kunder nödgade att avsäga sig möjligheten till dusch för att de känner obehag av att bli tvättade av en anställd av det motsatta könet, eller för att den personal som kommer för att duscha dem är helt främmande för dem. Vi politiker har ett stort ansvar för att lösa denna situation. Sverigedemokraterna anser att det är av yttersta vikt att våra kunders integritet och värdighet upprätthålls. Vi anser inte att de styrande och ansvariga partierna har tagit sitt ansvar gentemot sina väljare i detta hänseende.

Sverigedemokraterna ser det som angeläget att inhämta åtgärdsförslag, i syfte att den generella upplevelsen av kommunens hemtjänst ska förbättras. Större valfrihet bör också erbjudas för att kunderna själva ska kunna välja (eller välja bort) vissa tjänster inom hemtjänsten - utifrån det egna upplevda behovet.

11.3 Personalen- våra vardagshjältar

11.3.1 Påfrestande läge för personalen

Efter flera år av besparingar och nedskärningar inom omvårdnad är organisationen nu på gränsen till vad den kan hantera. Personal lider av stress och en känsla av att inte räcka till samtidigt som man jobbar under pressade tidsscheman. När verksamheten tvingas förlita sig på vikarier är läget än mer sårbart. Vikarier är många gånger nya och av är då inte lika förtrogna med verksamhetens rutiner och har heller inte kundkännedomen. De kan därför av naturliga skäl inte arbeta i samma tempo som den ordinarie personalen. Det största behovet inom omvårdnad idag är mer vårdpersonal i våra verksamheter.

När en incident av tidskrävande karaktär inträffar måste något annat bortprioriteras eller skjutas på framtiden. Detta gör att personalen känner sig otillräcklig, många är de som önskar göra mer, de ser och hör kundernas behov, men den hårt pressade situationen tvingar dem till att svåra prioriteringar då fler kunder väntar och en uppsjö av många andra måsten som måste hinnas med innan arbetspasset är slut för dagen. Långt ifrån all personal hinner ta ut alla sina raster eller lunchen och vissa arbetsdagar hinner vissa ur personalen inte ens gå på toaletten på grund av den stressfyllda arbetssituationen.

Sverigedemokraterna anser att det är yttersta vikt att arbetsmiljön förbättras avsevärt. Inte bara utifrån ett personal- eller kundperspektiv utan framförallt för att kvalitetssäkra hela organisationen. Vi ser att med en större personalstyrka så kan vi minska stressen samt slitaget på vår personal och samtidigt möjliggöra en utökad tid till respektive kund.

I nuläget finns ofrivilliga delade turer och arbetspass på över 10 timmar i verksamheten vilket inte är optimalt. Med en ökad personalstyrka kan de ofrivilliga delade turerna så småningom helt tas bort och en maxgräns på 10 timmar sätts på de långa passen (undantagen jour och sovande jour). Med sådant förslag till förbättrad arbetsmiljön anser vi det sannolikt att långtidssjukskrivningarna kommer att minska, och istället öka trivseln samt omsorgen för respektive kund. I praktiken skulle detta med andra ord kunna leda till kostnadsminskningar. Av dessa anledningar väljer Sverigedemokraterna att öka nämndens ram med 10 miljoner kronor per år.

11.3.2 Medarbetare

Det kan inte påstås att den generella arbetsmiljön inom den offentliga sektorn har utvecklats åt rätt håll under senare tid. Arbetsbelastningen har ökat och tar sig uttryck i tunga lyft, ständig tidsbrist (då man måste vara två för att använda liften), stress och en konstant känsla av att inte kunna ge kunden den uppmärksamhet som de behöver och förtjänar.

Sverigedemokraternas grundrecept för att förbättra denna situation är att tillföra fler händer inom omsorgen. Med fler anställda förbättras inte bara kvaliteten och servicen för vårdtagarna utan kommer även bidra till att reducera den stressfyllda arbetsplatsen. Detta kan i sin tur leda till färre tillbud, medicinavvikelser, arbetsrelaterade skador och minskade sjukskrivningar.

Vi vill att Omvårdnad Gävle ska vara en ansvarsfull arbetsgivare som värnar om de anställdas arbetsmiljö och kreativitet genom ökad lyhördhet och där ansvar tas för att minska de anställdas utsatthet i form av hot, våld och stress inom hemtjänsten. För att vidareutveckla en god arbetsmiljö bör teknikbaserade hjälpmedel uppmuntras, något vi ser som gynnsamt både i fråga om tidsbesparing och trygghet för de äldre. Stor vikt bör enligt Sverigedemokraterna läggas vid personalvård vad gäller friskvårdsaktiviteter, stödsamtal och kompetensutbildning.

Decentralisering av arbetsuppgifter inom verksamheten samt uppmuntran till personalens egna förslag till schemaläggning inom verksamheten underlättar för många anställda så att de kan få livspusslet att gå ihop. Omvårdnad Gävle kan i och med dylika förändringar i organisationsstrukturen bygga bort mycket av de sjukskrivningar som är kopplade till stress och ohälsa som blivit en effekt av att som anställd inte lyckats förena livspusslet med arbete.

För att höja intresset och statusen i yrket vill vi öka incitamenten för att locka fler att söka sig till verksamheten och för att fler ska vilja stanna kvar i verksamheten. Sverigedemokraterna ser att Omvårdnad Gävle måste arbeta för en förbättring av anställningsformerna genom att minska behovs- och timanställningar till förmån för fler fasta anställningar.

Dessutom anser vi att det är otroligt viktigt att avskaffandet av de ofrivilliga delade turerna är högprioriterat i nämnden. Omvårdnad Gävle ska ansvara för att all anställd personal ska tala god svenska och att samtliga nyanställda lämnar utdrag ur belastningsregistret. I Gävle Omvårdnadsnämnd ska kunskaper baserade på relevant forskning kring geriatrik samt fysisk

och psykisk funktionsnedsättning tillföras anställda inom berörd verksamhet med erbjudande om fortbildning.

11.3.3 Genomförandeplaner

Att aktuella, och kontinuerligt uppdaterade, genomförandeplaner finns är av största vikt. Detta för att kunden ska kunna få den absolut bästa omsorgen utifrån sitt individuella behov. På grund av den många gånger stressiga arbetsmiljö som råder, på flertalet av omvårdnads verksamheter idag, så måste kundens basala behov gå före sådana administrativa uppgifter. Därför skulle en personalökning även i detta avseende vara en stor kvalitetshöjande åtgärd för kund.

11.3.4 Äldreкураторer behövs

Många äldre mår av olika anledningar dåligt vid tillfällena och kan behöva extra stöd. Gävle kommun bör, bättre än idag, kunna fånga upp äldre som mår psykiskt dåligt. Exempelvis någon som känner oro efter att ha fått avslag på en ansökan om särskilt boende eller någon som drabbas av allmän ångest över att bli gammal. Många äldre är även ensamma och oroliga vilket kan leda till depression. Genom stöttande och vägledande samtal kan en äldreкуратор motverka den psykiska ohälsan bland dem som bor på äldreboenden eller har hemtjänst/hemsjukvård. På så vis kommer det att leda till en ökad psykisk hälsa för de äldre i kommunen. Sverigedemokraterna vill anställa två äldreкураторer, till en kostnad av 1,5 miljoner, för 2020 och 2021. Därefter skall en utvärdering göras av satsningen för att se om den skall permanentas.

11.3.5 Sjukskrivningstalen i omsorgen måste ner

Mellan 2012-2014 ökade antalet pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser med 48 procent. Samtidigt utgörs nästan hälften av alla sjukskrivningar idag av någon form av psykiska besvär. Forskningsrådet Forte fick, år 2013, i uppdrag av regeringen att undersöka vad arbetet har för betydelse för den psykiska hälsan. De kunde då peka på ett starkt samband mellan arbete, psykisk ohälsa och sjukskrivning. De riskfaktorer som nämndes var bland annat psykiskt ansträngande eller spänt arbete, upplevd obalans mellan arbete och belöning, upplevd orättvisa på arbetsplatsen, konflikter på jobbet och otydlighet inom roller. Det behövs därför en ordentlig genomlysning av orsakerna till de höga sjukskrivningstalen inom omsorgen i Gävle. Detta för att vi på ett tydligt sätt ska kunna se vilka insatser kommunen kan göra för att påverka situationen åt en positiv riktning.

En stor del av problematiken är det pressade ekonomiska läget och underbemanningen som leder till stress. Detta i sig skapar dålig stämning på arbetsplatsen och konflikter uppstår lättare. När personalen vänder sig till sina chefer känner de ofta att de inte får någon respons vilket ökar den dåliga stämningen vilket leder till en ond cirkel.

11.3.6 Minskad ohälsa bland personalen genom satsningar

Genom att anställa fler händer i vården vill vi minska stressen för våra medarbetare, som är hårt arbetande och ofta överbelastade. Det går inte att bortse från att stressrelaterade sjukdomar har blivit så pass utbredda som de är. Ofta kan stress också kopplas till psykiska åkommor som leder till sjukskrivningar. För att motverka detta måste arbetsmiljön förbättras avsevärt, detta gör vi framförallt genom att minska trycket på varje medarbetare. Vidare måste kommunen säkerställa att det finns goda möjligheter och informationskanaler till ett nyttjande av friskvård. Sverigedemokraterna ser att fler händer i vården, tillsammans med att se över och förbättra organisationen samt att friskvården i verksamheten ses över, är en investering för en friskare och nöjdare personal. Detta är en investering vi inte har råd att vara utan.

Sverigedemokraterna verkar för att trygga vården för alla våra medborgare i Gävle kommun. För oss är det därför en självklarhet att våra kommunalt anställda medarbetare inom vård- och omsorgsyrken, ska erbjudas frivillig och kostnadsfri säsongsinfluensavaccinering likt Region Gävleborg erbjuder sina anställda.

De senaste influensasäsongerna (2017/2018) har varit väldigt besvärliga. Fler medborgare än vanligt rapporterades ha blivit svårt sjuka och många behövde intensivvård. De målgrupper som riskerar att bli allvarligt sjuka av säsongsinfluensan, erbjuds idag kostnadsfri vaccination, däribland bland personer som fyller 65 samma år eller de över 65 år då de bedöms vara extra sårbara. Något som påvisar vikten av, att denna grupp skyddas mot smitta. Däremot erbjuder inte Gävle kommun sina medarbetare kostnadsfri vaccinering mot säsongsinfluensan idag, något Sverigedemokraterna ser som mycket problematiskt.

Vaccination ger visserligen inget hundra procentigt skydd mot säsongsinfluensa, men risken att bli svårt sjuk, minskar avsevärt då symptomen oftast blir betydligt mildare, komplikationerna färre och risken för följsjukdomar minskar.

Med tanke på att dessa individer befinner sig i en riskgrupp, som ofta består av känsliga och fysiskt svaga individer, är vi övertygade om att minskad exponering för influensa skulle ge stora hälsovinster för denna grupp. En betydande faktor i att minska smittorisken i influensatider, är att bidra till att våra medarbetare, som kommer i kontakt med dessa vårdtagare/brukare, håller sig friska.

Andra positiva effekter av att erbjuda kostnadsfri vaccinering, är minskade sjukskrivningar inom berörda kommunala verksamheter, där bland annat äldreomsorgen har haft stora problem under influensasäsongen med hög sjukfrånvaro, vilket bidrar till minskade sjukskrivningskostnader för kommunen och medarbetaren. Dessutom ser vi detta medarbetarerbjudande som ett betydelsefullt steg för Gävle kommun, att bli en än mer attraktiv arbetsgivare. De ekonomiska vinster vi förväntas göra på minskade sjukskrivningar skulle kunna finansiera detta frivilliga erbjudande om influensavaccinering.

Ett led i Sverigedemokraternas arbete för att minimera smittspridning bland medarbetare och vårdtagare/brukare, och för att stärka den enskilde medarbetarens egna skydd mot smitta, som därigenom förskonas från ekonomiska förluster i samband med sjukfrånvaro, har Sverigedemokraterna lagt en motion om att erbjuda våra kommunalt anställda inom omvårdnad gratis influensavaccinering på frivillig basis. Tyvärr ansåg inte dagens sittande majoritet (Socialdemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet och Miljöpartiet) att detta var något att prioritera just nu. Men vi ger inte upp, Sverigedemokraterna kommer att fortsätta att verka för att trygga vården för alla våra medborgare och verka för en god arbetsmiljö för samtliga av våra medarbetare.

11.3.7 Utredda slopat karensavdrag

De anställda inom omvårdnad löper en betydande ökad risk för smittor. Trots mycket goda hygienrutiner drabbas de ofta av magsjuka (calisi), förkylningar och andra smittor. Många gånger hinner de anställda bara tillfriskna, och återgå till sin arbetet, innan vederbörande insjuknar på nytt, vilket medför ännu ett karensavdrag. För individen utgör detta en väldigt stor kostnad och en stor ekonomisk stress. Mot denna bakgrund vill Sverigedemokraterna utreda de ekonomiska förutsättningarna, och därigenom möjligheterna, för att helt slopa karensavdraget inom omvårdnad för den personal som är i daglig kontakt med kunder.

11.3.8 Vikariehantering

Vikarieanskaffningen är idag en stor utmaning inom Gävle kommun. I vissa fall uppstår kulturkrockar och språksvårigheter. Som ordinarie personal, likväl som för vikarier, inom verksamheten är det grundläggande att behärska det svenska språket. Detta för att kunna obehindrat kunna kommunicera med kunden eller närstående. Språkkunskaperna ska inte enbart innefatta "vårdsvenska" utan personalen ska kunna föra vardagliga konversationer med kunderna något som bidrar till en stimulerad trivsel och en positiv och trygg miljö. Det är även en fråga om säkerhet och respekt.

För att få till en förändring menar Sverigedemokraterna att attraktionskraften för att jobba inom Gävle kommuns omsorg måste öka. Därigenom kan vi förbättra arbetsmiljön och möjliggöra för verksamheterna att ha fasta vikarier - som verkar på en och samma enhet eller avdelning. Detta ger en trygghet och en kontinuitet både för kunder och för personal.

En annan slags problematik inom omvårdnad har på senare år uppdagats. Den utgörs av att viss personal anser sig hindrade, på grund av kulturella eller religiösa skäl, att vårda en person av det motsatta könet. Sverigedemokraterna anser att det ska vara en självklarhet att en anställd inom omvårdnad ska kunna duscha, klä på, klä av och sköta den allmänna hygien å alla kunder oavsett kön. Den typen av sysslor är grundläggande inom omsorgsycket. För att motverka denna problematik måste Gävle kommun informera arbetssökande om detta före eventuell anställning eller vikarierekrytering.

11.3.9 Fria arbetsskor

Det är allmänt känt att det är viktigt att ha bra skor när man jobbar inom omvårdnadssektorn. Lämpliga skor förhindrar belastningsskador och kan generera en mer välmående personal samtidigt som vi på sikt kan få ned sjukskrivningarna. Sverigedemokraterna anser att en satsning inom detta område behövs då vi ser att det högst troligt blir kostnadseffektivt och i förlängningen skulle en sådan satsning innebära en besparing.

11.4 Kunden i fokus

11.4.1 Trygghetsboenden - ett viktigt komplement

Sverigedemokraterna vill att Omvårdnadsnämnden ska arbeta för ett brett utbud av omvårdnad, med hänsyn till kundens individuella önsknings och behov. Det tillhör nämndens uppgift att ständigt vara lyhörd för kunden och dess anhöriga. Både gällande inflytande, behov och delaktighet som för ökad trivsel och trygghet. Då varje kund är unik vad gäller personlighet, livserfarenhet och intressen ska individen i möjligaste mån erbjudas en boendemiljö som speglar detta. Mot bakgrund av detta anser vi att Gävle kommun bör uppmuntra initiativ till etablering av trygghets- och seniorboenden. Dessa boenden bör rikta sig till de äldre som lider av otrygghet och social isolering, men som ändå inte anses tillräckligt fysiskt sjuka för att erhålla en plats på ett särskilt boende. En god tillgång till trygghetsboenden kan utgöra ett "mellanting" mellan det egna boendet och särskilda boenden. Det innebär samtidigt ett lägre tryck på nya handläggningsärenden och kan förskjuta tiden, från när en person klarar sig själv, tills denne är i behov av andra omsorgsformer.

11.4.2 Kategoriboende med djur

Det finns mycket forskning som visar på att djur kan medföra goda hälsoeffekter för de äldres livskvalitet. Djurens närhet har visat sig positivt påverka psykiska, fysiska och sociala funktioner positivt. Undersökningar visar också på att äldre personer som har djur i sin närhet äter mindre läkemedel.

Djur inom omvårdnad hör inte till vanligheten i Gävle kommun och när djur väl figurerar inom omvårdnad är det ofta på initiativ och engagemang från eldsjälar. Det är betydligt vanligare i andra länder att man tar fasta på djurens då i synnerhet hundens positiva inverkan på människan. Utomlands förekommer att olika frivilligorganisationer kommer med terapidjur till de äldre och funktionsnedsatta.

Sverigedemokraterna i Gävle kommun önskar utreda möjligheterna att införa kategoriboende, där kunder som har husdjur kan fortsätta ha dem och personal som vill och kan ta med lämpliga djur kan få göra det. Vi ser detta som en viktig del i omvårdnaden av våra kunder, där nedstämdhet och ofta ensamhet är en stor del av deras vardag. Därtill vill vi

utreda möjligheten att börja använda terapidjur även inom övriga verksamheter inom omvårdnad.

För oss är det viktigt att personer som får ett omvårdnadsbehov kan ha kvar sina husdjur och därmed ska slippa avliva friska djur i onödan. För att visa att Gävle kommun bryr sig om kunderna, och värnar om djuren, vill vi att våra egna digitala kanaler kan användas som ett sätt för omplacering av dessa djur. Detta skulle sannolikt också leda till att personerna med omvårdnadsbehov inte behöver lida psykiskt i onödan.

11.4.3 Näringsrik och god mat

Måltiderna inom äldreomsorgen har stor betydelse för de äldres livskvalité, dels genom näring och energi men dessa stunder kan även vara ett positivt avbrott i vardagen och kan bidra till glädje, gemenskap och meningsfullhet.

Sverigedemokraterna anser att alla ska ha rätt till god, näringsrik och vällagad mat. Den ska smaka bra, se aptitlig ut och om så önskas ska den serveras med grönsaker, valfri dryck och någon form av efterrätt. I den mån tillgång till kök finns, anser vi att maten bör tillagas på plats. Studier har visat att dofter från matlagning signalerar till hjärnan att det snart är dags att äta, vilket i sin tur ökar aptiten och även skänker en känsla av hemtrevnad.

På de enheter, där kök idag saknas, önskar vi tillsätta en utredning för att se över hur stora kostnaderna skulle bli för att bygga till eller bygga om befintliga kök, så att matlagningen kan utföras på plats.

Inom hemtjänsten är det i dagsläget svårt att komma ifrån systemet med matlådor. Vi anser att dagens mathantering inte håller önskvärd kvalitet. Matlådor ska levereras direkt från leverantör minst 3 ggr i veckan. Detta för att så maten ej ska behöva förvaras i kylskåp/kylrum för länge, utan istället alltid vara nylagad och fräsch. Färska grönsaker bör vara en naturlig del av den dagliga kosten.

11.4.4 Minskning och mätning av undernäring och nattfasta

Idag mäts äldres nattfasta i kommunens särskilda boenden. Detta för att kontrollera om den ligger i nivå med Socialstyrelsens rekommendationer om max 11 timmars fasta. Dessa mätningar görs dock inte inom hemtjänsten, vilket är vanskligt, eftersom denna verksamhet omfattas av samma rekommendationer om max antal fastande timmar. Om mätinstrument

saknas kan heller aldrig problem uppdagas. Det är oerhört allvarligt eftersom undernäring hos de äldre samtidigt tenderar att öka i hela landet. Vi vill därför att Gävle kommun initierar sitt arbete med att möjliggöra mätningar av nattfasta inom hemtjänsten.

Med den nya regeringen har det också kommit nya föreskrifter via socialstyrelsen. Där ställs krav om att näringsintaget hos människor med hemtjänst, till viss del, ska kontrolleras. Exempelvis genom att personal, vid ny matleverans, undersöker om brukaren ätit upp tidigare given måltid. Detta är positivt och ett steg i rätt riktning - men inte tillräckligt.

11.4.5 Dietisthjälp och provtagningar

På många äldre syns det inte utanpå att de lider av näringsbrist. Enligt Socialstyrelsen lider omkring 40 000 äldre idag, som vårdas inom kommunernas äldreomsorg, av undernäring. Det innebär att i genomsnitt 15,6 procent av de 253 000 äldre över 65 år som har hemtjänst, korttidsboende eller särskilt boende, är undernärda. Vi anser att Gävle kommun, för att motverka detta, bör utreda möjligheten att erbjuda alla äldre inom omsorgen kontinuerlig dietisthjälp med tillhörande provtagningar. Genom detta skulle vi bättre kunna anpassa kosten till dem och därmed minimera undernäringen i gruppen.

I Osby kommun har man en kostchef tillika dietist. Detta för att kunna garantera de äldre en näringsrik kost. Resultatet är väldigt lyckat eftersom kommunen, vad gäller de äldres uppfattning om maten, gått från plats 282 av 290 kommuner 2011 - till att bli den femte bästa kommunen i landet 2014. Sverigedemokraterna anser att det är högst relevant att vi utreder hur många dietister Gävle kommun skulle behöva anställa. Alternativt att vi på annat sätt skulle kunna förbättra våra resultat genom att hämta inspiration från Osby kommuns arbete på området.

11.4.6 Motverka läkemedelsavvikelser

Avvikelse rapporter gällande läkemedelshandlingen inom Gävle kommun är idag alldeles för höga och måste sjunka i antal. Dessutom ställs det idag alldeles för låga krav, för att få ansvara för delegering av läkemedel, i verksamheten. Som en del av kvalitetssäkringen för medicinhantering så anser Sverigedemokraterna att reglerna för delegering av medicin måste skärpas. Man ska behöva genomföra en utbildning, där det ingår både teori och praktik, innan man kan tilldelas ansvaret för medicindelegering. Man bör även beakta den anställdes kundkänedom.

Vidare är det angeläget att eventuella mer långvariga vikarier, som behöver delegering på området läkemedel, får gå en introduktion innan påbörjat vikariat. Sådan introduktion ska ge möjlighet till att erhålla kundkännedom och lära sig aktuell enhets/avdelnings rutiner och läkemedelshantering.

11.4.7 Fysisk miljö

Som de allra flest vet påverkas människors välmående positivt av en vacker, välanpassad och rogivande fysisk miljö. Detta blir mer märkbart när vi blir äldre, drabbas av sjukdom eller föds. Då man blir äldre eller av annan orsak får en nedsättning av syn och tankeförmågan kan miljön bli ett hjälpmedel för att göra omgivningen mer tydlig. Belysning, färgsättning och planteringar blir därför viktigt för att kunderna lättare ska kunna lokalisera sig, känna hemtrivsel och uppleva en ökad trygghet.

Sverigedemokraternas uppfattning är att den yttre fysiska miljön är lika viktig som den inre - inte minst då den faktiskt har en direkt påverkan på individens mående. Vi vill därför verka för att alla inom omvårdnad ska ges möjlighet till utevistelse i en trädgård som är anpassad efter de boendes respektives behov. I detta ingår rullstolsanpassade gångar och blomlådor i upphöjt läge.

11.4.8 Stimulera det sociala livet

Att få möjlighet att leva ett aktivt socialt liv är hälsofrämjande och förbättrar kundernas välbefinnande. Social samvaro och sociala aktiviteter är två områden som de äldre ofta är missnöjda med av olika anledningar. Detta är inte något specifikt för Gävle kommun utan är något generellt för Sveriges kommuner. Sverigedemokraternas uppfattning är därför att de sociala behoven måste uppmärksammas i allt större utsträckning än idag. Social samvaro människor emellan höjer livskvaliteten och är samtidigt ett viktigt sätt att upprätthålla och förbättra funktionsförmågan på. Samtidigt motverkar detta nedstämdhet och isolering vilket i sin tur kan minska sömnproblem och därmed behovet av läkemedel. Neddragningar inom den sociala verksamheten innebär i praktiken en isoleringspolitik vilket vi Sverigedemokrater aldrig kommer ställa upp på. Vi vill också ha som målsättning att öka utomhusvistelsen för kunderna inom verksamheten.

Vi ser med stor oro på olika förslag som uppkommer om skräddarsydda språkutbildningar för

nyanlända invandrare med inriktning på vård och omsorg där dessa framför allt får lära sig "sjukvårdssvenska". Begrepp som gäller den basala verksamheten i omsorgen är dock bara en del av den konversation man har med sina kunder. De språkliga kraven som ställs på personal inom omsorgen bör inte vara lägre än att man kan tala det vardagliga svenska språket väl. Kunder inom den kommunala omsorgen är ingen instans för integration utan är medmänniskor som enligt oss bör ha möjlighet att prata med sin vårdpersonal om vädret, barnbarn, aktuella samhällshändelser och andra vardagliga ting.

Sverigedemokraterna vill därför att det inom Gävle kommun ställs högre språkkrav på kommunpersonal inom omsorgen så att dessa inte endast förväntas kunna ge hjälp med basala och grundläggande behov - utan ska också betraktas som en social insats från samhället.

11.4.9 Förebygga brott mot äldre

Ett förebyggande arbete kring äldres utsatthet för brott bör inledas. Ett sätt är att från omsorgens sida delge kunderna information om deras rätt till olika former av stöd och hjälp. Ett annat sätt är att öka kunskapen om brott mot våra kunder genom riktade personalutbildningar. De som inte har kontakt med äldreomsorgen eller annan verksamhet kan behöva få tillgång till informationen från annat håll. Detta skulle då kunna ske i samband med besök i PRO-grupperna eller hos liknande organisationer. Idag riktar sig omvårdnadssektorn endast till kunder med beviljad insats. För att i en högre grad lyckas öka tryggheten samt förebygga våld och hot mot våra äldre vill Sverigedemokraterna att kommunen ska ta fram en strategi för att upptäcka och hantera dessa problem. Därutöver vill vi att ett utdrag ur belastningsregistret ska vara obligatoriskt för samtlig personal som arbetar med kunder inom nämndens verksamhet.

11.5 Planering för framtiden

11.5.1 Människovärdet och beredskap för kommande platsbehov

Åldersdemografien kommer i framtiden innebära ett behov av fler platser inom vården. Gävle kommun är inte förskonade från denna utveckling. Detta kommer innebära ökade kostnader, varför kommunen redan nu bör ta fram en handlingsplan för hur vi ska kunna

möta behoven utan att samtidigt behöva sänka kvaliteten. En analys med tillhörande åtgärdsplan bör dessutom tas fram för att utreda varför Gävle kommun ligger lägre än rikssnittet, när det gäller äldres egen bedömning om särskilda boenden i sin helhet (78 kontra 83 procent).

11.5.2 En omsorg i kris

Sverigedemokraterna anser, till skillnad från övriga partier i fullmäktige, att det inte alls är självklart att det är ambitionerna för omsorgen som ska behöva sänkas i sämre ekonomiska tider. Vi vill i så stor utsträckning som möjligt skona välfärdens kärnverksamheter från besparingar. Detta eftersom vi ser dessa som det mest basala området där skattebetalarna alltid bör kunna förvänta sig likvärdighet och god kvalitet. Vi Sverigedemokrater kommer inte att gå med på förslaget om en höjning av maxtaxan, om det skulle bli aktuellt i Gävle kommun.

11.5.3 Ekonomi

Vi vill att verksamhetens ekonomiska planering ska utgå från ett långsiktigt tänkande. Inte minst mot bakgrund av att fler och fler kommuninvånare blir äldre. Därför behöver alternativa boenden upprättas, i enlighet med invånarnas önskemål. Sammantaget innebär denna utmaning att nämnden måste ha god framförhållning och att verksamhetens kvalitet, långsiktighet och dess ekonomi är i balans.

Utmaningen ligger även i att upprätthålla intresset för människor att vilja jobba inom Omvårdnad Gävle. Detta ställer krav på seriösa anställningsformer, en riktad kompetenshöjning och en löneutveckling som svarar upp till yrkenas utbildningsnivå och ansvar. Samtidigt krävs ett aktivt arbete för att minska sjukfrånvaron. Bland annat ser vi omvärldsspaning som ett självklart tillvägagångssätt för att få en ekonomi i balans.

Omvårdnadsnämnden satsningar (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Fler händer i omsorgen	10,0	10,0	10,0	10,0
Anställa äldrekuratorer	1,5	1,5	-	-
Totala satsningar omvårdnadsnämnden	11,5	11,5	10,0	10,0

11.6 Sverigedemokraternas uppdrag till omvårdnadsnämnden:

- Mäta nattfastan även inom hemtjänsten
- Uppmuntra initiativ kring byggande av trygghetsboenden/seniorboenden
- Verka för trädgårdar intill boenden
- Verka för en lugn boendemiljö med möjlighet till promenader med hjälp av trygg och välkänd personal
- Verka för ökad status för arbete inom omvårdnadssektorn
- Genomföra ett matlyft för de alla beviljade med insatser inom omvårdnad
- Värna den sociala stimulansen hos våra kunder
- Verka för att andelen läkemedelsavvikelser minskar kraftigt
- Anpassa den fysiska miljön vid särskilda boenden för ökad trivsel
- Stimulera mer utomhusvistelser för de äldre
- Utredda hur ökad dietisthjälp och provtagningar kan minska undernäringen hos äldre
- Löpande utvärderingar kring verksamheten ska redovisas på Gävle kommuns hemsida
- Utredda möjligheten att starta kategoriboenden med husdjursprofil samt införande av terapidjur i större utsträckning än det görs idag
- Motverka ofrivilliga delade turer
- Verka för ett större utbud av boendemiljö med inriktning på sinnesupplevelser och trädgårdar vid äldreboenden
- Alla kunder ska garanteras god kommunikation och all personal ska tala god svenska
- Utdrag från belastningsregister vid nyanställning skall vara ett obligatoriskt krav
- Ta fram handlingsplan för hur vi ska möta framtidens behov av omvårdnad
- Vid nyanställning skall krav på adekvat utbildning eller minst 3 års arbetserfarenhet inom aktuellt område ställas

- Verka för större kontinuitet bland personal inom hemtjänsten för att främja kundernas integritet, trygghet och säkerhet
- I större utsträckning tillgodose behovet på mer personal för att få ned stressnivån på våra boenden och inom hemtjänsten
- Erbjuder gratis influensavaccinering på frivillig basis till kommunalt anställda inom omvårdnadsyrkena
- Verka för vällagad och näringsrik mat tillagad på plats, med fördel tillagad av närproducerade råvaror
- En god munhälsa ska ses som en självklar rättighet för våra äldre medborgare
- Nuvarande maxtaxa i hemtjänsten kvarstår
- Öka kunskapsnivån hos personal- och gymnasieelever i omvårdnadsprogrammet kring geriatrik och socialt bemötande (Detta i samverkan med region och privata aktörer)
- Införa krav på utbildning vid delegering av medicinering
- Införa riktad information till berörda om brottslighet mot äldre personer
- Fokusera på decentralisering av schemalagningen för personalen
- Utredda slopande av karensdagen för personal med daglig kundkontakt
- Genomföra en analys med tillhörande åtgärdsplan för att utreda varför Gävle kommun ligger lägre än riksnittet när det gäller äldres bedömningar om särskilda boenden i sin helhet
- Utredda möjlighet till fria arbetskor
- Inhämta åtgärdsförslag från kunder inom kommunens hemtjänst inhämta kring hur omsorgen ska kunna förbättras
- Anställa två äldreкураторer under perioden 2020 - 2021 och sedan återkomma till nämnden med en utvärdering av anställningarnas påverkan i verksamheten

12. SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND

12.1 Samhällsbyggnadsnämnden i korthet

Samhällsbyggnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom samhällsbyggnad. Sådana verksamheter kan till exempel vara;

- Lantmäteri- och bygglov
- Översikts- och detaljplanering
- Tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- Allmänna platser, såsom parker och torg
- Vägar och trafiksäkerhet
- Fastigheter och bostadsförsörjning

12.2 Trafikutskottet

Det har under 2019 på nytt bildats ett trafikutskott i Gävle kommun, under samhällsbyggnadsnämnden. Detta på grund av en politisk vilja att flytta mer detaljbeslut, som i dagsläget fattas av förvaltningens tjänstemän, till den politiska nivån.

12.3 Samhällsbyggnadsnämnden och vår politik

12.3.1 Bostadsbyggande och minskad byråkrati

Utbyggnad och utveckling av bostäder ska fortsätta i den takt som behövs för en hållbart växande och välmående stad. Tillväxten ska dock ske med förnuft. En ökning av antalet bostäder ska också speglas i motsvarande utbyggnader av barnomsorg, skolverksamhet, sjukvård och omsorg. Trygghet och familjeperspektiv ska genomsyra byggandet och boendemiljön, där olika träffpunkter kan öppna upp för gemenskap, integration och kontakt mellan generationer.

För Sverigedemokraterna är det viktigt att Gävle är en levande stad där öppna, trygga och gröna ytor skapas. Det allmänna rummet ska vara stort och berikande ur flera perspektiv – inte minst bör det stimulera till harmoni, glädje och stolthet. Vi ser vikten av att det byggs blandade boendeformer i kommunen där vi också kan skapa möjligheter för personer med varierande betalningsförmåga och preferenser att bo. Privatpersoner bör enligt oss ha större frihet att anpassa sina bostäder efter moderna behov, vilket innebär att viss byråkrati måste förändras. Vi vill därför påbörja dessa diskussioner, och uppdra åt tjänstemännen, att se över de stadsplaneringar som finns och anpassa dessa för att utöka flexibiliteten.

Närheten till Mäljarregionen är ett centralt område eftersom Gävle som kommun har goda möjligheter att vara ett viktigt nav norrut. Sverigedemokraterna ser därför att transportnod Gävle inarbetas och förverkligas. Vi ställer oss därmed positiva till Gävle västra station, elektrifiering och komplettering av spårutbyggnad mot Gävle hamn, utbyggnad av Gävle central och att vi ska undersöka möjligheterna till omledningsspår österut (och där samordna med möjlig spårbunden lokal kollektivtrafik). Vi avser också att verka för att Gävle kommun, i så stor utsträckning som är lämpligt, ingår i Movingo och Mälalab som aktiv part.

12.3.2 Bostadsförsörjningen

Gävle lider idag av en enorm bostadsbrist vilken till stor del beror på den ansvarslösa invandringspolitiken som förts och till stor del fortfarande förs. Man har i praktiken haft öppna gränser utan att kunna garantera bostäder till den stora mängd migranter som sökt sig till Sverige- och Gävle. Tiotusentals personer står idag i bostadskö till det allmännyttiga bostadsbolaget Gavlegårdarna. Vi kan konstatera att även med en Sverigedemokratisk politik, där invandringen kraftigt begränsas, så kommer bostadsbristen bestå under överskådlig tid.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt bostadsbyggandet fortsätter så länge det finns ett behov av nya bostäder. Vi är dock medvetna om att många av de som idag är i behov av bostad, inte minst nyanlända, inte har de ekonomiska möjligheterna att hyra en nybyggd lägenhet. Därför måste man noggrant se över vilken typ av byggnation som krävs för att få

till så kallade flyttkedjor, där personer som har råd med dyrare boende flyttar från bostäder med lägre hyra till de nybyggda bostäderna.

12.3.3 God fiberanslutning är essentiell för Gävles utveckling

Fiberanslutning sker genom grävda eller borrhade ledningar i vägar och gator. Även ibland i befintliga eller nya kanalisationer i luftledning. Bredband via fiberanslutning är den i särklass snabbaste internetanslutningen idag. Den är också den lösning som är mest långsiktigt hållbar, framtidssäker och mest driftsäker jämfört med de andra lösningar som finns tillgängliga.

Att utveckla och snabba på anslutningen av hushåll och företag till fiberoptiskt bredband är samhällsekonomiskt lönsamt. Möjligheten att jobba hemifrån, eller driva företag på ett bättre och enklare sätt, ökar tillsammans med graden av fiberanslutningar. Om transporter kan ersättas av fler möten via video-telefoni, leder även detta till en samhällsekonomisk vinst.

Vår uppfattning är att fiberanslutningar stimulerar antalet nystartade företag och ger nya arbetstillfällen. Bland annat genom utveckling av nya affärsmodeller, fler och nya e-tjänster, ökat e-lärande och ökad kompetensutveckling. Även kommunala välfärdsverksamheter, såsom hemtjänsten, gynnas av bättre uppkoppling via fiber.

Pengar kan sparas i att ett ökat fibernät ger fler möjligheter till distansövervakning på nätter och dagtid, för de brukare som föredrar detta. I förlängningen kan det leda till färre transporter och snabbare insatstider för de som verkligen vill ha fysisk nattillsyn. Fiberfrågans vikt bör inte underskattas, då den mycket väl kan påverka till vilken grad privatpersoner väljer att flytta till kommunen.

Sverigedemokraterna ser en god fibertäckning som essentiell för utvecklingen på landsbygden. Det innebär att företag och privatpersoner kan leva och verka oavsett geografisk belägenhet. För att stimulera en levande landsbygd behövs idag fiberanslutning i mycket högre grad än tidigare. Fiberoptik bör så snabbt som möjligt byggas ut, givetvis med hänsyn till kostnad och kvalitet både för slutkunden och för Gävle Energi.

12.3.4 Tillgänglig stadskärna och en tilltalande fysisk miljö

Ett vanligt problem, för den traditionella handelns överlevnad runt om i landet, är alla större så kallade "köplador" som etablerats. Konkurrenssituationen leder i värsta fall till att mindre butiker stänger ner eller går i konkurs. Mot bakgrund av detta är det enligt oss behövt att stadskärnan anpassas för att möjliggöra och stimulera ett levande affärliv. Samtidigt för att kunna stabilisera den ibland snedvrida konkurrensen som finns gentemot de stora köpcentrumen. Kopplat till detta är bil- och parkeringsfrågan oerhört viktig. Det är ett problem som måste lösas för att vi ska kunna skapa goda förutsättningar för en ökad handel i centrum. En miljö som är anpassad efter människors behov är en viktig och god investering för tillväxt och hälsa. Ny- och ombyggnationer sker, med fördel enligt oss, i en estetisk stil och en samklang med de vackra äldre byggnader som finns. Historiska byggnader bör bevaras och renoveras för att bibehålla stadens kulturella och estetiska identitet samt atmosfär. Detta kan ske på ett sådant sätt att man inte underminerar modern teknik, utan ger bättre förutsättningar när det kommer till exempelvis miljö och bulleranpassning. Detta för ett effektivare och bättre nyttjande av dessa äldre byggnader.

Ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv är för oss en självklar del av samhällsplaneringen. Likaså värnar vi gemensamma trivselytor, såsom idag eftersatt parkmark. Vi vill därför se över hur vi återigen ska kunna få parkerna vackra och välskötta.

12.3.5 Jordbruk och egenförsörjning

Jordbruksmark bör enligt Sverigedemokraterna bevaras i största möjliga mån. Gävle kommun behöver aktivt arbeta med att bygga ett samhälle som, inom kommunen och i samarbete med närliggande kommuner, har en hög självförsörjningsgrad som långsiktigt mål och där vi säkerställer god djurhållning och tillgång till högkvalitativa produkter för våra invånare. Utbyggnad av boende och infrastruktur bör anpassas för att möjliggöra detta samtidigt som upphandlingskrav i så stor utsträckning som möjligt bör anpassas för att stimulera det lokala näringslivet.

Sverigedemokraterna vill att Gävle kommun ska fortsätta att utveckla och utöka biogasanläggningar och annan kraftproduktion som innebär egenförsörjning av energi till kommunens fordon, under förutsättning att det är ekonomiskt försvarbart och att det skapar fördelaktiga lösningar för Gävle kommun.

12.3.6 Värna lokalt jordbruk och närproducerat

Sverigedemokraterna anser att det lokala jordbruket inom kommunen skall värnas. Genom att stimulera denna verksamhet får vi så oerhört mycket tillbaka, exempelvis närodlat och ekologisk mat samt färre onödiga och långa transporter. I Skaraborgs län har fjorton kommuner gått ihop och tillsammans lyckats utforma upphandlingskrav. Bland annat när det gäller djurskydd för kött- och charkprodukter, vilka i praktiken innebär att endast svenskt fläsk-, fågel-, och nötkött serveras från och med år 2015. Det är alltså fullt möjligt även för Gävle kommun att ta liknande initiativ och kommunen bör därför snarast utreda vilket handlingsutrymme som finns idag inom detta område.

Den politik som i dag förs mot lokalproducerade produkter och svenskt jordbruk motverkar bra miljö istället för att gynna densamma. Detta är naturligtvis helt fel. Det svenska jordbruket har idag så hårda krav på sig att de, i sin verksamhet, har svårt att uppnå lönsamhet. Därför riskerar de att konkurreras ut av importerade produkter. I praktiken innebär detta att man för en politik som motarbetar ett av världens mest miljömedvetna jordbruk. Istället ges mindre miljömedvetna jordbruk konkurrensfördelar.

Vi från Sverigedemokraterna vill föra en miljöpolitik som är på riktigt och som gynnar den lokala produktionen. Det är viktigt att en långsiktig och hög självförsörjningsgrad eftersträvas. Viktigt i sammanhanget är att kommunen arbetar för att ge indirekta fördelar i upphandlingar till lokala producenter och det småskaliga jordbruket, exempelvis genom återförsel av skatt och skapande av arbetstillfällen. Fokus bör i så hög grad som möjligt ligga på att minimera långa transporter - särskilt då levande djur är involverade.

12.3.7 Strategiskt riktig infrastruktur

Sverigedemokraterna anser att Gävle som stad behöver återta karaktären av en hamnstad och öppna upp boende, grönområden och verksamhet i stadens havsnära områden. Vi vill skapa ett levande Gävle där alla invånare har goda förutsättningar för arbete och hög livskvalitet. I detta behöver Gävle kommun samverka med övriga ingående kommuner i regionen så att vi kan utveckla infrastrukturen och anpassa centrum för den utveckling och expansion som pågår i Mälarenregionen.

Vi ser också ett behov av att kollektivtrafiken anpassas och används för att knyta ihop olika kommun- och stadsdelar vilket stimulerar ett miljösmart resande i en trygg miljö. I detta

krävs strategiska anslutningar för kollektivtrafik i hela kommunen då det underlättar arbetspendling samtidigt som det ökar attraktiviteten att bo även utanför Gävles stadskärna.

Investeringar behöver göras i kostnadseffektiva alternativ för att motverka ogynnsamma hinder för näringslivet och ekonomin. Miljömålen bör löpande utvärderas för att synliggöra dess effektivitet, även utifrån ekonomiska aspekter. En hållbar utveckling är möjlig utifrån prioriteringar med en långsiktig planering med människans behov i centrum. En miljö som är anpassad till människors behov är en viktig och god investering för tillväxt och hälsa.

I Gävle anser vi att man bör satsa på utökad samverkan mellan kommun och näringsliv, där etableringar underlättas genom tillgängliggörande av etableringsmark i attraktiva lägen i enlighet med respektive branschstrategi.

12.3.8 Medarbetare

Medarbetare ska uppleva tanke- och åsiktsfrihet för att främja trygghet och ett öppet arbetsklimat. Nämnden bör därför verka för god kommunikation samt uppmuntra till utveckling och kvalitet för bästa resultat av god arbetsmiljö.

12.3.9 Trygga gång och cykelvägar i kommunen

Sverigedemokraterna ser det som viktigt att säkerheten på flera av kommunens cykel- och gångvägar ses över. Det rör främst utebliven belysning vid korsningar för cykel, gång och bilvägar. Åtgärder är nödvändiga för att kunna minska olycksriken och säkerställa att trafikanter- både cyklister, fotgängare och bilister- tillsammans kan samsas på övergångar. Ofta förekommande är att belysningen avtar strax före överfarter vilket ökar olycksriskerna drastiskt, oavsett vem som har väjningsplikt. Det borde tvärtom vara förstärkt belysning för att kunna särskilja gångvägar, cykelvägar och bilväg.

Det finns ingen lag på reflex för fotgängare, vilket ytterligare ökar behovet av att kommunen ser över riskområden som kan kosta människor livet i värsta fall. Sverigedemokraterna vill att de platser som varit drabbade av olyckor genast åtgärdas genom adekvata åtgärder så som belysning. Övriga cykel- och gångöverfarter, och andra möjliga riskområden i kommunens transportnät, bör ses över och analyseras för att sedan sätta in rätt insatser. Kommunens fotgängare, cyklister likväl som bilister måste kunna känna sig trygga i sina förflyttningar. Om fler ska välja miljövänliga resealternativ måste detta prioriteras. Sverigedemokraterna vill göra en översyn skyndsamt för att kunna identifiera och åtgärda problemen.

12.4 Sverigedemokraternas uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden:

- Öka flexibiliteten och handlingsfrihet vid bygglov genom att anpassa och modernisera våra stadsplaner för detta
- Fokusera på snabb service för privatpersoner som vill anpassa sina bostäder
- Verka för att Gävle kommun får förbättrad och effektivare kollektivtrafik till Stockholms- och mälardalsregionen
- I högsta möjliga mån stimulera flyttkedjor
- Sträva efter blandade boendeformer
- Ny- och ombyggnationer ska i så stor utsträckning som möjligt ske i stil och samklang med vackra äldre byggnader
- Verka för att historiska byggnader bevaras och renoveras för att bibehålla stadens identitet och atmosfär
- Möjliggöra fiberanslutning på ett sådant sätt att hela kommunen kan leva och vara en attraktiv plats att arbeta och bo i
- Verka för en levande stadskärna med en vital centrumhandel
- Motverka klotter
- Ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv ska vara en stor del av samhällsplaneringen
- Verka för att de lokala producenter som finns ska konkurrera på samma villkor som externa
- Pålagor i form av starka miljö och djurskydd som externa konkurrenter saknar ska inte ekonomiskt belasta enskilda lokala producenter.
- Upprätta en handlingsplan för att uppnå en långsiktig hög självförsörjningsgrad där det småskaliga jordbruket värnas, samt upprätta en handlingsplan för lokal energiproduktion till kommunens fordon
- Utveckla landsbygden och verka för en hög självförsörjningsgrad så att en god miljö och djurhållning säkerställs

- Anpassa kollektivtrafiken för att möjliggöra att hela Gävle kan leva
- Förbättra vägunderhållet samt minska underhållsskulden
- Utredda vilket handlingsutrymme Gävle kommun har för att öka andelen lokalproducerade livsmedel
- Upphandlingar inom kommunens verksamhet, ska där det är lämpligt och ekonomiskt försvarbart, gynna fossilfritt bränsle, inklusive kärnkraft.
- Utveckling av rutiner och system ska ge kortare handläggningstider och mindre administration
- Trygghets, tillgänglighets och sammanhållningsperspektiv ska genomsyra all verksamhet inom samhällsbyggnad.
- Identifiera farliga gång och cykelöverfarter för korsande bilvägar gällande sikt, informationsskyltar, belysning med mera. Efter genomförda riskanalyser skall adekvata åtgärder för att öka säkerheten sättas in.

13. KULTUR OCH FRITIDSNÄMND

13.1 Kultur och fritidsnämnden i korthet

Kultur- och fritidsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom kultur och fritid. Sådana verksamheter kan till exempel vara;

- Att ansvara för kommunens bibliotek
- Att driva och organisera symfoniorkester och konserthus
- Att ansvara för bidrag till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom området
- Att för kommunens räkning införskaffa, förvalta och vårda konstverk och samlingar
- Att verka för att bevara och vårda byggnader, miljöer och anläggningar av kulturhistoriskt och/eller estetiskt värde
- Att bedriva kulturskoleverksamhet

13.2 Kultur och fritidsnämnden och vår politik

13.2.1 Kulturpolitik för stärkt samhällsgemenskap

Gävle kommun har ett brett utbud av kulturella slag och fritidsverksamheter som alla medborgare kan ta del av. Sverigedemokraterna ser detta som viktigt då vi vill att människorna som bor här ska kunna utöva och ta till sig av sina intressen, men även att erbjudas möjligheten att få vidga sina vyer genom att inspireras till nya aktiviteter och intressen. På så sätt kan traditioner och kunskaper förmedlas vidare mellan olika grupper och generationer. Det är våra gemensamma normer och traditioner som binder oss Gävlebor samman, och det utgör styrkan och förutsättningen för att vår kommun ska kunna vara välmående, trygg och harmonisk. Vi måste kunna se tillbaka för att kunna blicka framåt dit vi ska och därför måste utbudet vara rikt på spridning och innehåll.

Gävles stolta historia har präglats av föreningsliv och idrott, vi anser att det är av stor vikt att detta tas tillvara vid sidan av kulturhistoriska, moderna och inflytelserika aspekter i kultur och fritidsverksamhet. Principen är att alla Gävlebor, oavsett bakgrund, sociala omständigheter och var man än är bosatt, ska ha samma tillgång till kommunens utbud. Därutöver ska kvalitén stå i samklang med individens behov att koppla samman dåtid, nutid och framtid.

I ett land som länge präglats av självförnekelse och självförakt och där såväl splittring som segregation breder ut sig allt snabbare, kan positiv patriotism och stolthet för Sverige hamna i skymundan. Många kommuner har exempelvis ägnat det kommunala nationaldagsfirandet åt att hylla mångkulturalismen som ideologi, och i vissa fall har erbjudna aktiviteter inte riktat sig ändamålsenligt. Nationaldagen har i flera fall kidnappats av förespråkarna för massinvandringen, och därigenom förnekat existensen av svensk kultur och identitet. Sverigedemokraterna ser Sveriges nationaldag som en dag som Gävle bör ägna åt att stärka den nationella gemenskapen för alla invånare, där nya och gamla svenskar tillsammans kan mötas för att hylla och glädjas åt den svenska flaggan, vår kultur och våra traditioner.

Ett av kulturpolitikens främsta syften ska vara att stärka intresset för kunskapen om svensk och lokal kultur, men även att slå vakt om de djupa värden som det kulturella arvet innehåller. Detta bidrar till att återskapa en gemensam identitet i vårt samhälle och underlättar dessutom assimilering av nytillkomna. Genom att vara tydliga med vår kultur och vad vi värderar här inom vår kommun, erhåller således alla våra nyinflyttade något konkret att sträva mot och sedermera bli en del av.

Sverigedemokraterna vill att Gävle kommun i första hand ska inrikta sig på att, med skattemedel, stödja verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det svenska och det lokala kulturarvet samt som ökar sammanhållningen i kommunen. Ekonomiskt stöd ska därför inte utdelas till föreningar med segregrande effekt.

Idag byggs det miljonprogram och "Domuskomplex" runt om i Gävle kommun, vilket har fått till konsekvens att alltför mycket av Gävles tidigare utseende och arkitektur har raserats. Gävles identitet och historia har på relativt kort tid försvunnit. Denna identitetsförlust skapar ett tomrum till följd av en förfulad stadsmiljö. En vacker stad med karaktär bidrar istället till harmoni och välbehag där färg och form skapar trevnad och trivsel. Kultur och fritid vinnlägger sig om att lyfta Gävles lokala historia för att göra denna intressant för invånare och turismnäringen.

13.2.2 Offentlig konst ska stimulera trivseln

En viktig faktor i arbetet för ökad trivsel är den offentliga konsten, enligt Sverigedemokraterna ska sådan konst, i så stor utsträckning det är möjligt, ha en folklig förankring och på ett tydligt sätt lyfta fram det nationella och lokala kulturarvet. All konst som köps in måste dock inte vara skapad för längesen, givetvis måste det även finnas utrymme för inköp av samtidskonst. Oavsett vilken typ av konst som köps in och när den skapats, är målet att det offentliga rummet ska präglas av vackra konstupplevelser som skänker lugn och harmoni till skattebetalarna. Utöver de 260 000 kronor som varje år finns avsatta för inköp av konst till kommunala anläggningar och lokaler, tillämpas också en enprocentsregel vid investering i konst. Denna innebär att en procent av de investeringar som görs där byggkostnaden överstiger fem miljoner kronor, avsätts för köp av offentlig konst. Detta kan innebära upp till två miljoner kronor i investeringar. Detta förhållningsätt anser vi vara strategiskt oriktigt då alla nyinvesteringar i konst måste ses och motiveras från

fall till fall och måste vägas mot behovet av andra investeringar.

Vår uppfattning är också att kommuninvånarna ska tillåtas ha större makt över hur det offentliga rummet ska smyckas ut. Faktum är att idag har inte kommunen en aning om hur stort värdet är på den konst som de faktiskt äger. Det finns heller inte någon fullständig förteckning över hur många verk vi äger eller vilka de är. När det gäller lös konst som lånas ut till kommunens egna lokaler finns idag en katalogiserad förteckning i ett digitalt arkiv, men den senaste trycksak som gjordes, och som även beskriver annan konst i Gävle kommun, gjordes senast år 2008. Sverigedemokraterna anser därför att det är viktigt att en konstinventering utförs samt att kommunen utreder möjligheten att sälja av en del av konsttillgångarna. Vi ser också ett behov av att se över placeringen av offentlig konst, där bland annat installationen i cirkulationsplatsen vid Teknikparken bör byta plats för att ge plats åt ett verk som upplevs mer välkomnande av våra besökare och som säger mer om vår kommun Gävle.

13.2.3 Minskat intresse för föreningsliv är en utmaning

Fritidsaktiviteter är viktiga för barn- och ungas hälsa, stimulans och livskvalitet. I media har det dock tidvis rapporterats om ett föreningsliv i kris då ett kraftigt sjunkande intresse hos barn- och unga att organisera sig uppstått. Vi kan konstatera att detta är en trend som tycks vara gällande för i princip hela landet.

Att många barn- och unga inte vill vara med i organiserade idrottsföreningar med allt vad det innebär kan ha flera orsaker, dock innebär inte detta per automatik negativa konsekvenser för den enskilde. Exempelvis kan det vara så att många barn och ungdomar föredrar att spela fotboll spontant med bästa kompisarna på skolans eller områdets fotbollsplan framför att engagera sig i en förening. Fenomenet kan även förklaras med en ökad användning av data- och TV-spel, mer stressade föräldrar och ett mer individualiserat samhälle generellt där människor inte vill "låsa upp sig".

I takt med att intresset för föreningslivet minskar behöver kommunen anpassa sig. Givetvis ska föreningsengagemang uppmuntras men samtidigt måste förutsättningar för de unga att välja andra typer av aktiviteter finnas. Kommunen bör därför satsa på att skapa många spontanidrottsplatser där ett återanvändande av konstgräs som ska bytas används på ytor som exempelvis grusplaner och skolgårdar.

13.2.4 Digital kultur

Gävle har ett stort utbud av föreningsliv och därigenom kan tillgodose många unga individers intresse för sport. Idag har begreppet sport utvecklats allt mer och inbegriper idag även e-sport i viss mån där den fysiska prestandan byts ut mot mer psykiska aspekter. Denna grupp av ungdomar som inte deltar i det traditionella föreningslivet i samma utsträckning finner inte kultur och fritidsutbud lika lockande och därav kan ett bortfall förklaras.

Sverigedemokraterna anser att en satsning på digital kultur som e-sport skulle kunna fånga upp denna grupp och samtidigt bidra till ett ökat positivt anseende för Gävles som stad, en stad som satsar på bredare grupper. En miljon kronor per år avsätts till att främja digital kultur och e-sport.

13.2.5 Saklig bibliotekskultur

Oavsett vilken bibliotekets arkitektoniska utformning har så är det viktigt att förståelsen för bibliotekens funktion och uppgift vidmakthålls på bibliotek runt om i hela kommunen.

Bibliotekens funktion som kunskapsförmedlare och plats för kunskapsinhämtning är lika viktig idag som vid inrättandet av biblioteksväsendet. Biblioteken är en bärande pelare i det demokratiska systemet, och därför får inte bibliotekens syfte och funktion slarvas bort i samtidens tillfälliga nycker och trender.

På senare år har det återkommande rapporterats om oroligheter på bibliotek runt om i landet. Dessa bibliotek upplevs inte längre som en trygg miljö för studier och inhämtning av kunskap såsom det var en gång i tiden. Utöver det så påverkar dessa oroligheter arbetsmiljön för dem som arbetar inom biblioteksväsendet. Det är oerhört viktigt att bibliotekens roll i Gävle inte tillåts sättas ur spel på grund av personer som saknar förståelsen att visa vördnad inför dess funktion, som istället använder biblioteken för egna syften.

Bibliotekslagen specificerar att biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt några prioriterade grupper. Dessa grupper är personer med funktionsnedsättning, personer som tillhör någon av de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska utöver de nationella minoritetsspråken. Hur resurser ska fördelas är en prioriteringsfråga, så även inom biblioteksväsendet. Sverigedemokraterna stödjer till fullo att särskild uppmärksamhet riktas mot de nationella minoritetsspråken och till personer med

funktionsnedsättning. Däremot anser vi inte att gruppen personer med annat modersmål än svenska utöver de nationella minoritetsspråken bör vara en prioritet för det svenska biblioteksväsendet. Vi kan konstatera att denna grupp är mycket omfattande och det kan således bli oerhört kostsamt och ansträngande för biblioteken att på ett trovärdigt sätt, uppnå målsättningen att även ägna särskild uppmärksamhet åt personer som tillhör de övriga två nämnda grupperna. Vi ser att det kan bli en övermäktig uppgift framförallt för de små biblioteken och filialerna.

I vårt samhälle är det även viktigt att hålla jämna steg med omvärldens influenser varför biblioteken ska hålla god service och brett utbud av litteratur. En viktig princip för all utbildning bör vara att den ska sträva efter största möjliga objektivitet, saklighet och allsidighet. Verksamhet med inslag av ensidig politisk eller religiös påverkan bör således inte kunna uppbära statligt stöd inom ramen för folkbildningen.

13.2.6 Avveckla konstcentrum

Konstcentrums verksamhet består av en konsthall och har cirka fem tillfälliga utställningar per år. Utöver det erbjuder man både en omfattande konstpedagogik och programverksamhet. Det är välkänt att Gävles konstcentrum intresserar en sparsam del av kommunens invånare vilket innebär att kostnaden per besök, i form av kommunala subventioner, är hög. Den konst som visas inom konstcentrums verksamhet är av sådan smal karaktär att det generellt inte bör ses som särskilt folkligt.

Intäkterna för konstcentrum år 2016 var cirka 6,7 miljoner kronor per år, varav 6 miljoner kronor var kommunbidrag. Personalkostnaderna ligger på cirka 3,8 miljoner kronor och

hyran på cirka 1,5 miljoner kronor. Sverigedemokraterna anser att Konstcentrums verksamhet redan år 2020 ska avvecklas.

13.2.7 Barn- och familjekulturen prioriteras

Att vi har ett folkligt och levande kulturliv i kommunen är viktigt för Sverigedemokraterna. Bland annat behövs bibliotek, sevärdheter och upplevelser, för framförallt barn och deras familjer, samt allmänna samlingsplatser för exempelvis dans och musik. Genom att utsätta en större del av kulturlivet för en marknadsmässig konkurrens ökar samtidigt medborgarnas inflytande över kulturlivets inriktning. För oss är det av stor vikt att kommunens grill- och samlingsplatser underhålls löpande för att familjeaktiviteter ska stimuleras.

13.2.8 Fritidsgårdsverksamheten fyller en viktig funktion

Sverigedemokraterna lägger stor vikt vid att fritidsgårdsverksamheten fungerar optimalt, därigenom kan unga i Gävle få tillgång till en drogfri plats där de tillsammans med andra ungdomar kan umgås och ägna sig åt diverse olika aktiviteter. Fritidsgårdarna utgör en mycket bra plattform för unga att själva skapa sin egen vardag på efter sina egna intressen. Det är viktigt att unga i Gävle får möjlighet att känna att de har inflytande över verksamheten på ungdomsgårdarna och att de får känna att de har en medskapande funktion.

Genom personalen på fritidsgårdarna kan samhället också lättare få en bild av vilka ungdomar det är som riskerar att hamna i kriminalitet och/eller missbruk. Genom att identifiera dessa individer i tid så ökar också möjligheten att de ska kunna få adekvat hjälp.

13.2.9 Föreningar ska begära ett uppvisande av begränsat utdrag ur belastningsregistret

En arbetsgivare har enligt svensk lag en skyldighet att begära ut ett utdrag ur polisens belastningsregister, om den anställde ska arbeta med barn under 18 år. När personer jobbar ideellt i föreningar är de inte anställda, därmed finns det idag ingen laglig skyldighet att avkräva ett utdrag ur polisens belastningsregister.

År 2013 trädde en ny lag om registerutdrag i kraft. Denna innebär att den som önskar uppbära någon form av uppdrag i ideell verksamhet med direkt eller regelbunden kontakt med barn upp till 18 år, ska kunna kontrolleras genom ett så kallat begränsat utdrag från belastningsregistret. Det finns fortfarande inget lagkrav, men lagförändringen 2013

möjliggör ett sådant förfarande och pekar även på ett önskvärt agerande inom föreningslivet för barn och unga.

I det nya registerutdraget avsett för ideella organisationer, redovisas endast de grävsta brotten såsom våldsbrott, sexualbrott och barnpornografibrott. Andra brott som exempelvis skattebrott, rattfylleri eller anklagelser som inte har lett till en dom, kommer inte att synas.

Dagens föreningar har således laglig rätt att begära ut ett utdrag ur belastningsregistret, för de personer som är eller önskar bli, verksamma i föreningar där målgruppen är barn och ungdomar upp till 18 år. Denna utökning av laglig rätt att begära utdrag från polisens belastningsregister, syftar till att bekämpa sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn samt barnpornografi. Därför utgör denna möjlighet en betydelsefull del i det trygghetsskapande arbetet för våra barn och ungdomar inom föreningslivet.

Allt fler föreningar runtom i Sverige nyttjar idag denna viktiga möjlighet, genom att självmant begära att få se ett sådant utdrag, från de ledare som har direkt eller regelbunden kontakt med barn och ungdomar. Vid Riksidrottsmötet 2019 beslutades dessutom att samtliga föreningar ska – istället för som tidigare uppmanas att – begära begränsat utdrag ur belastningsregistret. Detta inkluderar samtliga som anställs, tilldelas ett uppdrag eller andra uppgifter i föreningen som innebär direkt och regelbunden kontakt med barn.

Det är den enskilde som begär utdraget och därefter överlämnar det till aktuell förening. Föreningen ska sedan dokumentera att utdraget är uppvisat och att kontrollen därmed är utförd. Däremot får inget om vad som står i utdraget dokumenteras. Registerutdrag får inte heller behållas eller kopieras. Denna procedur ska ske löpande vid nytillsättning av samtliga ledare som har kontakt med barn. Riksidrottsförbundet rekommenderar dessutom att detta sker med viss regelbundenhet, enligt den rutin som respektive förening fastställer, vilket även inkluderar tidigare tillsatta ledare.

För våra barns och ungas säkerhet och trygghet avser Sverigedemokraterna verka för att detta beslut efterlevs i Gävle kommun. Samtliga föreningar i Gävle ska konsekvent begära ett uppvisande av ett begränsat utdrag ur polisens belastningsregister, för de ledare som är verksamma inom föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet i kommunen. För att säkerställa att detta aktivt efterlevs, vill vi att en förenings möjlighet till ekonomiskt stöd förbinds med villkoret att föreningen begär utdrag ur belastningsregistret av dess

verksamma barn- och ungdomsledare. En förening som inte begär ett sådant utdrag, förlorar således rätten till ekonomiskt stöd från kommunen.

13.2.10 En levande lokalhistoria

Sverigedemokraterna anser att det lokalhistoriska intresset bör stimuleras hos allmänheten och lägga vinn om att göra den intressant även för inflyttande från andra länder. Då rotlösheten är stor i takt med att dagens befolkning historiskt är mer flyttbenägen än tidigare, finns många gånger ett sug efter en fast förankring och identitet, vilket det allt växande intresset för bland annat släktforskning visar. Det finns förvisso en hel del litteratur om Gävles lokalhistoria men tyvärr pekar tendenserna på att färre är bokläsande idag. Det finns således en överhängande risk att de inflyttande från andra länder väljer bort detta utbud till förmån för att värna om den egna kulturen, därför anser vi att man bör hitta nya och spännande sätt att förmedla vår historia på. Ett steg i rätt riktning är att i större grad vända sig mot skolor och högskolan samt att använda sig av exempelvis gatuteater under sommarmånaderna, film som fiction, statskonst som pekar på de historiska platserna och så vidare. Att erbjuda upplevelser som komplement till faktaspäckade historiska skrifter kan förhoppningsvis komma att utgöra en grund för ett växande intresse hos våra medborgare.

Sverigedemokraterna vill instifta ett centrum för lokalhistoria här i kommunen, detta kan agera som en centrumbildning knuten till historiska händelser i Gävletrakten. Centret är tänkt att driva lokalhistoria i skolan samt ha en databas för kyrkböcker. Vår vision är att locka fram intresset hos lokalinvånarna med utställningar om folkkonst och textilier, hantverk, mode, hemmets vardag och bevarade dagböcker som gestaltat tidens åsikter och tankesätt. Att lära ska vara lustfyllt och nya trender kommer oftast tillbaka från äldre tankar. Ett centrum för lokalhistoria kan ge en inblick i vad rika och fattiga hade det serverat på matbordet, hur butikerna var inredda, soldatlivet, jakt, räkenskaper från affärsliv, fotografier, brev, arkitekturen, hur språkbruket var, folketro och samhällets styre. För detta avsätter vi 2 miljoner kronor per år.

13.2.11 Generell effektivisering av kulturbudgeten

När sämre ekonomiska tider kan förutspås i en kommun gäller det att politiken prioriterar rätt för att förhindra att kärnverksamheterna såsom exempelvis skola, barnomsorg och äldreomsorg skadas så lite som möjligt. Vi anser inte att ett effektiviseringskrav generellt behöver vara lika stort i alla nämnder då besparingar måste ses från fall till fall. Därför är vi

beredda att, till skillnad från övriga partier i kommunfullmäktige, minska kulturbudgeten i högre grad än annan verksamhet.

Precis som föregående år har kultur- och fritidsnämnden ett generellt effektiviseringskrav på 2 procent under nästkommande år. De största besparingarna är från verksamhetens håll främst tänkt att tas in på avdelningen fritid- och verksamhetsstöd. Kulturhuset och symfoniorkestern har också en beräknad besparing men inte en lika stor i förhållandet till hur mycket det redan omsätter.

Sverigedemokraterna väljer i vår budget däremot att göra en generell besparing i kulturbudgeten på 30 procent vilket innebär 22,5 miljoner kronor varje år för 2020-2023. I detta är nedläggning av konstcentrum medräknat.

13.2.12 Avyttra eller avveckla symfoniorkestern

Sverigedemokraterna i Gävle har länge problematiserat det faktum att kommunen årligen lägger tiotals miljoner på en symfoniorkester som idag intresserar en mycket liten del av kommunmedborgarna. Vår uppfattning är att symfoniorkestern hos övriga partier i fullmäktige ständigt undantas från att vara ämne för de besparingar som ställs på annan verksamhet. Detta anser vi vara anmärkningsvärt då välfärden - som är kommunens kärnuppdrag - alltid bör prioriteras först. Samtidigt som nämnderna tvingas vända på varenda krona för att nå dagens effektiviseringsmål skulle en avveckling eller avyttring av symfoniorkesterns verksamhet och stödverksamheter innebära en kommunal besparing på drygt 50 miljoner kronor per år under 2021-2023, under 2020 räknar vi på en besparing på ca 25 miljoner kronor.

I kommunallagen framgår att kommuner inte får fatta beslut med tillbakaverkande kraft som är till nackdel för medlemmarna, om det inte finns synnerliga skäl för det. Att göra besparingar i välfärden för att kunna finansiera en symfoniorkester bör enligt oss tolkas strida mot denna lag.

13.2.13 Verksamhetens inriktning

Renodlade verksamheter ska bringa ekonomisk balans till att i första hand verka inom områden med brett folkligt stöd och efterfrågan. Grönområden för spontanidrott och lekplatser bör planeras, anskaffas och underhållas till att gynna barn och ungdomar som

saknar inkomst men ändå vill roa sig. Sverigedemokraterna ser också gärna att familjevänliga aktiviteter uppmuntras och att nämnden ska se det som en positiv utmaning att väcka intresse och marknadsföra Gävle med dess unika historia. Detta i syfte att skapa gemenskap och väcka en historisk nyfikenhet bland invånarna.

13.2.14 Medarbetare/minskad ohälsa

Medarbetare ska uppleva tanke- och åsiktsfrihet för att främja trygghet och ett öppet arbetsklimat. Nämnden ska verka för god kommunikation samt uppmuntra till utveckling och kvalitet för bästa resultat av god arbetsmiljö.

Kultur och fritidsnämnden får i uppdrag att se över sina rutiner och sitt arbete kring friskvård och preventivt arbete mot ohälsa. Detta för att sjukskrivningstalen ska kunna sänkas.

13.2.15 Hållbart samhälle

Avdelningen friluftsliv uppmuntras fortsätta utveckla arbetet med besöksmål och möjlighet till friluftsliv längs kusten. Enkäter, stickprov och andra frågeformulär kan enligt Sverigedemokraterna verka som grund för allmänhetens önskningar av den offentliga miljöns utsmyckning. Konstnärlig kreativitet är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Detta innebär dock inte att all typ av konst ska finansieras med skattemedel. Politisk hemvist ska varken gynna eller missgynna konstnärer utan kommunen ska verka för upphandling som står i samklang med kommuninvånarnas önskningar.

13.2.16 Ekonomi

Löpande utvärderingar syftar till kvalitetsutveckling eller nytänkande i enlighet med måluppfyllelsen. Medel ska även investeras till familjevänliga aktiviteter i syfte att höja allmänbildning, gemenskap och sammanhållningen i samhället.

Kultur- och fritidsnämnden satsningar (mnkr) År 2020 År 2021 År 2022 År 2023

Levande kulturhistoria	2,0	2,0	2,0	2,0
Digital kultur	1,0	1,0	1,0	1,0
Totala satsningar kultur- och fritidsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0

13.3 Sverigedemokraternas uppdrag till kultur- och fritidsnämnden:

- Kommuninvånare ska tillåtas större inflytande över det offentliga rummet
- Föreningsbidrag som motverkar anpassning till det svenska samhället ska motverkas
- Nämnden ska lyfta kommunens kulturhistoria
- Alla verksamheter ska genomgå en konsekvensanalys för beslut om avveckling eller kvalitetsutveckling
- Symfoniorkestern avvecklas eller avyttras
- Konstcentrum avvecklas
- Biblioteken ska främja fri och öppen tillgång till information
- Biblioteken ska främja fri åsiktsbildning och demokratiska principer
- Nämnden ska inte bedriva affärsverksamhet som konkurrerar med näringsidkare
- På sikt verka för ökade föreningsbidrag
- Öka möjligheter till spontanidrott
- Konstutsmynkningskravet ska slopas
- Öka stödet till digital kultur
- Barnkultur ska prioriteras framför vuxenkultur
- Samtliga föreningar ska begära begränsat utdrag ur belastningsregistret från samtliga som anställs, tilldelas ett uppdrag eller andra uppgifter i föreningar som innebär direkt och regelbunden kontakt med barn
- Dialogen med fritidsgårdarna ska stärkas
- Konstgräs som ska bytas ska i största möjliga mån återanvändas för att stimulera spontanidrott och på skolgårdar
- Gävle kommun ska arrangera ett nationalistiskt nationaldagsfirande
- Instifta ett centrum för lokalhistoria

14. ARBETSMARKNAD OCH FUNKTIONSRÄTTSNÄMNDEN

14.1 Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden i korthet

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- Arbetsmarknad
- Vuxenutbildning
- Försörjningsstöd
- LSS- Lag om stöd och service till personer med vissa funktionsnedsättningar
- Daglig verksamhet (EDV=enheten för daglig verksamhet)

14.1.1 Verksamhetens inriktning

Arbetsmarknad-och funktionsrättsnämnden (AFN) är en del av Sektor Vårld där även socialnämnden och omvårdnadsnämnden ingår. Sverigedemokraternas målsättning i AFN är att med vår politik få igenom så mycket som möjligt av de lagda förslagen. Vi vill ge den enskilda individen det bästa möjliga omhändertagandet genom att använda de kommunala medlen på ett kostnadseffektivt vis. Tillsammans värnar vi om människan genom att erbjuda högkvalitativt stöd efter bästa förmåga, till de personer som är berättigade till exempel vuxenutbildning, försörjningsstöd, daglig verksamhet och stödinsatser inom LSS (Lagen om Service och Stöd till vissa funktionshindrade).

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden utgångspunkt är att människor ska ha ett arbete där de trivs och har möjlighet att utvecklas inom. Alla är viktiga och bidrar efter bästa förmåga till Gävles utveckling. En annan viktig del i arbetet är att Gävle kommun ska erbjuda en attraktiv miljö att starta och driva företag. Bemötande och service är otroligt viktigt för att locka till sig företag och entreprenörer som skapar arbetstillfällen. Vi ska bidra med förutsättningar för att möjliggöra assimilation i det svenska samhället. Det är därför viktigt att vi ställer krav på anpassning och egen försörjning, samtidigt som vi erbjuder verktyg för att uppnå detta.

Sverigedemokraterna anser att all verksamhet inom Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden måste vara anpassade efter behov, och att den alltid ska

kvalitetssäkras utifrån uppnådd effekt av ekonomiska medel. Alla genomförda arbetsmarknadsåtgärder måste vara kostnadseffektiva. Principen "varje förslösad skattekrone är en stöld från folket" måste gälla.

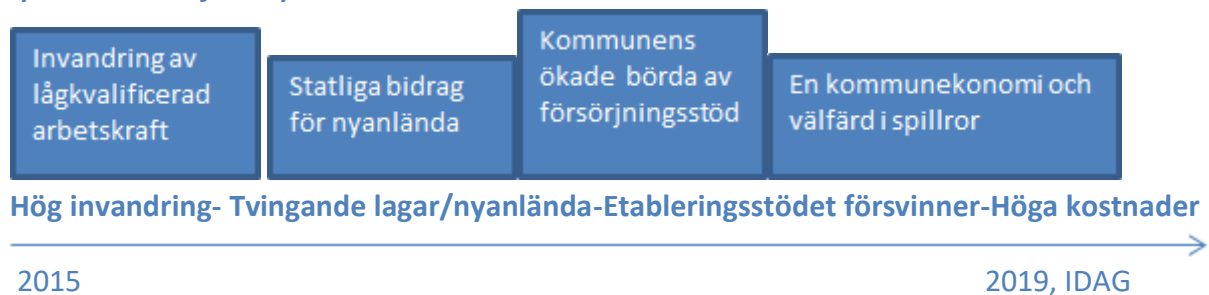
14.2 Arbetsmarknaden och försörjningsstöd

14.2.1 Försörjningsstödet och invandringspolitiken

De stora kostnader som tillkom i samband med regeringens oansvariga invandringspolitik har nu hamnat på de enskilda kommunerna. Detta då staten inte längre tar det ekonomiska ansvaret för de nyanlända som kom i väldigt stora antal mellan åren 2015-2016.

Effekten av detta är en ansträngd ekonomi för en stor del av landets alla kommuner, i form av bland annat ökat försörjningsstöd. Gävle är inget undantag.

Illustration av utvecklingen i Sverige rörande invandring och det ekonomiska ansvaret, i spåren av den förda politiken:

Gävle befinner sig i en mycket ansträngd ekonomisk situation, främst på grund av ovan nämnda. För att kunna bedriva vår kärnverksamhet med hög kvalitet behöver vi göra hårda prioriteringar. Att fusk med försörjningsstöd förekommer i varierande utsträckning ser vi tydligt i övriga landet. För att komma tillrätta med detta i Gävle vill Sverigedemokraterna undersöka möjligheten att anställa handläggare (FUT) som exempelvis följer upp felaktiga utbetalningar för försörjningsstöd. Dessa arbetar med kontroller och hembesök och liknande för att säkerställa att felaktiga utbetalningar återbetalas.

Andra jämförbara kommuner har infört detta med stora ekonomiska framgångar, och även med effekten att försörjningsstödet har minskat. Minst lika viktiga är signalerna om att man otillbörligen inte kan tillförsäkra sig skattemedel genom fusk på detta vis.

14.2.2 Minskad ohälsa bland personalen

Övergripande åtgärder bland annat inom områden som är kopplade till invandring, kommer att ge utrymme för en bättre arbetsmiljö och ökad effektivitet. På så sätt kommer vi att kunna få ner sjukskrivningstalen för nämnden.

14.2.3 Framtida egenförsörjning måste matchas efter framtidens behov

Egen försörjning och en stabil inkomst är grundläggande i de flesta vuxna människors liv. Möjligheten att stå på egna ben stärker självkänslan, medan bidragsberoende är psykiskt nedbrytande. Nämnden bör enligt Sverigedemokraterna främja vuxnas delaktighet i samhället och att så många som möjligt ska hitta en plats i arbetslivet. Värdet av delaktighet i det gemensamma samhället är personligt utvecklande och bidrar till ökat ansvarstagande.

Samhällsutvecklingen går allt fortare och den snabba teknikutvecklingen ställer allt högre krav på befolkningen. Utifrån detta är det av största vikt att nämndens utbud håller hög kvalitet, samt har god kontakt med högskola och näringsliv. Det är också oerhört viktigt att de individer som deltar i nämndens aktiviteter för jobsökande, kan uppleva en meningsfull hjälp på väg till egen försörjning. Därför måste Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden alltid sträva efter en bättre matchning mellan arbetskraft och arbetstillfällen.

Sverigedemokraterna föreslår därför individanpassade arbetsmarknadsåtgärder efter arbetsmarknadens behov. Vi vill se en välfungerande kontinuerlig uppföljning av vilka krav arbetsmarknaden ställer, för att kunna erbjuda verksamheter rätt kompetens. Vid praktik som sker i verksamheter där utsatta människor berörs, och det vanligtvis skulle krävas BRU för anställning skall motsvarande krav ställas. Vi vill även införa lärlingsanställningar tillsammans med utbildning

Sverigedemokraterna ser det även som prioriterat att aktivt arbeta med att utbilda och förstärka de områden på lokala arbetsmarknaden som upplever brist på utbildad personal. Kommunikationen med det privata näringslivet måste utökas och förbättras avsevärt, därigenom kan få en tydligare bild om vad som efterfrågas. Därutöver måste samarbetet mellan vuxenutbildningen och högskolan öka för att förbättra möjligheterna till fortsatt utbildning, vilket gynnar områden där brist på kompetens finns

14.2.4 Försörjningsstöd

Försörjningsstöd är att betrakta som ett viktigt skydd. Men understrykas bör, detta ekonomiska bidrag ska vara en tillfällig lösning när inga andra möjligheter finns. Vidare har

varje enskild individ ett eget ansvar att försöka bryta sitt bidragsberoende. Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem. Det är inte värdigt, att människor tillåts passiviseras och fastna i ett bidragsberoende.

Sverigedemokraterna har länge förespråkat en förflyttning av försörjningsstödet från Socialnämnden till nuvarande Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden (före detta Näringslivs- och arbetsnämnden) då vi ser att den senare nämnden har större möjlighet till att ha den överblick och kompetens när det gäller rätt insats och bäst matchning av arbetssökande. Detta har nu trätt i kraft och därmed har fokus skiftat från ett socialt perspektiv till ett arbetsmarknadsperspektiv gällande försörjningsstödet.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska besitta rätt kompetens och ha en hög beredskap. Detta för att kunna möta den enskilde, på ett professionellt sätt när hjälpbehov uppstår. Allt arbete inom nämnden ska genomsyras av respekt och empati i relation till klienten. Den som behöver akut hjälp, ska ha rätt att träffa en socialsekreterare inom två arbetsdagar efter första kontakt.

Ska vi lyckas bryta dagens utanförskap där alltför många medborgare står långt utanför arbetsmarknaden, så måste vi ha en tydlig arbetslinje i försörjningssystemet. Försörjningsstödet ska kopplas till krav på klienten, att aktivt medverka till att komma ur sin problemsituation. Försörjningsstödet var aldrig tänkt för arbetsföra personer. En viktig del i detta arbete blir att se över vilka möjligheter som finns, för att på ett så effektivt sätt som möjligt, minska antalet nyanlända som hamnar i kommunens försörjningsstöd efter att etableringsfasen avslutats.

När det kommer till utbetalning av försörjningsstöd i Gävle kommun, betalas det oftast ut till ett konto. Även när det gäller hushåll där flera parter som uppbär stödet, och trots att det är till för hela hushållet. Detta anser vi vara ett förlegat förfaringsätt. Visserligen tillfrågas varje hushåll om till vilket konto bidraget ska sättas in på, dock ser vi stora risker med att kvinnan hamnar i en beroendeposition till sin partner genom ett sådant förfarande. För den som är utsatt för psykisk misshandel, våld eller hedersförtryck kan bidraget dessutom bli ett maktmedel.

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv, vill Sverigedemokraterna därför ge nämnden i uppdrag, att återuppta den utredningen om att av jämställdhetsskäl inleda ett arbete mot delad utbetalning av försörjningsstöd. Ett uppdrag som initierades av försörjningsstödsenheten

under 2018, men som tvingades avbrytas då verksamheten blev nödgad att prioritera andra utvecklingsfrågor. Sverigedemokraterna vill att denna utredning inleds i början av 2020, och nämnden uppdras att återkomma med en redovisning av utredningen senast i april 2021.

14.2.5 Ekonomiskt bistånd för nyanlända är väldigt kostsamt

Det-kommunalekonomiska utjämningsystemet syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar till att erbjuda offentlig service, åt alla invånare i kommuner och landsting runtom i Sverige. Det kommunala utjämningsystemet tar dock endast hänsyn till verksamhet som är obligatorisk, vilket innebär att ingen hänsyn tas till de merkostnader som är kopplade till en större invandring, och den sociala oro som den medför.

Enligt Statskontoret är det svårbedömt hur stor ekonomisk täckning kommunerna får för invandringen. Före detta migrationsminister Morgan Johansson medgav i en intervju i SR P4 2015, att kostnadstäckningen från staten kan ligga på mellan 30 och 50 procent av de faktiska kostnaderna. Även SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) har pekat på problemet att kommunerna, inte får full kompensation för de kostnader som mottagande och bosättning av nyanlända innebär.

Att exakt beräkna hur stora kommunens nettokostnader för mottagande av nyanlända är dagsläget omöjligt då underlag från kommunerna saknas och någon ordentlig utredning ej gjorts men baserat på ett antal rapporter och intervjuer så är en uppskattning att ersättningen för nyanlända och det kommunalekonomiska utjämningsystemet långt ifrån täcker de kostnader som mottagandet av migranter och flyktingar innebär för kommunen. Ett tydligt exempel är ersättningen för ensamkommande där Gävle kommun fått täcka upp med tiotals miljoner årligen.

Sverigedemokraterna anser att staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar för de nyanlända under en betydligt längre tid än vad som är fallet idag. Regering och riksdag för en oansvarig immigrationspolitik som lockar många migranter till Sverige. Istället för att ta ansvar för detta vältras kostnaderna och de sociala problemen över på kommunerna, något politiken orsakat läggs på kommunerna att lösa.

I den mycket allvarliga ekonomiska situation som Gävle kommun nu befinner sig i, är det stor risk att detta drabbar andra verksamheter inom förvaltningens verksamhetsområden. Det behöver nu göras hårda prioriteringar för att fortsätta kunna bedriva kärnverksamheter av

kvalité. Vi måste begränsa uppkomsten av nya utgifter samt minska incitamenten för att fler nyanlända personer utan egen försörjning ska vilja flytta till Gävle. Det är oerhört viktigt att någon form av förändring genomförs nu eftersom många som kom under invandringskrisen hösten 2015 och våren 2016 nu lämnat etableringsfasen och fler kommer att fortsätta göra det. Detta i sin tur innebär att fler ansökningar till kommunen om ekonomiskt bistånd kommer att fortsätta komma - i avsevärd utsträckning.

Nämnden får i uppdrag att effektivisera verksamhet kopplade till migration med fem miljoner kronor per år. Det kan röra sig om effektiviseringar inom SFI och arbetsmarknadsåtgärder för nyanlända.

14.2.6 Rekvisition för barnfamiljer i fattigdom

Barn i familjer som är beroende av försörjningsstöd lever i vad som är att betrakta som fattigdom. För många av dessa familjer finns det sällan utrymme för något extra såsom skridskor, badkläder, nya gympaskor, skidor, matsäck vid utflykter eller cykel när någon sådan aktivitet stundar. Tyvärr har inte alla skolor utlåningsutrustning eller så saknas rätt storlekar för familjens behov. Utrymmet för fritidsaktiviteter för dessa familjer är kraftigt begränsad eller utesluten sedan försörjningsstödet tog bort möjligheten att erhålla extrabidrag som tidigare bistått fritidsaktivitet för barn. Sverigedemokraterna anser att detta extrabidrag behöver återinföras.

Tyvärr kan vi konstatera att det råder ett extremt hårt klimat i skolorna bland elever, även långt ned i åldrarna. Detta kan leda till att barn i familjer med sämre ekonomiska förutsättningar inte kan delta vid aktiviteter i skolan och på fritiden i samma utsträckning, dels av den ekonomiska aspekten men även på grund av skam eller rädsla. Vi anser att inget barn ska hamna i utanförskap på grund av familjens ekonomi. Därför bör det finnas möjlighet för barnfamiljer som lever under dessa omständigheter att erhålla rekvisition på grundläggande nödvändigheter. Vi avsätter 1 miljon kronor per år till detta.

14.3 Funktionsrätt

14.3.1 LSS

Rätten till assistans är central för att personer med särskilda funktionshinder ska kunna leva fullvärdiga liv. Vi sverigedemokrater anser att LSS-reformen var en otroligt viktig reform som vi vill värna, upprätthålla och förbättra. Det finns många tecken som tyder på att en begränsande rättspraxis har urholkat LSS-reformen, det vill säga att personer som enligt reformens ursprungliga intentioner skulle ha fått stöd numera inte anses berättigade till det till följd av en begränsande tolkning av gällande lagstiftning i praxis.

Verksamheten ska enligt lag främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för dessa personer. Men som det ser ut i dagsläget så har personalen ingen tid till aktiviteter med kunderna. Denna verksamhet har under en längre tid varit underbemannad, Sverigedemokraterna ser därför ett stort och viktigt rekryteringsbehov så att det finns tillräckligt med personal så att alla kunder får komma ut på aktiviteter.

Många gånger kan en förväntan finnas på att de anhöriga ska täcka upp för denna personal- och resursbrist, men långt ifrån alla har anhöriga som har möjlighet att komma på regelbundna besök. När assistansen skärs ner på eller dras in drabbar det många parter, många föräldrar till barn och ungdomar som är i behov av LSS verksamhet tvingas ofta ta ett övermäktigt anhörigansvar. Vilket kan leda till ett väldigt påfrestande och slitsamt livspussel där vårdnadshavare och anhöriga riskerar att bränna ut sig själva, och det är inte gynnsamt för någon part.

Inom LSS har det varit mycket nedskärningar under de senaste åren. Dessutom har kommunens kostnader för LSS ökat kraftigt efter att staten tagit sin hand ifrån ett flertal behövande områden. Sverigedemokraterna ser ett stort behov av förstärkningar inom LSS då varje enskild insats ofta är mycket resurskrävande, alla ska ha rätt till ett fullvärdigt liv.

För att ta ett gemensamt ansvar och effektivt hitta lösningar som gynnar både kund och kommun föreslår Sverigedemokraterna att undersöka möjligheten till att tillsammans med omkringliggande kommuner, samarbeta och samordna planer för att skapa eget boende i kommunal regi för personer med funktionsnedsättning inom socialpsykiatri som idag har externa placeringar. Därmed skulle vi kunna erhålla en större kontroll på verksamheten och kvalitativt uppföljningsarbete.

I dessa ekonomiskt bistra tider är det sannerligen en utmaning att säkerställa en högkvalitativ verksamhet som kommer medborgarna tillgodo i tillräcklig omfattning, inom ramen för de resurser vi har att tillgå idag. Vi måste således få en kostnadseffektivare verksamhet, men utgångsläget ska alltid vara- kunden i fokus. Därutöver önskar vi undersöka möjligheterna till etablering av Fontänhus.

14.3.2 Socialpsykiatri

Boendestöd är en oerhört viktig verksamhet för våra kunder inom socialpsykiatri-psykisk funktionsnedsättning. Deras funktion är att stödja, upprätthålla och utveckla individens egna förmågor. Detta för att de ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt och aktivt kunna vara delaktiga i samhället. Utan boendestöd skulle många av våra kunder vara nödgade att bo på gruppboenden eller dylikt.

Alla med psykosocial nedsättning har rätt till en trygg plats där de kan få social kontakt och social träning utifrån varje enskild individs behov. Det sociala är något som ofta kan upplevas svårt och problematiskt för dessa individer, därför bör det ske i deras egen takt, egna intressen och med en tillhörande känsla av kravlöshet. De som är socialpsykologiskt nedsatta är känsliga för stress och press. Rädslan är ofta att "tvingas in i sysselsättning" även om de inte är redo för detta. Detta efter en eventuell långvarig kamp med försäkringskassa med mera.

Tyvärr hamnar många kunder inom den socialpsykiatriska-psykiskt funktionsnedsatta delen ofta i skymundan och blir bortglömda. Sverigedemokraterna anser att verksamheten utför ett viktigt arbete. Eftersom deras kunder är i stort behov av kontinuitet, och klarar sällan av stress, är det av stor vikt att det satsas på boendestöd. Som läget är idag är de i behov av mer resurser om personalen ska kunna utföra ett fullgott jobb.

14.3.3 LOV inom EDV

Lagen om valfrihet (LOV) är en kommunalt politisk laddad fråga, som ofta fungerar som en vattendelare mellan de traditionella höger- och vänsterblocken. Till skillnad från övriga partier, låter inte Sverigedemokraterna ideologiska skygglappar hindra oss från att se till helheten i denna fråga. Övriga partier offerar hellre den enskilda människan, om det bästa för denne står i vägen för partiernas ideologi. Vi anser att ideologin måste anpassas efter hur verkligheten ser ut, och inte tvärtom. Därför har vi generellt en pragmatisk inställning till

LOV, vilket blev tydligt under år 2017 då privatiseringen av Enheten för daglig verksamhet (EDV), kom upp på den politiska dagordningen. Vår grundidé bygger på ett värnande av valfrihet och ser konkurrens som något positivt. Däremot är vi medvetna om att privatisering inte alltid är det bästa.

Denna verksamhet går ut på att skapa en meningsfull vardag för funktionsnedsatta med exempelvis autism, hjärnskador och begåvningsrelaterade funktionshinder. EDV i Gävle kommun är idag en framgångssaga som hyllas av andra kommuner likväl som av brukare, anhöriga, anställda och gode män. Vi ser att en privatisering skulle innebära en betydande risk för att brukarunderlaget i kommunens verksamhet kan urholkas, och att den stabilitet och trygghet som många känner idag kommer att rivas upp genom både nedläggningar och sammanslagningar.

Människor som berörs av daglig verksamhet inom EDV är ofta särskilt känsliga för förändringar och nya miljöer, varför dessa inte alltid går att likställa med brukare inom annan verksamhet.

Ett viktigt konstaterande i detta sammanhang, är att i kommunplanen som låg till grund för beslutet, innehöll inte några avsatta medel för den engångskostnad på 4 miljoner kronor som LOV kommer att innebära. Med anledning av detta är vår farhåga att dessa pengar kan komma att tas från annan verksamhet, vilket vi finner oacceptabelt. Med anledning av detta väckte vi våren 2017 ett initiativärende i nämnden, där vi föreslog att ärendet om LOV i EDV skulle hänskjutas till Kommunfullmäktige för omprövning av beslut. Detta valde dock inte de rödgröna partierna att gå med på. Vi avser driva frågan för att förhindra LOV även under 2020.

14.3.4 Viktigt med fungerande hemsjukvård

Hemsjukvård är till för den person som inte på egen hand eller med hjälp av assistans, kan ta sig till en hälsocentral eller annan inrättning för att få vård. Den 26 november 2010 beslutade Regionfullmäktige i Gävleborg att uppmana medlemmarna, att inför verksamhetsåret 2012, fatta beslut om att huvudmannskapet för hemsjukvården i Gävleborgs län skulle gå från landstinget Gävleborg till länets kommuner. Så blev det också, och den 1 januari år 2013 lades ansvaret över på kommunerna och en skatteväxling ägde rum.

I dagens hemsjukvård finns många problem och inom verksamheten upplever många ett generellt högre tryck på hemsjukvården i och med ökade volymer, men med samma ekonomiska resurser. Parallellt blir landstingets verksamhet mer och mer mobil, och avdelningar läggs ned. Vi misstänker att hemsjukvården inte har tillräcklig kostnadstäckning idag, varför vi - i syfte att justera bristerna - vill att verksamheten uppdras redogöra var eventuella resurser saknas mest.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd satsningar (mnkr)	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Ökat stöd LSS	3,0	3,0	3,0	3,0
Totala satsningar Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	3,0	3,0	3,0	3,0

14.4 Sverigedemokraternas uppdrag till Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden:

- Arbetsmarknadsenhetens verksamheter ska innefatta olika delar som verkar kompetenshöjande utifrån arbetsmarknadens krav
- Införa lärlingsanställningar tillsammans med utbildning
- Människors möjlighet till integration och assimilation i det svenska samhället ska öka genom tydliga krav på anpassning och egen försörjning
- Genomför aktiva insatser och individuellt stöd som skapar vägar in i arbetslivet
- Kontinuerligt följ upp de krav som ställs av arbetsmarknaden, för att erbjuda verksamheter som ger rätt kompetens
- Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem och kopplas till krav på klienten att aktivt medverka till att komma ur sitt beroende av försörjningsstöd
- Utifrån ett jämställdhetsperspektiv, inleda en utredning i början av år 2020 av möjligheterna om delad utbetalning av försörjningsstöd i hushåll med flera vuxna parter. Nämnden uppdras att återkomma med en redovisning av utredningen senast i april 2021.
- Minska kostnaderna kopplade till invandring med 5 miljoner kronor
- Inför möjlighet till inköp av fritidsutrustning på rekvisition för fattiga barnfamiljer, 1 miljon kronor avsätts till detta
- Värna om samt upprätthålla och förbättra LSS-reformen
- Verka för ökad social kontakt och social träning för de med psykosocial nedsättning
- Utred möjligheten att utvidga verksamheten inom socialpsykiatri och boendestödet
- Enheten för daglig verksamhet (EDV) ska kvarstå i kommunens regi i sin helhet

15. VALNÄMND

Valnämnden utser valförrättare och är vald av kommunfullmäktige. Valnämndens uppgift är att informera om valen i enlighet med gällande lagstiftning och leda genomförandet av folkomröstningar och allmänna val. Det är av yttersta vikt att valen genomförs på ett rättssäkert sätt med hög tillgänglighet, service och information för att värna demokratins kärna.

Valnämnden ska förbereda och genomföra de val som ska hållas och i enlighet med vallagen utföra de uppgifter som krävs. Till detta bistår administrativ personal från kommunledningskontoret samt särskilt förordnade valförrättare före och under valdagar. Det administrativa förberedelsearbetet inför ett val påbörjas drygt ett halvår innan valdagen och även efter val krävs administrativt arbete. Valnämnden ska sträva efter att öka valdeltagandet.

16. JÄVSNÄMND

16.1 Verksamhetens inriktning

Jävsnämndens uppdrag är de fall där intressekonflikter och jäv uppstår inom samhällsbyggnadsnämnden. Besluten är myndighetsbeslut gentemot kommunens egna verksamheter, exempelvis då kommunen söker bygglov eller vid miljötillsyn av kommunens verksamheter.

För att det inte ska uppstå intressekonflikter och jäv får nämndens ledamöter och ersättare inte samtidigt ha förtroendeuppdrag i kommunstyrelsen eller övriga nämnder.

Myndighetsutövning där ärendena riktar sig mot kommunens egna verksamheter och objekt. Nämndens uppgifter omfattar inte verksamheter som utövas av kommunens bolag.

17. ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

17.1 Viktigt med föredömlig verksamhet

Överförmyndarnämnden ska utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning. Personer som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande har rätt till hjälp med att bevaka sin rätt och förvalta sin egendom. Den som har en god man förordnad till sig behåller sin rättsliga handlingsförmåga till skillnad från den som har förvaltare förordnad till sig. Förvaltare får inte förordnas om det bedöms tillräckligt med god man.

I lagen står att person med ovanstående uppdrag ska vara "rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig". Sverigedemokraterna i Gävle ser det som av yttersta vikt att

Överförmyndarnämndens intresseanmälningar nogga bereds där personer ska bedömas ha goda kunskaper om det svenska samhället samt i flera andra avseenden uppvisat gott föredöme för att komma ifråga för uppdrag.

Överförmyndarnämndens uppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdare och förvaltare i syfte att kontrollera att dessa tar tillvara huvudmannens bästa på ett sätt som överensstämmer med uppdraget om tillämpliga lagregler. I övrigt ska nämnden ansvara för att den administrativa delen fungerar tillfredsställande i det att huvudmannen därmed inte ska riskera att komma i kläm utifrån eventuella byten av förvaltare med mera.

17.2 Verksamhetens inriktning

Kommunledningskontoret betalar kostnaderna för personal och administration. Kostnader för utbildning, arvoden och kostnadsersättningar till ställföreträdare betalas av nämnden. Det är viktigt att nämnden hela tiden anpassar verksamheten till de lagändringar som kan komma träda i kraft och att man fortsätter samarbetet kring överförmyndarfrågor inom Gästrikerådets ram. Kontinuerliga utvärderingar behöver också göras av verksamheten i syfte att effektivisera och korta väntetider.

Vi vill att Överförmyndarnämnden i Gävle ska främja en hög kvalitet i granskning och tillsättande av anordnare för att på bästa sätt säkra och trygga levnadsförhållandena för de

mest utsatta i samhället. Man bör alltid kunna försäkra sig om ett gott bemötande och känna hög tillit till verksamheten. Vi vill att nämnden ska ha som mål att uppnå ett nollresultat för verksamheten.

18. KOMMUNALA BOLAG

18.1 Gävle stadshus

Gävle Stadshus AB är ett nystartat bolag som samordnar alla de helägda kommunala bolagen. Det är moderbolag i koncernen och är därför full ägare för de alla kommunala bolag i Gävle.

18.1.1 Gävle parkeringsservice

På uppdrag av Gävle kommun är det Gävle parkeringsservice som sköter övervakning av parkeringen i kommunen. Detta för att öka säkerheten och se till att parkerade fordon följer de regler som finns.

Gavlegårdarna har fått i uppdrag att med hänsyn till redan ingångna avtal överföra ansvaret för parkeringsövervakning på Gavlegårdarnas boendeparkeringar och likväl låta GPAB sköta utgivning av parkeringstillstånd mm till de boende.

18.2 Gavlefastigheter Gävle kommun AB

Tillhandahåller lokaler till Gävle kommuns förvaltningar. I fastighetsbeståndet finns allt från skolor, förskolor, kontor till idrottsanläggningar och kulturbyggnader. Den totala lokalytan som de har hos Gävle kommun är 550 000 kvm stor.

18.2.1 Gavle drift och service

Gavle Drift & Service består av fem avdelningar; park, gata, fastighet, fordon och transportlösningar. De levereras till Gävle kommuns förvaltningar och bolag. Välskötta miljöer och hållbara transportlösningar är deras ledord.

18.3 AB Gavlegårdarna

Gavlegårdarna är ett av Sveriges största allmännyttiga fastighetsbolag. Det grundades redan 1917 och är ett av Sveriges största allmännyttiga fastighetsbolag. De har idag cirka 70 procent av Gävle kommuns alla hyreslägenheter. Gavlegårdarna ska så snart det är möjligt med hänsyn till ingångna avtal, upprätta ett avtal med Gävle parkeringsservice AB för att sköta parkeringsövervakning på Gavlegårdarnas boendeparkeringar och likväl sköta utgivning av parkeringstillstånd mm till de boende.

18.4 Gävle Hamn AB

Gävle hamn är ett logistikcentrum där sjöfart, järnväg och vägtransporter möts. De ska möjliggöra och skapa förutsättningar för säkra och hållbara logistiktjänster, med hög effektivitet för kunden.

Gävle Energi

Gävle Energi

Välkommen till
Gävle Energi
Gävle Kraftvärme
Gävle Energivärme
Bostadsvärme
Gästfri Ekogas

Vi hjälper dig med
E-handel
E-nät
Fjärrvärme
Fjärrkyla
Energilösningar
Biogas

Besöksparkering →
Godsmottagning →

18.5 Gävle Energi

Bolagets syfte är att erbjuda produkter och tjänster inom värme, el och kommunikationsnät. Har bredband, värme och el från 100 % förnybara energikällor. Tillhandahåller över 22 000 gatlyktor i kommunen. Genomför utbildningar om energi.

Ett tillägg till ägardirektivet ska göras där Gävle Energi ska utreda de ekonomiska konsekvenserna för sig själv som ägare i det fall man skulle avyttra Gästrike Ekogas AB. Utredningen ska redovisas för Gävle Energis styrelsen i april 2020 och för Gävle stadshus AB senast maj 2020.

18.5.1 Gästrike Ekogas

Gästrike Ekogas har en historik med en rejält ansträngd ekonomisk situation. Något som vid två tillfällen krävt stora ekonomiska tillskott av sina ägare. Gävle Energi (49 %) och från Gästrike Återvinnare (51 %). Det är av största vikt att ett kommunalt bolag redovisar ett positivt resultat utifrån de investeringar man gör. Dock finns ett behov av att göra en översyn av ägandeskapet i bolaget om Gävle kommun genom Gävle Energi ska äga Gästrike Ekogas.

18.6 Gästrike vatten

Gästrike vatten ansvarar för drift av det kommunala dricksvattnet i Gävle kommun. Dess vattentjänster finansieras via avgifter. Det är kunden i kommunen som betalar och inga skattepengar används.

18.6.1 Gävle vatten

Dotterbolag till Gästrike vatten.

I Gävle kommun görs idag många olika VA-arbeten, bland annat om- och utbyggnader av ledningsnätet för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Bland andra projekt märks underhåll och utveckling av reningsverk och vattenverk samt utredningar inom grundvatten, vattentäkt, reningsprocesser och dagvatten.

Totalt ansvar Gävle vatten för 152 mil ledningar (vatten-, spill- och dagvattenledningar), fyra reningsverk och sju vattenverk i Gävle kommun.

19. KOMMUNALFÖRBUND

19.1 Gästrike räddningstjänst

Gästrike Räddningstjänst är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten i Gävle och fyra ytterligare kommuner. Gävle och Sandviken har bemanning dygnet runt, Valbo har bemanning på dagtid medan sju stationer (bland annat Ockelbo) har deltidsstationer. I Gävle jobbar nu Gästrike räddningstjänst med förutsättningarna för framtiden, vilket innefattar möjligheter till övning och en ny brandstation.

Sverige har under senare år drabbats hårt av både små och stora bränder. Bränder i form av skadegörelse (bilbränder mm) har ökat kraftigt samtidigt som vi drabbats svårt av ett antal större bränder i både Sverige och regionen. Detta ställer krav på att räddningstjänsten skall finnas tillgänglig i största möjliga mån, ha rätt kompetens och utrustning samt i glesbygd ha välfungerande frivilligorganisationer/räddningsvärn för att säkra upp det behov som finns. Ett underlag och en förberedelse för att kunna hantera större kriser, i form av plötslig större skogsbrand eller dylikt, bör finnas. Sverigedemokraterna anser att medborgarnas rätt till trygghet skall tillgodoses i alla delar av kommunen.

19.2 Gästrike Återvinnare

Gästrike Återvinnare ansvarar för den kommunala avfallshanteringen i Gävle och fyra ytterligare medlemskommuner. Totalt berörs cirka 162 000 människor när det gäller hushållsavfall. Det är utifrån Sverigedemokraternas perspektiv viktigt att det finns tillgång till lokal återvinning med solida öppettider. Detta för att ge kommunmedborgarna de bästa förutsättningarna att kunna bidra till ett miljöeffektivt och ansvarsfullt återvinningsarbete.

Felaktigheter i källsorteringen ske varje år med kostnad för Gästrike Återvinnare vid hanteringen. Det leder också till lägre hållbarhet sett ur ett miljöperspektiv. Vår ambition är att kommunmedborgarna blir bättre på att sortera och återvinna och på så sätt skapa ett mer hållbart samhälle.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att gentemot Gästrike återvinnare och övriga medlemskommuner initiera en översyn av förbundsordningen för kommunalförbundet där den nuvarande organisationen förändras. Idag styrs Gästrike Återvinnare genom en förbundsstyrelse och ett förbundsfullmäktige. För att kunna effektivisera den politiska

organisationen ska förbundsfullmäktige upphöra och förbundsstyrelsen som förslag istället organiseras som en förbundsdirektion i enlighet med de krav som kommunallagen ställer.

Det kommer innebära att den politiska organisationen med 20 ledamöter + 20 ersättare i fullmäktige försvinner till förmån för en mindre direktion som kan fullgöra samma uppgifter. Den nya förbundsdirektionen bör ha samma antal ledamöter samt ersättare i enlighet med bestämmelserna för Gästrike räddningstjänst.

20. EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

20.1 Verksamhetens kommunbidrag Sverigedemokraterna - sammanställning

Nettokostnader (mkr)	2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelse	339,8	342,0	335,5	328,1
Gemensam nämnd och verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,1	0,1
Valnämnd	0,3	0,3	2,7	2,7
Överförmyndarnämnd	10,2	10,4	10,7	10,9
Revisorskollegiet	4,9	5,0	5,1	5,2
Samhällsbyggnadsnämnd	301,1	298,9	300,3	322,6
Jävsnämnd	0,3	0,4	0,4	0,4
Kultur- och fritidsnämnd	292,9	263,7,8	258,1	253,2
Utbildningsnämnd	2 433,8	2 479,1	2 486,3	2 488,9
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	957,3	951,7	948,0	948,2
Socialnämnd	468,8	471,3	466,3	461,2
Omvårdnadsnämnd	1 210,4	1 249,7	1 277,7	1 312,2

20.1.1 Driftbudgetramar 2020- skillnad mot styrande

Driftnämnd / anslag belopp i miljoner kronor	Styrande 2020	SD budget 2020	Skillnad
Summa nämnder			-45,6
Kommunstyrelse	346,9	339,8	-7,2
Gemensam nämnd och verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,0
Valnämnd	0,3	0,3	0,0
Överförmyndarnämnd	10,2	10,2	0,0
Revisorskollegiet	4,9	4,9	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	302,2	301,1	-1,1
Jävsnämnd	0,3	0,3	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	338,4	292,9	-45,5
Utbildningsnämnd	2 440,3	2 433,8	-6,5
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	967,3	957,3	-10,0
Socialnämnd	446,2	468,8	+22,7
Omvårdnadsnämnd	1 208,4	1 210,4	+ 2,0

20.2 Resultatbudget i korthet

Resultatbudgeten är en sammanställning över de kostnader och intäkter som kommunen räknar med för kommande verksamhetsår. Beräkningen leder till ett budgeterat resultat. Kommunens resultat, enligt budget, för 2020 är plus 166,2 miljoner kronor, varav 0,3 procent är andel av skatteintäkter (20,2 miljoner).

20.1.1 Tabell: Resultatbudget 2020 och plan 2021-2023

(Mkr)	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens:				
Intäkter	1 436,4	1 467,1	1 473,8	1 378,8
Kostnader	-7 464,6	-7 647,5	-7 829,2	-8 064,8
Verksamhetens nettokostnad exkl avskrivningar	-6 028,2	-6 180,4	-6 355,4	-6 686,0
Av- och nedskrivningar	-108,9	-100,0	-110,3	-119,2
Verksamhetens nettokostnad	-6 137,1	-6 280,4	-6 465,7	-6 805,2
Skatteintäkter	5 103,1	5 249,4	5 459,7	5 668,2
Generella bidrag	1 090,6	1 115,4	1 137,6	1 154,5
Finansiella intäkter	224,3	275,2	319,6	356,5
Finansiella kostnader	-115,0	-146,1	-191,8	-230,0

Resultat före extraordinära poster	166,2	238,5	260,9	144,0
Extraordinära poster	-	-	-	-
Årets resultat	166,2	238,5	260,9	144,0
Varav realisationsvinst o exploaterings resultat	146,0	145,6	130,4	8,0
Resultat exkl reavinst, exploatering o garantiförs.	20,2	92,9	130,5	136
Årets resultat andel av skatteintäkterna	0,3%	1,4%	1,9%	2,0%